

Emperyalizme ve Oligarşiye Karşı

DEVRİMCİ HAREKET

Aylık Siyasi Dergi

✦ Sayı:2

✦ Ekim 2000

✦ Fiyatı:750 000TL

**FAŞİZM,
KAN VE İRİN KOKAN BİR SUÇ REJİMİDİR
UZLAŞMAYACAĞIZ!..**

**DEVRİMCİLİĞİN EHLİLEŞTİRİLMESİNE
İZİN VERMEYECEĞİZ!..**

DEVİRİMCİ HAREKET'TEN

Bu sayıda dikkat çekecek öğelerden biri de yazılı katılımdaki yoğunlaşmadır. Okurlarımızdan gelen hemen her yazıya yer vermeye çalışıyoruz. Bu dergi hepimizin; onu geliştirecek olan bizleriz. Sahiplenmek, katkı koymak ve yaygınlaşmasını sağlamak bizlerin elindedir. Yayınlarımızı takip edenler, nasıl bir dünya istediğimizi; duruşumuzdaki kendine has renkleri yakından tanıma imkanı bulmuştur.

Dergi, elbette ki "her şey" değildir. Ancak, bilinç ögesi; güzeli çirkinden, doğruyu yanlıştan ayırmaya imkan tanıyan; olguları, nedenleri ve sonuçları bağlamında irdeleyebilmeyi sağlayan niteliği ile kavgada önemli bir rol oynar. Seçen gözlerle ve doğruyu tanımlayan sözlerle sağlam bir duruş sergileyenler, yanıltıcı ve bulandırıcı çabaların tuzağına kolay kolay düşmezler. Yaşamda devrimci bir duruşun gereklerini ve avantajını, gölgelenmemiş bir bilinçle ve billurlaşmış seçeneklerle ortaya koyabilenler için; hiçbir dalgalı ve karmaşık gelişme, hiçbir zorluk, devrimci kimliği reddetme gereği oluşurmaz. Bulduğumuz zeminde devrimci tercihleri vazgeçilmez kılamadığımız ve "dökülme"leri önleyemediğimiz sürece, ortada bir sorun var demektir. **Devrimcilik, hiçbir yaprağını dökemeyen bir çiçek olarak algılanmalı ve bunun aksi gelişmelerde bir "terslik" aranmalıdır.**

İnsanlar, uğruna ölümü göze alarak yola çıktıklarını söyledikleri değerler için -birakalım ölümü- küçük ölçekli sıkıntılara bile girmekten kaçınıyorsa; ortada daha büyük bir sorun var demektir. Bizler, sorunların büyüklüğünün de çeşitliliğinin de farkındayız. Gücümüzü, devrimci tarzda ısrardan alıyoruz. Devrimci yaşam tercihinde bulunanların, daha sonra "dönme"leri, bizlerin "devrimcilik vazgeçilmez türden bir olgudur" tanımını zorluyorsa; bize bu zorluğu da göğüslemek ve devrimciliği daha çok sevdirmenin yöntemini geliştirmek düşer.

Bu yola koyulduğumuzda, devrimciliğin kolayına kaçmayacağımızı çeşitli biçimlerde, defalarca ifade ettik. Topu taça atmayacak, yükten de kaçınmayacağız. Biz devrimciyiz ve devrimciliğin, kapitalizme özgü "üstünlükler"e pabuç bırakmaz cinsten olduğunu iyi biliyoruz. Bu sayıdaki kapak konusunun üzerinde okurlarımız özenle durmalıdır. **"F Tipi" olayı, neden ve sonuçları ile doğru kavranmalıdır. Mesele, tutsaklar için bir yer değişikliği veya mekan daralması değildir. Bu, değerleri sınava sokan ve sonuçları, yaşamın tüm alanlarına yansıtacak denli önemli olan bir çatışma zeminidir. Karşı-devrimin bu denli önemsedığı bir olayı, biz önemsememezlik edemeyiz. Bizler için bir onur olan devrimci tutsakları sahiplenmeye devam edeceğiz.**

Sokaklarında cellatların, yönetim kademelerinde her türlü usulsüzlüğün, hokkabazlığın, yalan ve sahtekarlığın kol gezdiği bir ülkede; mutlu olmak, verilenle yetinmemek, güneşin ardına uzanarak özgürlüğü tutup koparmak mümkündür. Yeter ki "kader değiştirici" kararlar alınabilsin ve yeter ki bu kararların uygulanmasında ısrarcı olunabilsin. *"Bu kararı verince" diyor Themos Kornaros, "Dünyanın sonu gelmeden güneşin ötesinde, gökyüzünün ortasında, masum bir çocuk gibi oynamak benim de hakkım." diyeceksin kendi kendine.*

İnsanoğlu böyle bir karara varmayagorsün! Onu hiçbir güç tutsak kılamaz. Ne işkence, ne hapis, ne sevinç, ne mutluluk, ne korku. Artık özgürdür o. Özgür, esen ve rahat. "(Themos Kornaros, Haydari Kampı, s:10)

İsrarlıyız, mücadele edeceğiz; başaracağız!..

Sevgiyle kalın.

İÇİNDEKİLER

Devrimciliğin Ehlileştirilmesine...

1-2

Faşizmin Yüzü Her Zaman

Çirkindir

3-4

Nasıl Yapmalı

5-6

Yaşamın Temmuzunda Son Sözü...

7-9

Basın Açıklaması

10

Öküzlerin Eli Olsaydı

11

İlanlar

12

Kaybedenleri Unutmak Umudu ...

13-14

Faşizmin Modern Halleri

15

Çelişme Üzerine

16-18

Bir Ülkedeki Alt ve Üst ...

19

Meclisi Ahır Olanların...

20-22

Mükemmel Bir "İkinci Keman"

23-24

Rüyasında Devrim Göremeyenler..

25-26

Emperyalizm Sanık Sandalyesinde

27

Haber-Yorum-Değerlendirme

28-32

Emperyalizme ve Oligarşiye Karşı

DEVİRİMCİ HAREKET

Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Ali Yavuz

Adres: Kuloğlu Mah. Turnacıbaşı Sok.

No: 21/3 Beyoğlu - İstanbul

Tel: (0212) 245 54 24 **Faks:** 245 43 70

Fiyat: 750.000 TL

Hesap No: Akbank Beyoğlu Şubesi

A00/0080965/01-7

DM Hesap No: Akbank Beyoğlu Şubesi

BU6/0080966/01-5

Avrupa İrtibat: 0049 173 598 95 17

e-mail: devrimcihareket @ hotmail.com

http://members.fortunecity.com/devrimcihareket

Baskı Yeri: Berdan Matbaacılık

DEVRİMCİLİĞİN EHLİLEŞTİRİLMESİNE İZİN VERMEYECEĞİZ

Devrimcilikte mesai saati, devrimcilikte ücret, devrimcilikte emeklilik yoktur. Devrimcilik, bir yaşam biçimi olarak kavrandığında; severek ve isteyerek yapıldığında, böyle bir kimliği öznel renklerle boyayarak yansıtmaya gerek kalmaz. Sistem dışılık, böyle bir kimliğin sahipleri için, en doğal niteliklerden biridir. Gerçekte devrimciler, sistemin kabul mekanizmalarından onay almak, dayatılan turnikelerden geçmek gibi bir zorunluluk hissetmezler. Hele ki, sistem sahiplerinden şu veya bu nedenle, "vize" dilenmezler. Böyle bir yaşamın gereklerini yerine getirenler, kendini kısıtlanmış hissetmez; aksine, kendi hareket seçenekleri içinde daha mutlu ve güçlü olmanın ayırıcılığı olarak yaşar. Ne var ki, tüm güzelliğine rağmen, içerdiği zorluklar sebebiyle devrimciliğe sırt çevirenler olduğu bilinmektedir. Bunlardan, durumlarını samimiyetle kabul edenler olabildiği gibi, çeşitli örtüler eşliğinde gerekçe sunanlar da olabilmektedir. Bunların yanında en samimiyetsiz ve tehlikeli olanlar ise, kendisini sistem dışına çıkarmak yerine, devrimciliği sistem içine çeken ve ehlileştirme yoluna gidenlerdir.

Özellikle, ödenen kimi bedeller sonrasında, devrimciliğe "günahkarlık" atfedildiği görülmüştür. Halbuki yapılanlardan pişmanlık değil, mutluluk duymak için sebeplerimiz hiç de değildir. Bir örnektir; İsrail'in Negev Çölündeki gizli nükleer silah üretim merkezinde 1976'dan 1985'e kadar teknisyen olarak çalışan ve İsrail'in gizli nükleer silah programını açıkladığı için 18 yıllık hücre cezasına çarptırılan Mordechai Vanunu; bu cezasının 11 yıl 6 ayını doldurduğu ve İsrail devletinin,

onu şartlı salıverme imkanından yararlandırmayarak tutsak etmeye devam edeceğini öğrendiği günlerde "yaptığımdan mutluluk duyuyorum" dedi. Ülkemizde, devrimci bir geçmişe sahip olup, bugün hiç de mutlu olmayan veya geçmişi ile onur duymayan kesimlerin bu örnekten çıkarması gereken önemli dersler vardır.

Kişi, eğer devrimci yaşamın dışına çıktıktan sonra, bir dönem yaşayıp paylaştığı değerlerine ve bu değerlerin sahiplerine, kısacası devrimciliğe karşı olarak yeni konumunu gerekçeleme-

ye yönelmişse ortaya bir garabet çıkar. Bu duruşla aynı atmosferi soluyan duruşlardan biri de; kendisi devrimciliğe yükselemeyince, devrimciliği kendi alçalmışlık seviyesine çekmektir. Böyle bir konumlanıştan sonra, taşları öznel saiklerle dizilmiş bir devrimcilik (!) tanımı gelir. Bu ülkede mevcut rejimde pek,1, mutlu olunabileceği, bunun için mücadeleye gerek olmadığı, olacaksa da düzen sınırları içinde yapılabileceği anlatılır. Buna bilimsel (!) dayanaklar oluşturulur. Böyle bir duruş için Avrupa Birliği, bir umut kapısıdır. Burjuva demokrasisine ait kimi

normlar, tartışmalarda adeta bir mak-yaj malzemesi olarak kullanılır. Ehlileşen kişilik, ehlileşmiş devrimciliğin yapıcısı ve taşıyıcısı olarak sahnedeki yerini alır. Düne kadar bütünüyle reddedilen sistemin içinde küçük ve ucuz sığınaklar bulunur ve buna dayanarak -direkt veya dolaylı olarak- **sisteme güzelleme** yapılır.

Sistemle uzlaşmadığını, karşı durduğunu, devrimci olduğunu; hatta daha ileri giderek Devrimci Yolcu olduğunu söyleyen, ama terbiye edilmiş bir canlı veya kurulduğu şekilde hareket eden bir alet gibi sistemin dışına bir santim dahi çıkmamak için gayret edenleri, sistemle ve **Yeniden** keşfettikleri "küçük mutluluklar" la baş başa bırakıyoruz. Mesele yasalık veya yasadışı olmadığı için, onlara bir yasal parti ile de ne çok şey yapılabileceğini; devrimci -hatta demokrat- olmak için sistemin jopuna ve hatta silahına neden ve nasıl karşı durulması gerektiğini anlatmayacağız. Çünkü, inanıyoruz ki bu arkadaşlarımız, söz konusu gerekleri hiç de bilmez değil. Ne var ki, hem devrimci olarak anılmak hem de elini küçücük taşların

altına bile sokmamak tercihi ağır basmakta ve ülkemizde, yeni devrimcilik (!) tanımları gibi yeni örgütlenme(me) modelleri de yaygınlaştırılmaktadır. Örneğin **halkevlerini** kendilerine tek mekan olarak seçen arkadaşlarımız da benzer bir yanılığın diğer yüzünü oluşturmaktadır.

Bir kez bedel ödeyip bir daha ödemek istemeyenler, eğer samimi olurlarsa, onlara uygun bir konumlanma elbette ki bulunur. Ancak bunun, genel devrimci duruşu ve örgütsel biçimlenmeyi etkilemeyecek şekilde olması, devrim yapmak isteyenler için bir zorunluluktur.

Eğer, pervasızlaşan sermayenin sonu gelmeyen saldırı ve taleplerine dur diyeceksek; eğer, bizler için bir onur olan devrimci tutsakların sahipsiz olmadığını ve onlara dokunmanın bedelinin ağır olduğunu göstermek gerekiyorsa; eğer, hücreleri yıkma işini, sınırlı sayıdaki tutsak ailesinin sırtına yüklemeyeceksek; bu coğrafyada yapacak çok şey var. Aciz veya çözümsüz değiliz; biz Devrimci Yolcuyuz...

Ödenen bedeller, çekilen acılar, alınan ruhsal ve fiziki yaralar, kişilerde moral bozukluğuna veya yük alma kapasitesinde bir düşmeye sebep olabilir. Bu, anlaşılır bir durumdur. Ne var ki, söz konusu gelişmeler kişiyi devrimcilik dışı tercihlere yöneltmiş ve hatta karşı-tavır koyan bir konuma düşürmüşse, ortada kişiye ait nedenler var demektir. Mesele, devrimci zeminde dururken bir takım kayıplar vermiş, zarara uğramış olmak ise, bilinmelidir ki bu, sadece Türkiyeli devrimcilere has bir durum değildir. Kazanımlar gibi kayıplara da, onur örnekleri gibi yakışsız örneklerle de çeşitli coğrafyalarda rastlanmaktadır. Örnek alınacaksa, olumsuz gelişmeleri devrimciliğe fatura etmeyen ve her vesileyle mızrağın sivri ucunu sisteme yöneltebilen duruşlar örnek alınmalı; en zor koşullar bile tanımlanırken, yakınmayı yakışık görmeyen bir kültürün ağırlığı hissettirilmelidir.

Savaşta yaşanan kayıpların, uğranan zararların sadece kendi ülkelerine özgü sanan ve meseleyi, örgütünün zafı ile açıklama yoluna gidenler için Bulgaristan pratiği son derece öğreticidir. 1942 yılında Merkez Askeri Komisyonu'nun ve Parti Merkez Komitesi'nin üyelerinin çoğunluğu polisin eline düşüyor ve kısa süren bir yargıla-

madan sonra kurşuna diziliyor. Bu süreçte kendisi de kurşuna dizilen, MK üyesi Anton İvanov'un, yargılama sırasında eşi Vanya ve iki çocuğuna yazdığı veda niteliğindeki mektup, bu tür süreçlerin nasıl kavranması gerektiğine dair, sadece ailesi için değil, "devrimciyim" diyen herkes için öğreticilik niteliği taşımaktadır.

"Üçünüzün de büyük acının kölesi olmayacağınıza ve benim başıma gelen bu kazaya kişisel zarar görmüş bireyin gözlüğü ile değil, bugün milyonlarca ve milyonlarca insanın başına gelen milyonlarca olaydan biri olarak bakacağınıza tamamen inanıyorum. Kanlı faşizmin karanlığının yenilebilmesi için binlerce ve milyonlarca değerli insanın kurban gitmesi gerektir. Halkımızın ve bütün insanlığın mutluluğu için kurban gerekli olduğuna göre, hangi hakla biz bu ceremeyi çekmekte azade bırakılmamızı isteyebiliriz ki? Buna hakkımız yok! Görevimizi sakın sakın, ağlayıp sızlanmadan yerine getirmek zorundayız. Yalnızca savaşta ve zaferde mertlik, coşku ve süknet bulabiliriz!...(Tsola Dragoyçeva, Yenilgiden Zafere, s:353-354, a.b.ç.)

Hiç kuşkusuz, bu örnekleri çeşitlendirerek çoğaltmak mümkün; ne var ki, sorunun özü, bu türden bir ihtiyaca değil, kararlı ve net bir duruşun gerekliliğine işaret etmektedir. Ödedikleri bedellerin ve aldıkları işlevlerin boyutunu çokça aşan oranlarda fevran eden ve liberal değerler havuzunda yüzmeyi tercih eden kesimlere "sizler daha ne gördünüz ki" dedirtecek gelişmelerin sınıflar mücadelesi pratiğinde içkin olduğunu bilenler için söz konusu duruşlar görüldüğünden çok daha fazla alçalmış bir seviyeyi tarif eder.

Bizler devrimciyiz. Bu işin zor, bedelinin de ağır olduğunu biliyoruz. Ama, içerdiği güzellikleri ve yüreklere mutluluk akıtabilme potansiyelini de biliyoruz. Bu bir oyun veya geçici bir heves değildir. Ciddiyet ister; oyunu kurallarına göre oynamayı ister. Sistemle uzlaşmamayı, söküp almayı; zoru başarmaya olan inançta istikrar ve kalıcılık ister. Karşılaşılan tüm sorunların devrimci bir çözümü vardır. Yeter

ki devrimci zeminde kalalım; yeter ki devrimcilikte ısrar edelim. Kitleleşme sorunu mu var; illegaliteyi uygulamada problem mi var; maddi ve moral üretkenlikte kısırlık mı söz konusu; bunlar, söylemimizi liberalleştirerek, sistemden icazet dilenerek, meşruiyetimizi tartışarak aşılmaz. Aksine, devrimcileri başarıya götürecek olan yegane tarz; kendi yöntem ve araçlarında ısrardır. Sistemin kendisi gibi, dolaylı savunucuları da (demokrat yüzlü olsalar da) devrimciler üzerinde "tarz değiştirici" bir etki yapmaz/yapmamalıdır. Onlarla aynı "ölçü havuzu"nda yüzersek daha çok oksijen almaz, aksine boğuluruz; veya onlara benzeriz.

Bizleri haklı, bizleri meşru kılan; tarihsel haksızlığa başkaldırmış olmaktır. Bu tür başkaldırı, tarihin hiçbir evresinde, meşruiyet sınırlarını, kavgalı olduğu gücün ölçülerine göre oluşturmadı. Bugün, öyle tartışmalara tanık oluyoruz ki, tüm zamanların en meşru gücü olan devrimciler, meşruiyet kaygısına düşmekte, diline ve eline görünmez zincirlerin dolanmasına fırsat vermektedir.

Eğer, pervasızlaşan sermayenin sonu gelmeyen saldırı ve taleplerine dur diyeceksek; eğer, bizler için bir onur olan devrimci tutsakların sahipsiz olmadığını ve onlara dokunmanın bedelinin ağır olduğunu göstermek gerekiyorsa; eğer, hücreleri yıkma işini, sınırlı sayıdaki tutsak ailesinin sırtına yüklemeyeceksek; bu coğrafyada yapacak çok şey var. Aciz veya çözümsüz değiliz; biz Devrimci Yolcuyuz...

Bir kez bedel ödeyip bir daha ödemek istemeyenler, eğer samimi olurlarsa, onlara uygun bir konumlanma elbette ki bulunur. Ancak bunun, genel devrimci duruşu ve örgütsel biçimlenmeyi etkilemeyecek şekilde olması, devrim yapmak isteyenler için bir zorunluluktur.

FAŞİZMİN YÜZÜ HER ZAMAN ÇİRKİNDİR

Sınıflar mücadelesinin, devlet biçimleri üzerinde etkili olduğu; oligarşinin, kendisine yönelen tehditlerin boyutuna göre, egemenliğini sürdürme biçiminde değişikliğe gittiği bir gerçektir. Ancak bu, ne genel anlamda burjuva devlet biçimlerinin ne de özelde faşizmin yapısındaki çirkinliği örtmeye yetmez. Daha açık söylemek gerekirse; faşizmin çirkinleşmek, halka saldırıp her türlü vahşeti gerçekleştirmek için bahaneye ihtiyacı yoktur. Faşizm, saldırganlık için kendi bahanelerini de yaratma özelliğine sahip bir rejim olarak varlık gösterir.

Faşizm koşullarında örgütlenmek ve mücadelenin sürekliliğini sağlamak durumunda olan devrimciler, olağanüstülüklerin "olağan" sayıldığı bir rejimle karşı karşıya olduklarını bilerek bir duruş sergilemeli; taşları, oyunun kurallarını dikkate alacak biçimde dizmelidir.

Devrimci eylemler sonrasında faşizmin saldırganlığında rastlanan artış ve elindeki propaganda araçlarını kullanarak, eylemleri istismar yoluna gitmesi ne yenidir ne de bölgeseldir. Bu da faşizmin "bildik" bir özelliğidir. Önemli olan, bütün bu olasılıklara rağmen, mücadelenin sürekliliğini mümkün kılmaktır. İllegal koşullarda varlık gösteren ve faşizmin tehdidi ile sürekli olarak yüz yüze bulunan hareketlerin başarısı, koşullara teslim olmamaktır. Devrimci eylemin, gerçekleşme anındaki fiillerden ibaret olmadığı; sonuçları ile beraber düşünülmesi, ele alınması gerektiği bilinir. Ancak, buna rağmen eylemin sonuçlarının/faturasının ağır olduğu, zararlar sonuçlandığı örnekler vardır/olacaktır. Burada önemli olan, neden-sonuç ilişkisini doğru kavramaktır. Uğranan zararlar ve faşizmin istismar çabaları karşısında hızla "bi-

reysel terör" edebiyatına başlamak, "silahın diliyle konuşmanın" yarar sağlamayacağı, zarar vereceği sonucuna varmak; bütünlüklü bir yaklaşımı ve **stratejik duruşa uygun** çözümler arama yöntemini yok sayan bir tarzıdır.

Karşı-devrimin, devlet olma olanaklarını kullanarak devrimcilere zarar vermesi mümkündür. Önemli olan, bu olasılığı zayıflatmak ve buna rağmen var olabilmenin imkanlarını yaratmaktır. Örneğin, devrimcilerin içinde buldukları örgütlenmeye dair sahip oldukları bilginin düşman tarafından öğrenilmesi olasılığı da devrimci yapılanmalar için bir risktir. Bu riski yok etmenin yolu "örgütlenmemek" olmayacağına göre, başka türden önlemler almak gerekiyor. Hatta bu risk bazen sanıldığından çok daha büyük bir hal alır.

1925 yılının ilk aylarında Bulgaristan'da devrimcilere karşı harekete geçen rejim, ciddi kayıplar verir. Bu arada "Merkez'in yöneticilerinden biri olan Nikola Jelyazkov (Nagel)"in tutsak düşmesi, söz konusu riski daha da artırır.

"Ülke içi ve ülke dışı bağlantıları yöneten Jelyazkov, Parti Merkez Komitesi'nin ve Merkez'in tüm üyelerini,

onların evlerini, buluşma yerlerini yakından biliyordu. Genel talimatların neler olduğunu da çok iyi biliyordu. Bütün somut görevlerden haberi vardı. Eğer dayanamaz konuşursa, mahva götürecektir bir kötülük yapmış olurdu. Jelyazkov'un hangi şüphelerle tutuklandığı bilinmiyordu. Polisin, onun A.Ö. (Askeri Örgüt-bn.) içindeki görevleri hakkında ne bilip bilmediği de yine belli değildi." (Tsola Dragoycheva, Yenilgiden Zafere, S:131)

Bu "aksilik", her örgütün karşılaşılabileceği bir durumdur. Ayrıca bu türden tutsaklıkları bütünüyle ortadan kaldıran sihirli bir yöntem de yoktur. İşte bu olasılıkların tehdidi altında yürümek ve her şeye rağmen mücadelenin gereklerini yerine getirerek bir devamlılık sağlamak; devrimcilerin başarılarında ölçüt alınması gereken asıl göstergedir. Bu yaklaşımdan hareketle "devrimci örgütlerin kaderi, tutsak düşen bir kişinin iki dudağı arasından çıkacak sözlere bağlıdır" sonucuna varmak, meseleyi karikatürize etmektir. Devrimcilerin zayıflık gösterdiği, örgütsel sırlarını ele verdiği durumlarda zarar gördükleri/görecekları doğrudur. Hatta karşı-devrimci iktidarların en büyük "güvenceleri" de budur. Ancak aynı iktidarlar bir devrimcinin on-

ları kendi **inlerinde** yenmesi karşısında tam bir açmaz içine düşerler.

Devrimcilik, onun dışında bir yaşam sürenlerin anlamakta güçlük çekecekleri kadar sağlam ve çeşitli güvenceler içerir. Sürekli olarak gelişen, yeni üretimlerle büyüyen, güzellik bileşenine yeni renkler katan **devrimci yaşam tarzı**; mevcut iktidarın tüm kazanımlarını küçük kılmaya ve her "zafer"inde hevesini boğazında bırakmaya muktedir boyutlar taşır.

Devrimciler, bugün ulaştıkları seviyede, faşizmin ezberini pek çok açıdan bozma şansına/gücüne sahiptir. Ancak, kalite kazanmaya en elverişli yaşam biçimi olan devrimcilik; hakkıyla yaşandığı yerde, bu kaliteyi sürekli büyütme, çıtayı yükseltme şansına sahip olur. Devrimcilerin kendisinin bile yer yer, ne büyük avantajlara ve güç potansiyeline sahip olduklarının ayırdında olmaması, meselenin kendi doğası ile ilintilidir; bir zayıflık veya düşmanın hevesini kabartacak bir olgu olarak değerlendirilmemelidir.

Bir devrimci özne, devrimciliğin imkan verdiği gelişme potansiyelini kesintisiz bir üretkenlikle ve sonuna dek kullanabildiğinde; her devrimcinin bir örgüt, her savaşçının bir ordu olması hiç de abartılı bir niteleme değildir. Yoldaşlarımız bu gerçekliği kavrayabildiği ölçüde, kişisel gelişme hedeflerini büyütecek ve kendine güveni artıracaktır.

Üstü-başı kan kokan, bir suç rejimi olan faşizm, bir direnişle karşılaştığında daha çok saldırganlaşır; bu, onun niteliği gereğidir. Ancak, böyle olması, edilgen/tepkisiz duruşlar karşısında çirkinliğinden bir şey yitireceği anlamına gelmez. Faşizm ile dövüşmeyerek, onun ne saldırganlığı ne de niteliği değiştirilebilir. Çok sınırlı olan demokratik imkanlar zorlanarak birtakım kazanımlar elde edilebilir (bu da bir mücadeledir); ancak, yapılması gereken şey, faşizmi yok etmektir. Başka türlü kurtulmanın imkanı yoktur. **Faşizme karşı dövüşürken**

de taleplerimiz karşılanmış olmayacak; ama, faşizmi kökten yok edecek olan çözümün-devrimin-gerçekleşme imkanları büyümeye başlayacaktır. Bu, başlı başına bir kazanımdır.

Halk ve onun öncüsü devrimciler, faşizmle karşı karşıya geldiği pek çok yerde ve biçimde çeşitli çatışmalar yaşayacak ve bunun sonucunda yaşanan kazanımları ancak sürecin içinde bulunarak adım adım fark edecektir. Ruhsal ve kültürel olandan maddi

Devrimci eylemin, gerçekleşme anındaki fiillerden ibaret olmadığı; sonuçları ile beraber düşünülmesi, ele alınması gerektiği bilinir. Ancak, buna rağmen eylemin sonuçlarının/faturasının ağır olduğu, zararlı sonuçlandığı örnekler vardır/olacaktır. Burada önemli olan, neden-sonuç ilişkisini doğru kavramaktır. Uğranan zararlar ve faşizmin istismar çabaları karşısında hızla "bireysel terör" edebiyatına başlamak, "silahın diliyle konuşmanın" yarar sağlamayacağı, zarar vereceği sonucuna varmak; bütünlüklü bir yaklaşımı ve stratejik duruşa uygun çözümler arama yöntemini yok sayan bir tarzıdır.

olana kadar yaşamın hemen her alanında faşizmle karşı karşıya olanlar, kavganın gereklerini yerine getirdikçe, izlenmekte olan mücadele biçimlerine dair daha bilinçli yaklaşımlarda bulunabilecektir.

Tarih 1925 Şubat, yer Bulgaristan; Merkez Komite üyesi Vılço İvanov öldürülür. "Yenilgiden Zafere" kitabını okuyanlar bilir. Yine merkezi kadrolardan biri olan Fridman, bu cinayet karşısındaki tepkisini ant içercesine gösterir:

"- Bunun altında kalmayaca-

ğız! Kat kat öcünü alacağız! Burunlarından getireceğiz! Vılço İvanov'a dokunmanın ne demek olduğunu anlayacaklar, binbir kere onları buna pişman edeceğiz!" (a.g.e. s:127)

Kitapta bu tepki, bir olumsuzluk ögesi olarak yansıtılır. Ve "Tek tek kurşun sesleri içinde büyük strateji söndü gitti" (a.g.e. s:137) biçimindeki ifadelerle bol bol "bireysel terör" eleştirisi yapılır. Bizler burada ne kitabı ne de 1925'in Şubat'ında Bulgaristan'da konjonktürün silahlı mücadeleye ne kadar uygun olup olmadığını tartışmayacağız. Ancak, bilinmesi gereken bir gerçeklik var ki, Fridman'ın gösterdiği tepkiye benzer tepkiler, kavga içinde gerekli ve anlamlıdır. Devrimciler elbette ki ezber biçimlerin uygulayıcısı değildir. Zaman ve mekan mevhumu, devrimciler açısından her durumda dikkate alınan öğelerdir. Ancak, kavga gelenekleri ve birikimi göstermiştir ki, söz konusu örneklerde yaşanan olumsuzlukların gerçek sebebi, silahlı mücadelenin kendisi değildir.

Devrimciler için silahlı mücadele hiçbir zaman amaç olmamıştır. Ne var ki hakların "vurarak!..." alınması gerektiği koşullarda veya ancak silahın dilinden anlayan bir rejim karşısında devrimci görev, silaha sarılmaktır. Silaha sarılma bilincine erişmiş ve bu sorumluluğa sahip olan devrimciler, başarıya ulaşmak için; sadece eylem anını değil, eylem sonrasında da dikkate alır, ona göre planlama yapar. Silahlı mücadeleye karşı çıkılacaksa, bunlar bilinerek karşı çıkılmalıdır. Yoksa, karikatürize edilmiş bir tarz, belki silahlı mücadele eleştiricisini tatmin eder; ama, onu hiçbir zaman gerçekçi kılmaz.

Faşizmin yüzü her zaman çirkin-dir. Faşizme sıkılan her kurşun, güzellik tarafından çirkinliğe atılmış bir tokattır.

FAŞİZM, ÜSTÜ- BAŞI KAN KOKAN BİR SUÇ REJİMİDİR; UZLAŞMAYACAĞIZ!

NASIL YAPMALI?

Öyle bir süreçten geçiyoruz ki, devrimci çözüm, insanlık için hiç bu denli yakıcı bir ihtiyaç haline gelmemiştir. Bunun yanında, devrimci çözümü yanlış yerde arayanların sayısı da hiç bu denli artmamıştır. Bu çelişkili durumu aşmak ve halk güçlerine, demiri doğru yönde bükmek için, öncelikle ayaklarımızın bastığı zemine güvenmeli ve gözlerimizin doğru yöne baktığından emin olmalıyız.

Bize en yakışmayacak şey, karşılaştığımız her pürüzde, duruşumuzdan kuşku duymak; veya "değişik/ilginç" fikirlerden hızla etkilenecek denli **şekil bozukluğuna** uğramaya müsait bir duruş sergilemektir. Kendisinden bir fikir kırıntısı dahi almaya ihtiyaç duymayacak denli mesafeli durduğumuz bir kişinin, bugüne dek farklı bildiğimiz bir olguya "değişik" bir çerçeveden baktığını ve zihnimizde yer etmiş olan görüntülerin dışında "farklı" görüntülere işaret ettiğini gördüğümüzde; "vay be" diyecek denli refleks göstermemiz bile, sahip olduğumuz özgüvene dair bir zayıflık belirtisidir.

Bizler, kütüphanemize binlerce kitabı, içinde doğru fikirler olduğu ve zevkle okuyarak, içinden yeni şeyler öğreneceğimiz önkabulü ile yerleştiririz. Hiç kuşkusuz bu, bilgi akışında tarihsel devamlılığa imkan tanıyan ve bilimsel bilginin edinilmesinde "ters" olmayan bir durumdur. Ne var ki her kitapta, -üstelik kitap, doğruyu içeriyor da olsa- yanlış sonuçlara varma ve sayfa aralarında yolunu şaşırma ihtimali saklıdır. Bu ihtimalin mi gerçekleşeceği, yoksa kitaptan akan bilginin, insanın repertuarında varolan dizilişi güçlendirici bir katkı mı sağlayacağı; sahip olunan fikri temelin örülüşündeki sağlamlıkla ilintilidir. Aynı şey, çeşitli gelişmelerin bizde bıraktığı etkide ve çıkardığımız sonuçlarda da kendini gösterir.

Bir süredir, kimi siyasal çevrelerde ve kişilerde norm/ölçek zorlanmasına tanık oluyoruz. Heyecan yaratmaması gereken olgular, heyecana sebep olurken; gerçekte daha önemli olan gelişmeler, kayıtsızlıkla karşılanıyor. **Tarih boyunca rastlanmış en haklı duruşa sahip olan devrimciler, bir savunma psikolojisi içinde hareket ediyor. Kimi sorunlarla ilintili olarak çıkış ararken; gözler, alışık olunmayan bazı noktalara kayıyor. Ve yanlış yerde çözüm arar duruma düşülmüyor.**

Bizler, düzene karşı duruşunda, bizimle aynı koordinatlar içinde bulunduğunu kabul ettiğimiz devrimci yapılarla aramızdaki ilişkiyi tanımlarken; onları, müttefiklerimizden daha yakın gördüğümüzü söylemiş ve alışık olunmayan bir tanımlama yapmıştık. Bilinir ki devrimci yapılar, salt kendilerini "proletaryanın temsilcisi" olarak gördüklerinden, diğer yapılarla ilişkilerini, sınıflararası ilişki olarak tanımlarlar. Ve bu nedenle aralarındaki ilişki, müttefikliğin gerektirdiği mesafede kalır.

Yaşamın pratik görüntüleri içinde, daha az veya daha çok mesafeli ilişkilerin oluşması; "sol içi birlik" ve "ittifak" olgusuna dair tanımlamalardaki yanlışlığı yok etmez. Tersine olarak, doğru tanımlamalar, pratikte doğru ve tutarlı bir duruş sergileme olasılığını artırır. Soruna, doğru teorik açıklamalar getirmek, fiili zeminde karşılaşılan karmaşada boğulma olasılığını da zayıflatır. Kimilerinin "kaçak güreşmeye" kalktığı veya kendi kabuğuna çekilerek, sonuçlarını paylaşmak istemediği "sol içi kördüğüm"lerde bile, doğru devrimci tutumun ne olması gerektiğini bulup çıkarmakta zorlanmamak; sadece özgüvenle değil, ideolojik-politik hattaki nitelikle de ilintilidir.

Kürt sorununun demokratik halk devrimi kapsamında çözüleceğini söyleyip; demokratik çözüm için "köye dönüş", "zararların tazmini" gibi akla ilk gelen birkaç talebi sıraladıktan sonra kendini "program sahibi", bunu yapmamış olanları da "programsız" addeden dostlarımıza, yanıt verme ihtiyacı bile duymadık. Çünkü biz, kendimizi dostlarımızla yarış halinde görmüyoruz. Dostlar alışverişte görsün diye de etkinliklerimizi arttırma veya azaltma yoluna gitmiyoruz. Her şeyin özünü kavrayarak yürüyüşe katılan öznelerimizin, sürecin her halkasında, gelişmeleri arka planı ile beraber değerlendirebilecek kadar meselelere vakıf olması ve ideolojik-politik duruşumuzun gereklerini yaşamın her alanına taşıyabilen bir kavrayış netliği içinde olması, bizler için önceliklidir. Bu özneler, gerektiğinde sadece, muhtemel bir demokratik çözüm programını değil, program yaparken nasıl bir yöntem uygulanması gerektiğini de yazan Hareket'e, hergün daha büyük bir güvenle bağlanırlar.

Biz Devrimci Yolcuyuz; bu, siyasal kimlikte, önemli ve iddealı bir tanımlamadır. Bu kimliği taşıyanlar, bugün çözülmüş olan eski Sovyet Cumhuriyetlerini, 25 yıl önce masaya yatırmış ve alternatif çözümün tohumlarını atmıştır. Bu kimliği taşıyanlar, bulunulan tarihsel kesitte, dünyadaki ve ülkedeki gelişmeleri en isabetli biçimde değerlendirebilmenin, Marksist-Leninist ideoloji ile donanmış olanlara yakıştığını bilirler. **Bu kimlik, kimi sembollerle, kavram ve görüntülerle yetinerek; geçmişten kalma sıfat ve anılarla idare ederek hakedilecek bir kimlik değildir.**

ÖRGÜTSEL İRADENİN YOLGÖSTERİCİLİĞİNDE DOĞRU YÖNTEMDE ISRAR VE TUTARLILIK, BİZİ BAŞARIYA TAŞIYACAKTIR

Teorinin pratiğe yolgösterdiği, pratiğin teoriyi besleyip geliştirdiği devrimci mücadelede, taşlar doğru döşeniyorsa, bu karşılıklı ilişkide akışkanlık artarak devam eder. Teorinin öğrenildiği ama ustalıkla kullanılmadığı, yapılması gerekenin bilindiği ama yapılmadığı durumlarda başka sorunlar var demektir. Ve bu sorunlar "teoriyi biliyor" olmaktan öte eksiklere işaret eder. Sınıf düşmanlarıyla ve onların dünya görüşü ile uzlaşmazlık, doğru bilineni uygulayabilme yürekliliği, işçi sınıfının çıkarlarına hizmet eden her şeyi gözetmek ve gerekeni yapmak, kişisel çıkarları ikincil plana atmak ve bedel ödemek gerektiğinde bundan kaçınmamak,... bütün bu nitelikler, mücadelenin başarılı olabilmesi için gereklidir.

Sınıflar mücadelesi sertleştiğçe, aşılması gereken zorluklar, sayıca ve nitelik olarak büyür. Tecrübe, daha büyük bir ihtiyaç haline gelir. O noktada, deneyimli kadroların yolgöstericiliği daha büyük bir önem kazanır. **Bir çarpışma, bir başka çarpışmada tekerrür etmese de, sahip olunan tecrübe, devrimci bir devamlılık içinde taşınabilmişse, deneyimli kadrolara sahip olmanın avantajı kendini çeşitli biçimlerde gösterir.**

Kavgayı çeşitli alanlarda ve çeşitli imkanlarla sürdüren yoldaşlar arasında uyumun sağlanması ve bu çabaların aynı potaya aktırılması, örgüt olmanın gücünü ortaya çıkarır. Bu gücün en verimli biçimde

kullanılabilmesi, her enstrümana kendini ifade edebilme imkanı tanıyan bir orkestra disiplini ve uyumunu gerektirir. Bir iş ne denli zor ve karmaşık olursa olsun, belirli oranlarda sadeleştirilip, uygun çözüm önerileri geliştirilebilir; bu devrimciler için özellikle mümkün olan bir tarzdır. Geriye, bu tür çözüm önerilerinin uygulanabilmesi kalır. Bunun için de devrimci disiplin, sabır ve kararlılık gibi nitelikler çok önemlidir. Zorlu etaplar aşılırken, yanlış uygulanan bir rol, bütün bir çözümü bozabilir. Bu nedenle devrimcilikte disiplini "notalar arası uyum zorunluluğu" gibi, amaca/sonuca ulaşmak için bir gereklilik olarak görmek gerekiyor.

Devrimci bir hareket, sahip olduğu imkanları, üretimdeki kaliteyi artıran bir düzenleme dahilinde değerlendirir. İş bölümü ve istihdam, bu gerekliliğe göre oluşur. Yetişmekte olanın önünü açmak, yetişmiş olanı daha ileri görevlere taşımak, kadro sayısını da niteliğini de çoğaltır. Aslında, yüklenilmesi gereken işlevler, hareketin durumuna göre değişiklik arz edebilir. Bir bakış açısıyla küçük gibi görünen bir iş, bir başka bakış açısıyla önemli ve büyük olabilir. Buradaki görelilik üzerine etki yapacak olan, hareketten yansıyan ihtiyaçlardır. Bu konuda her duruma uygun, kesinleştirilmiş görev basamakları yoktur. Örgütlü zemine kazanılan her bireyin, hareketin donanım ve birikimine şu veya bu oranda katkısı olur. Organlar arası işleyiş, böyle bir katılımı önleyen bir damar sertliği içinde değilse, karar alıcı mekanizmalar, bu artı fonksiyonun varlığı hissetmekte gecikmezler.

Sürekli olarak daha iyiyi yakalamak üzere koşullarını zorlamak, devrimcilerin her koşulda taşıması gereken bir niteliktir. Hareketi oluşturan normlar, her yoldaş için bir denetleme ve denetlenme kıstası oluştururken; eleştiri, örgütün kimyasını bozan değil, düzenleyen bir araç olarak işlevlenmelidir. **İçinden gelen toplumun, beyinlere ve yüreklerle döktüğü bireyci tohumların izlerini yok etmek zaman alacağı için, eleştiri yöneltilen kişilerde yer yer reaksiyonla karşılaşılabilir. Bu olasılıklar dikkate alınmalı ve ilişkilerde aşındırıcı sonuçlara sebep olmayacak bir yöntem izlenmelidir.**

Dimitrov, "bizde sekterce kendimizden memnun olma hali vardır" der. Bu, kişinin içsel denetimini ve gelişimini destekler. Eksikliğin aşılması, eksikliğin kabul edilmesi ile mümkün hale gelir. **Oto-**

kontrol, bir devrimci için en önemli uyarı mekanizmalarından biridir. Kişi, eğer kendisiyle iç barışı sağlar ve değerler aynasında kendini tartmayı bir alışkanlık haline getirebilirse, en yararlı eleştiri tarzını kendine uygulamış olacaktır. Gerçekte kişi, kendi içini, dışarıdan bakanlardan daha iyi görebilme imkanına sahiptir. Bu konuda samimi davranıldığında, başkalarının müdahalesini gereksiz kılacak bir seviye yakalanabilir.

Kişinin kendi kendine yoğunlaşması, sorunları derinlikli kavramanın imkanlarını zorlaması, kendi ufkunu açarken, hareketin yönelimini, daha somut ve heyecan verici ayrıntılar düzeyinde yakalama şansını verir. **Gece yatarken, geçmiş gün için, sabah kalkarken yeni gün için yaşanacak olan içsel monolog, kişiyi duruşuyla barışık ve ruhsal olarak güçlü kılar.**

Hareketin, yoldaşlardan beklentisi ve yönlendirmelerinde hiçbir şey hafife alınmamalı, **devrimci satrancın** çok basitmiş gibi görünen her hamlesinin, bütün içinde önemli neden ve sonuçlarla ilişki halinde işlevleneceği unutulmamalıdır. *"Tembellik olmamalıdır. Tembellik genellikle tehlikelidir, fakat zihin tembelliği en tehlikelidir. Düşünemeyen insanlar meseleler üzerinde derinleşemez, yüzeyde bocalar. Bazıları iki kere iki dörttür diyorlar ve bununla yetinmiyorlar. Fakat hayat böyle bir aritmetik değildir. O, çok karmaşık ve çok çeşitlidir."* (Dimitrov)

Devrimciler, bir şeyi kavrarırken de kavratırken de yöntemli hareket etmelidir. Masadaki her kişinin konuyu farklı noktalardan çektiği bir tartışmada oluşan bulanıklık, bir sorun kavranmak istendiğinde de oluşabilir. Bunun önüne geçmek, doğru bir yöntem izlemekle mümkündür. Hareket, düzenin bugüne dek biriktirmiş oldukları ile uğraşır ve yerine, alternatif bir dünyanın yaşam öğelerini adım adım geliştirirken, yoldaşların şahsında birtakım direnmelerle de karşılaşabilir. Bunlar, anlaşılma eksikliğinden kaynaklanabildiği gibi, kişinin kendi bağrında söküp atmak istemediği bir alışkanlıkta ısrarı sebebiyle de gündeme gelebilir. Hatta bazen kişiler, gerçekten haklı/doğru konumda oldukları inancıyla bu türden karşı refleksler geliştirebilir. Söz konusu olan, yeni bir dünyanın yeni insanı olunca, kapsam çok daha fazla büyüyor ve karmaşık bir hal alıyor. Kişilik yapısına olumsuz etki yapma olasılığı sebebiyle kimi fiillerin sınırlanmak istenmesi ve disiplin beklentisi, "yasakçılık" olarak algılandığında, zararlı olanı aşmak ve ye-

ni basamaklar oluşturmak olanaklı olmaktan çıkar. Bunlar, devrimci bir yaşamla barışık olanların, sebep olmaması gereken problemlerdir.

Dimitrov, **"para kaynağı olarak ticari ilişkilerle uğraşmamalısınız.** Bu örgütünüzün karakterine zarar verir." (abç.) der. Para kaynağı konusu, devrimcilerin farklı zaman ve mekanlarda değişik yöntemlere başvurarak aştığı bir konudur. Zarar verme olasılıkları bertaraf edilerek ticaret de yapılabilir. Burada, Dimitrov'un vurgusundan çıkarılması gereken asıl sonuç, sınıflı toplumlarda ve sömürü ilişkileri içinde biçimlenen ve bu ilişkilerin devamı olan tarzlarda kaçınmak gerektiğidir. Bireycilik, bencillik, özel mülkiyet alışkanlığı yaşama öyle bir nüfuz etmiştir ki, karşıtının geliştirildiği sanılan yerde bile, bunun devam etmekte olduğuna tanık olunmaktadır. Bu nedenle, denetleme ve yölgösterme çabaları, gereksiz bir ısrar ve ayrıntılarla uğraşmak olarak algılanmamalıdır.

Bu kadar çok şeyi yapmak ve taşları öyle bir tutarlılıkla dizmek için, yeterli insan mı yok? Hayır! Devrimciler için, hiçbir zaman böyle bir gerekçe olmamalıdır. Devrimcilerin, insan yokluğundan yakınması doğru değildir. Koşulların insanları hızla devrimci zemine yönelttiği bu koşullarda, devrimciler çoğalma gücünü çekmemelidir.

"Çalışacak insan olmadığını söylüyorsunuz. Bu doğru değildir. İnsan vardır, fakat siz onları aramıyorsunuz, bulmuyorsunuz, onları uygun işe koymuyorsunuz." (Lenin)

Bu konuda bir çeşit hazıra konma, kolayca kaçma eğiliminin olduğunu söylemek mümkündür.

"Yalnız etrafımızdaki insanları, partizanları, siyasi mahkumları aramaya alışmışız, halbuki şimdi genç, uyanık, çok şey vaat eden mükemmel kadrolar yetişmektedir." diyen Dimitrov, çalışmalarını daha verimli ve dinamik kılmanın anahtarını gösteriyor.

Bugüne dek bu sayfalarda, Devrimci Yolcu kimliğinin nasıl bir yaşam tarzına yakışık düşeceğine ve kimlerin Devrimci Yolcu olamayacağına dair çok şey söyledik. Sizlerden istediğimiz, bu birikimin aynasında kendinizi sürekli olarak denetlemek ve kimliğimizin gereklerinin takipçisi olmaktır.

Devrimci Yolculuğun bir diğer özelliği de siyasal pratiğin, kimlikleri açığa çıkarıcı bir turnusol olma özelliğine güvenmektir. Acelemiz yok; herkesin, hakkettiği yeri bulacağına inanıyoruz.

YAŞAMIN TEMMUZ'UNDA SON SÖZÜ DEVRİMCİLER SÖYLER (*)

Temmuz;
birikmiş devrimci öfkenin
mermiyi ateşlemesidir.
Bulutların örtemediği
bir güneşin
yağmura rağmen ıslanmamasıdır.

Sıcaktır Temmuz;
sadece emekçiyi değil
tere yabancı olanları da
terletir.

Delikanlıdır Temmuz;
sözünün eridir...
Bağrına bastığı evlatlarıyla
kahraman yatağına
çevirir koynunu.

Sistem, granitten duvarlar da dikse
karşımıza; Temmuzun sıcaklığını, yü-
reğimizin devrimci sıcaklığıyla bulu-
şturabiliyorsak, yolumuz tıkalı değil
demektir. Böyle bir sıcaklığın erite-
meyeceği hiç bir katılma yoktur.

Temmuz, devrimci kahramanlarla;
kahramanlar, devrimci değerlerle öz-
deşleşti bu güne dek. **Mayıs'ta tutu-
şan ve çılgına dönen doğa, tüm do-
ğurganlığıyla, yeşilini; tüm coşku-
suyla, kırmızısını sunduğunda, kır-
ların koynundan rengarenk bir ya-
şam taşmaya başlar.**

İşte Temmuz bu üretkenliğin, bu
coşku taşmasının kalite kazandığı,
taşların yerine oturduğu aydır. Tem-
muz bir denizdir; içinde insanlık de-
ğerleri yüzer. Temmuz bir nehirdir;
arındırır, temizler, tüm istenmezleri
sürükler. Daha güçlü filizler verir bu
ayda ekilen güzellikler.

İşte böyle bir ayda, 96'nın Temmu-
zunda tüm doğa adına **12 gelincik**, te-
peden tırnağa vericilik kesildi; renk,
umut, gelecek, fedakarlık, halk sevgi-
si kesildi. Temmuz, **Temmuz** olalı
böyle hızlı çarpmamıştı yüreği. Ve

görüldü ki, devrimcilere "ölmek" de
yakışır.

DEVRİMCİLERE "ÖLMEK" DE YAKIŞIR

Bir yola, dikenli olduğunu bile bi-
le girmek ve sızlanmadan yürümek;
ahlaki güzelliği, onur ve erdemi, ya-
şam yolu seçilirken ölçü alanlara ya-
kışır; devrimcilere yakışır. Yaşama
büyük bir aşkla bağlanıp, bu aşkın
baharında -değerleri için- ölüme gü-
lümseyebilenlere yakışır. Bütün bir
doğayı çiçekle donatma eyleminde,
insanlık baharının öngününde; he-
nüz tomurcukların patlama sevincine
eşlik etmeden "göçüp gitmeyi" göze
almak, devrimcilere yakışır. Yaşam
içerisinde **damarlarına aynı dava-
nın inancını akıtarak yoldaşlaşan-
lar**, bedel ödemek gerektiğinde öne
atılırlar; onların gözü arkada kal-
maz!... Çünkü, yoldaşlarının varlığı,
kendi varlıkları demektir.

Tsola Dragoyçeva, bugün "kutsal
kardeş mezarlıklarında" yatan kahra-
manları anarken, aynı gerçeğe işaret
ediyor:

*"Onların kahramanlıklarının bir
adı da fedakarlıktır. İnançlar adına,
kendini adamışlık adına, görevi yeri-
ne getirmede sarsılmazlık adına feda-
karlık. Onların kahramanlığı, hayat-
larının bir rastlantı anı değildi. Onlar,
kendilerini yiğitliğe ve ölüme götüren
yolda günlerce, gecelerce, aylarca ve
yıllarca hep dimdik yürüdü. Hem de
hayata, güzelliğe ve gerçeğe gönül-
den bağlıyken. Diz büküp boyun kırıp
yaşamadılar. Bunun için ölümü türkülerle,
şarkılarla karşıladılar... Ve biz-
ler bu şarkıyı, barikatların, sokakarda
yürütülen çarpışmaların, darağaçla-
rının bu senfonisini, idam mangaları
yenilgileri karşısında söylenen bu
şarkıyı bugün yaşayanlara seslenen*

*ölümsüz bir vasiyet olarak gözbebeği-
miz gibi koruyoruz..." (Tsola Dragoy-
çeva, Yenilgiden Zafere, s:11)*

TUTSAKLIGIN TAHRİP EDİCİLİĞİNE, DEVRİMCİ BİR DURUŞLA KARŞI KONULMALIDIR

Yaşamlarında, doğanın ve insanın
tarifsiz güzelliklerini keşfederek çok
özel mutlulukları ve heyecan grafikle-
rini mümkün kılmış olan devrimciler,
dört duvar arasına kapatıldığında geç-
miş gider, anıların sıcaklığını çağırır
ve onunla ısınma ihtiyacı duyar. Ger-
çekte bunlar, devrimci bir yaşam sür-
müş olma avantajının, çok özel anlara
bile taşınabilen niteliklerini gösterir.
**Zaten kişi, devrimci olup, devrimci
gıda ile beslenemiyorsa, zorlanma
anlarında, o ana dek taşıdığı değer
ve geleneklerle hesaplaşmaya girer;**

**İşte devrimcilerin tarih-
sel rolü burada ortaya çı-
kıyor. Böyle bir çelişkiyi
kabullenmek ve ezilenin
hakkı tepkisine, örgütlü bir
biçim kazandırıp devrimci
kanallara akıtmak, her
devrimcinin görevidir. Ya-
ni devrimciler, haklı öfkeyi
söndürmek için değil, so-
nuç alıcı kanallara akıt-
mak için vardır. Her kim
ki halkın haklı ve gerekli
öfkesine, bir itfaiye edasıy-
la su sıkarak, tepkiyi so-
ğutma yoluna giderse, o
devrimci değildir.**

giderek bir mesafe büyümesi ve bir çeşit pişmanlık belirtileri oluşur.

Tutsaklık koşullarında **ruhlarının belini büktürmeyen** devrimcilerin güç kaynakları arasında, kendi doğruları kadar, düşman gerçekliğine dair sahip oldukları bilinç de önemli bir yer tutar. Sınıfsal bilinç, sınıfsal kini, sınıfsal tutum ve davranışları beraberinde getirir. **Uzlaşmazlık** gerçeği, bir maddi gücün diğer maddi gücü yok etme gerekliliğindeki zorunluluk; kimi **süslü ve kolalı** "ara bulma", "uzlaşma" çabalarını kapı dışarı eder. Bu tür hokkabazlıkların revaçta olacağı yerler, kavga-dışı mekanlardır veya teslimiyetin solunduğu atmosferlerdir.

Teslimiyet, örtük biçimlerde de açığa çıkabilir. Sınıfsal perspektif; sağduyu, uygarlık, sekter olmama, v.b. gerekçelerle aşındırmaya çalışılır. "*Kin duymadan geçireceğim bir saniye benim için yitirilmiş bir zaman!*" (Themos Kornaros, Fırtına çocukları, s:33) diye düşünenlerin üzerine "ılımlılık" suyu tutarak öfkeleri soğutulmak istenir. Aslında böyle durumlarda, anılara uzanmak ve yaşan-

mış her acının üzerindeki külü temizlemek doğru ve gerekli bir tutum olacaktır. Dökülen kanlar bir süre sonra kuruyor; ama, o kanı döken düşman değişmiyor. O halde, kandaki kurumunun bizleri yanıltmasına izin verilmemelidir. **Buca Cezaevi**'ndeki katliam sonrasında kanın kurumması, **Ümraniye** katliamının, **Diyarbakır** ve **Ulucanlar**'ın yaşanmasını engellemedi. Çünkü, düşmanın katliamları yanlışlıkla olmuyordu; kanla beslenen sistemin cellatları için katliam, bir görevdir. Bu, yapısal bir özelliktir ve değişmeyecektir; yakaladıkları her fırsatta kan dökmekten geri durmayacaklardır. Ta ki varlıkları yeryüzünden silinene dek...

"*Düşman alçakça, rezilce, sinik bir biçimde bizim kuşağı daha beşiginden beri izlemektedir, etimizi dişlemekte, kanımızı yalamakta. Sonra da, ağzında piposu, yalanmış kemiklerin dibine çöreklenmiş, kişiogluna görev nedir, uygarlık, düzen nedir, bunlardan dem vurmaktır.*" (A.g.e. s:32) Böyle bir düşmandan, insan ilişkilerindeki gereklilikler adına öğ-

renilecek hiçbir şey yoktur. Böyle bir düşmandan ancak düşmanlık öğrenilir ve gereği yapılır...

Kan dökülmemesi adına, ezilenleri kanaatkarlığa, var olanla yetinmeye çağırmak, genellikle sömürünün ve dolayısıyla baskı ve kanın müsebbibi olan güçlerin işine yarar. Çünkü onlar da zaten varlık gösterdikleri her alanda; kışkırtıcı tutumlar içerisine giren, kendisine verilenle yetinmeyen ve aşırılık yapan kesimler olmasa sorun çıkmayacağını telkinini yapar. Bir sömürge insanını düşünün; üzerinde yaşadığı topraklar, yabancı bir güç tarafından zorbaca yöntemler kullanılarak basılıyor. Var olan tüm değerleri ve zenginlikleri yağmalanıyor ve kendisine de kölelik dayatılıyor. Eğer bu durumu kabul ederse ona zarar vermeyeceklerini, aksi durumda ise suç işlemiş olacağını söylüyorlar. Böyle bir insan için "suç" işlemekten daha onurluca ne olabilir ki? Böyle bir insanın tepkisi hangi durumlarda aşırı sayılabilir ki?

İşte devrimcilerin tarihsel rolü burada ortaya çıkıyor. Böyle bir çelişkiyi kabullenmek ve ezilenin haklı tepkisine, örgütlü bir biçim kazandırıp devrimci kanallara akıtmak, her devrimcinin görevidir. Yani devrimciler, haklı öfkeyi söndürmek için değil, sonuç alıcı kanallara akıtmak için vardır. **Her kim ki halkın haklı ve gerekli öfkesine, bir itfaiye edasıyla su sıkarak, tepkiyi soğutma yoluna giderse, o devrimci değildir.**

Hapishaneler kavgayı daha çıplak, düşmanı daha dolaysız tanıma şansı verir. Aynı zamanda onu iyi değerlendirebilenler için bir okuldur; bir yaşam okulu... Ancak, en iyi okuldan bile, hiçbir şey öğrenmeden mezun olan- veya atılan- öğrencilerin olduğu bilinmektedir. Bir okul olduğu genel kabul gören hapishaneler de -sarıldığının aksine- her zaman eğitilmişlik ve gelişmişlik sonucu vermiyor. Devrimci olarak veya devrimcileşme eğilimi taşıyarak "içeri düşen" insanlar; ya bu yanlarını törpületerek çıkarlar, ya da tutsaklık yaşamı bir bilek taşı etkisi yapar ve sahip olunan sınıf kını, çok daha keskin (eğilmez, paslanmaz,

kırılmaz) bir kılıca dönüşür.

Gerçekte devrimci yaşamın kendi öznelerinden beklediği davranış normlarına uyum zorunluluğu "içeri"ye veya "dışarı"ya göre değişen bir olgu değildir. Ve aslında kişinin kuralları aşındırma, kendi aynasında kırarak keyfi yorumlama eğilimi varsa; bu, dışarıda olduğu gibi içeride de sürer. Tek bir fark vardır ki o da daha çok yoğunlaşabilme imkanının bulunduğu tutsaklık koşullarında kişi, eğer gerçekten aşmak istiyorsa; zafının üzerine, "tedavi edici ışınları" ısrarla ve sistemli bir biçimde tutma şansı bulur. Ters durumlarında ise, hapishanenin aleyhte işleyen törpüsü; kişiyi hiçbir değere saygısı olmayan, zifiri bir bencillikle yüklenmiş bir hale sokar.

Alışkanlık, öyle bir beladır ki insanlar, bir uygulamayı kabule yanaştılar mı bir kez, kanıksamanın ve gidecek kayıtsızlığın oluşturduğu kalın bir küf tabakası sarar insanın her yanını; en "çekilmez" denen yaşam biçimi bile kabullenilmeye, bir çeşit kadere rıza gösterme eğilimi ağırlığını hissettirmeye başlar. Bu noktaya gelmiş bir alışkanlığı yok etmek için, o küfü delmek; kişinin bedenine, ruhuna ulaşmak ve onu adeta **günyüzüne** çıkarmak gerekir ki bu, hiç de kolay olmaz.

"Bazı anlar damarlardaki kan, uyanan onuru, ayaklar altındaki iradeyi ateşlemek için uyanır, sonunda öfke gelip kayıtsızlığı yakınsın da küll etsin, yok etsin diye." (Age, s:43)

İşte, işi hiçte kolay olmayan devrimcilerin bu türden olasılıkları/ dinamikleri bilerek ve gözeterek hareket etmesi durumunda, söz konusu küfü parçalayıp atma fırsatı/ imkanı çoğalır.

Ezilenlerin "ezik" bir görüntü vermesi; boynunu, dizlerini bükmesi, ezenlerin tercih ettiği bir durumdur. Boynunu kaldırmak ve dik durmak, bir başkaldırma ihtimaline açık davranışlardır. Bu nedenle, özellikle tutsak alıp sindirmek istedikleri kişilerin "boyunu küçültmek" en önemli hedefleri arasında yer alır.

"Bir hırsız, bir katil, bir dolandırıcı -herhangi bir adi mahkum- için çok kolaydır kısa boylu numarası

yapmak, numara bir yana, bunu zamanla kabullenir, gerçekten de küçülür böyleleri. Ama bir savaşçı her zaman dimdik durmalıdır, her an yükselmelidir. Bunun için de engeller bol, tuzaklar sayısızdır, işkenceler kabından taşar. Cezaevi yönetimiyle insanoğlu arasındaki savaş çok amansızdır, süreklidir." (Age, s:73)

Bu savaşta insanlık onurunun her zaman önde gittiği bilinmektedir. Ancak, insanlık-karşıtı sistemler, yeryüzünde varlık göstermeye devam ettiği sürece, insanın insanlıktan ne denli çıkabildiğinin, vahşileştiğinin örneklerine rastlamak mümkün olacaktır. Ve bu vahşetin en keskin ucu, devrimcilere yönelecektir. Devrimciler, bir taraftan zulmün/vahşetin bileğini bükmeye çabalarırken, diğer taraftan insanın ne denli alçalabileceğinin örneklerini görmenin kendi ruhlarını yaralamaması için, **bilinçten bir kalkan** da kullanırlar. Rastladıkları insan müveddelerinin, insana dair olumlu hiçbir kanaati kırılmemesi için; devrimciler, buradaki irade savaşını kayıpsız şekilde kazanmalıdır.

Böyle bir savaşın öznesi durumundaki her devrimci için, kim olduğunu, nerede olduğunu bilmek, olayları nedenler zinciri içinde irdeleyebilmek çok önemlidir. "*Cezaevi hayatı bir sanat inceliği ister.*" (Age, s: 57) Yaşamın her anı, etraftaki her nesne, düşman tarafından gözetilen bir amaç dahilinde kurgulandığı için, bu kurguyu bozmak ve kendine ait değerleri ege-men kılmak; sürekli bir mücadeleyi, bir irade ve yöntem savaşını gündemde tutar.

Devrimci tutsakların, türlü türlü süzgeçten geçerek büyüyen ve güzelleşen yüreklerinin beslenme kaynaklarını kesmek, beyinlerini teslim almak, karanlıkla beslenen zebanilerin ufkunu çokça aşar. Ne varki zorbalık, tarih boyunca, karanfil bahçelerine zarar vermenin bir yolunu bulmuştur. Bugün de adı "**F Tipi**" olan kapsamlı bir saldırının hazırlığı içindedir. Tutsaklar, gerekli hazırlığı (maddi ve moral) yapmış durumdadır. Önemli olan, dışarıdaki "insan yürekler" in, bu işin ciddiyetine varması ve mümkün olanın azamisini amaçlayan bir karşı-

Bir yola, dikenli olduğunu bile bile girmek ve sızlanmadan yürümek; ahlaki güzelliği, onur ve erdemi, yaşam yolu seçilirken ölçü alanlara yakışır; devrimcilere yakışır. Yaşama büyük bir aşkla bağlanıp, bu aşkın baharında -değerleri için- ölüme gülümseyebilenlere yakışır. Bütün bir doğayı çiçekle donatma eyleminde, insanlık baharının öngününde; henüz tomurcukların patlama sevincine eşlik etmeden "göçüp gitmeyi" göze almak, devrimcilere yakışır. Yaşam içerisinde damarlarına aynı davanın inancını akıtarak yoldaşlaşanlar, bedel ödemek gerektiğinde öne atılırlar; onların gözü arkada kalmaz!...

barikat oluşturma gayretini hiç vakit kaybetmeden büyütmesidir.

Eğer geç kalınırsa, eğer elimizden gelenin "bir santim" eksikliğini yaparsak; yarın, "yeni Ulucanlar" karşısında o bir santim, yüreğimize ok gibi saplanacak ve hiçbir ayna bizi güzel göstermeyecektir; aynadaki gözlerimizin soran bakışlarından utanacağız.

Haydi, henüz geç kalmış sayılmayız. Yapacak çok şey var... Halk için, insanlığın (ve kendimizin) geleceği için; bir tek tutsağın yüreği incinmesin diye... Gece yatarken "ne yaptım?", sabah kalkarken "ne yapmalıyım?" dersek, samimiysek; yaşam yolunda insanlığımızı tüketerek ilerlemiyorsak, yapacak çok şey var...

* Bu yazı, Devrimci Demokrasi gazetesinin 1- 15 Ekim sayısının "konuk yazar" köşesinde; Temmuz başlığıyla, M. Yeşiltepe imzasıyla yayınlanmıştır.

ZULMÜN YAPICILARI DEĞİL, DEVRİMCİLER HAKLIDIR

Onlar
Açlıklarından yemek
Uykusuzluklarından uyku
Üşümelerinden hırka yaparlar

Onlar
Geleceğin umut çiçekleridir
Bakışlarında bir tomurcuk çatlaması
Duruşlarında bir gelincik sadeliği
vardır.

İnsanlığın tarihsel süzgecinden geçtikçe berraklığı artan, geliştirici ve güzelleştirici değerler, onların taşıyıcısı ve temsilcisi olan kesimlerin şahsında her dönem var olmuştur. Bunlar devrimcilerdir. Tüm zamanlara yayılan ve hiçbir zorba güç tarafından koparılamayan bir bağla birbirine tutunan bu güzel insanlar arasında, çağların aşındıramadığı bir **yoldaşlık** söz konusudur. Bu öyle bir gerçekliktir ki, Spartaküs'ün devrimciliği ile günümüzün devrimci duruşunu nitelik olarak aynı kılar; tüm değişimlere ve sistem sahiplerinin tüm hokkabazlıklarına rağmen, **devrimciliğin gülümseyen ve meydan okuyan duruşuna** gölge düşürmek mümkün olmamıştır.

İşte bu "gölge kabul etmez" duruşun bugünkü temsilcilerinden olan devrimci tutsaklar, haramiler tarafından bir kez daha, teslim alma amaçlı projelerle muhatap edilmektedir. Ülkeyi "babalarının çiftliği" olarak gören ve istedikleri gibi at koşturmanın önündeki hiçbir engele tahammül etmeyen egemenler, hapishanelerin de hapisliğin de sebebidir. Oluşturdukları sömürü ve çapul sisteminde halkı "ya kırk katır ya kırk satır" tercihiyle karşı karşıya bırakır ve her türlü itirazı şiddetle cezalandırırlar. Bu nedenle, sistemle barışık olmayan her insanın hapishaneyle tanışma olasılığı vardır. Özellikle devrimciler, sahip oldukları karşı duruş potansiyeli ve vaadettikleri alternatif yaşam sebebiyle, her dönem sistem sahiplerinin saldırı araçlarına maruz kalmışlardır. Gerek teşhirde gerekse karşı duruşta örnek bir tutum sergileyen devrimcileri, hapishaneyi kapatmak bile egemenlerin içini rahat ettirmez. Bu nedenle, **hapishanelerde de devrimcilere yönelik saldırılar devam eder. Bu saldırılarla hem devrimcilerin fiziki ve moral olarak yıpratılması amaçlanır, hem de halk kesimlerine gözdağı verilerek istenir.**

Hapishaneleri teslim aldığı anda, sokakla-

rı daha kolay teslim alabileceğine inanan egemenler; değişik yöntemlerle sık sık devrimci tutsaklara saldırır ve sonuç almaya çalışırlar. Bu saldırıların sonunda, her seferinde, tüm kayıplarına rağmen ayakta duran devrimciler; haklılığın, meşruiyetin ve insanlık değerlerinin yenilmezliğini temsil ederler.

Devrimciler, yokluklara yenik düşürülme üzere kapatıldıkları hapishanelerde öyle çok şey üretirler ki, toplumun umut çiçeği olur ve egemenlerin imha edici projelerine inat, özgürlüğü de yaşamı da çoğaltan bir duruş sergilerler.

Diyelim ki, sabah erken saatte gerçekleşecek idam için bir devrimci tutsağı gece geç saatte koğuşundan almaktalar; işte böyle bir durumdaki Statula "*uykunuzu kaçırmayın, nöbet tutmayın. Sabah olur olmaz şarkımla uyandıracağım sizi*" (Dido Sotiriou, Buyruk, sayfa:80) diye seslenir yoldaşlarına. Yaşamı ve direngenliği böyle kaynaştırabilen ve kendini değerlerinden, değerlerini yoldaşlarından ayırmaksızın yaşayan bir devrimci için tutsaklık koşulları, teslimiyetin hiçbir rengini/figürünü kabule gerekeç oluşturmaz.

Faşizmin günümüz temsilcileri, mızraklarının en sivri ucunu devrimci tutsaklara yöneltirken; onların, halkı temsil eden değerler ve bedenler toplamı olduğunu bilirler. **Ulucanlar**'da 26 Eylül'de gerçekleştirilen saldırının tüm aşamalarında en çok dikkat çeken şey, cellatların ele geçirdikleri her tutsağa teslimiyeti dayatması ve bunun için en vahşi işkencelerden geçirmesidir.

Belki, uzaktan bakanlar için inandırıcı gelmeyebilir ve "tutsak olan kişiye neden teslimiyet dayatsınlar?" diye düşünülebilir. Ancak, tüm varlığını haksızlık, yalan ve aldatma üzerine kurmuş olan sistem sahiplerinin açmazlarını kavrayabilenler için bu gelişmeler hiç de anlaşılmasız değildir. Zaten egemenlerin en çok yatırım yaptığı ve kendine güvence olarak kabul ettiği olgulardan biri de **toplumsal düşünme kalıpları** üzerinde etki yapmak, günlük yaşam alışkanlığının dikkatleri gölgeleyici niteliğinden yararlanmaktır.

İnsanlar, hapishanelerde onbinlerce kişinin bulunduğunu ve bunların "F Tipi Cezaevleri" adı altında hücrelere kapatılmak istendiğini duyduğunda çoğu kez bu bilgi, **günlük alışkanlıkların körleştirici etkisinin** gölgesinde kalır ve ancak çok sınırlı bir

kesim, bu gelişmelere tepki gösterir. İşte, sistem için sözünü ettiğimiz güvence budur. Ne var ki bu, kırılmaz değildir. **İnsanlığını yitirmemiş her kişinin yürek penceresine duyarlılık ışığını düşürmek mümkündür.**

Yapılan tüm şaklabanlıklara ve F Tipi-rini güzel gösterme çabalarına rağmen, zulmün yapıcılarının niyeti tüm çıplaklığı ile ortadadır. Tutsakları sahiplenen ailelere bir vahşi hayvan gibi saldırılması, sistemin halka karşı olan yanını ne denli sivriltiğini göstermekte ve mevcut dışmanlığın boyutunu gözler önüne sermektedir.

Böyle sistemlerde işbirlikçilik, çürümenin ve alçaklığın en keskin kokusu ile barışık olarak varlık gösterir. "F Tipi"nin daha çok ölüm, daha çok işkence, daha çok insandılaşma olduğu bilindiği halde; ona güzelleme yapılır. **Devrimci-demokrat çevreler bu konuda çok net bir tutum sergilemeli ve ölçülerini oluştururken, ortaya atılmış olan oyalayıcı/yanıltıcı faktörlere itibar etmeden tutum belirlemelidir.** Yalnız yakaladıkları bir devrimci tutsağa, sınıfsal karakterleri sebebiyle, işkence yapmaktan zevk bile alacak olanlara itibar etmek, onların potalarına girerek tartışmak, bizlerin duruşunu tereddütlü/belirsiz kılar.

Sokakları zapteden alçaklık, hapishanelerde dahi olsa, insanlık filizinin diri tutulmasına tahammül etmez. Bu nedenle saldırıca, yalan söyleyecek, yanıltacak ve sonuç almaya çalışacaktır. Adımlarımızı hem dikkatli, hem de hızlı atmamız. Onları ikna ederek değil, mecbur bırakarak geri adım attırabiliriz. Meşruiyetimizi haklılığımızdan alarak çıktığımız yolda, zebaniler kızıcağı diye yöntemimizi değiştirecek veya onlara şirin görünme hesapları yapacak değiliz. Onlar, ülkenin dört bir yanını zindana çevirme ve hücreli bir yaşamı halka dayatma hakkını kendinde gördüğüne göre; bizler için direnme ve hatta saldırı hakkı fazlasıyla vardır. Diğer bir ifadeyle, zalimler kılıcı zaten çekmiş durumdadır, bizlerin çekeceği kılıçlar için yapılacak meşruiyet tartışmalarına itibar edilmemeli ve yaşamın her alanında gereken yapılmalıdır.

ÖKÜZLERİN ELİ OLSAYDI

HATİCE GÜL

Egemenlerin şimdiye kadar çizdiği insanlık dışı tablonun bir figürü olan, devletin 'adelet'e bakana, F Tipi cezaevleri için yaptığı açıklamalarla; Ksenofanes'in "Eğer öküzlerin ve atların elleri olsaydı ve resim yapmasını da bilselerdi, öküzler öküzlere, atlar atlara benzeyen tanrılar yapacaklardı" sözünü doğrular niteliktedir.

Evet öküzler... kendi tanrılarını çiziyorlar, ve bize de, "bu tanrıya, uysal biçimde tapın" diyorlar; o da olmadı, ingilizcesini söylüyorlar; tredman diyorlar, İngilizcesini insanlar anlasın diye değil, anlamasınlar diye söylüyorlar, yeni sömürge uşaklıklarının kompleksiyle yedikleri haltları İngilizce söylerlerse daha bilimsel olabileceklerini ve kimsenin de bu bir kelimelelik "bilimsellik"lerinden şüphe etmeyeceklerini sanıyorlar.

Oligarşi, şimdiye kadarki uygulamalarıyla, Türkiye halklarına hep **ölümü gösterip; sıtmaya razı etmeyi** tercih etti. Ulucanlar'da suç üstü yakalanan, fakat bir türlü suçunu kabul etmeyen devlet, işlediği cinayetlerin kamuoyunda bıraktığı izlenimin "kaygısıyla" ve de **sıtmaya razı etme** arzusuyla; Burdur'da yaptığı vahşet için, "ölen olmadı sadece bir kişinin kolu koptu" (Burdur Valisi Kaya Uyar) diyordu. O da kendine benzeyen bir tanrı çiziyordu, kafa değil de kol kopartıkları için; öldürmeyip tecavüz ettikleri için, her türlü işkenceyi, alçaklığı yaptıkları için, çizdiği resmin kendisine benzediğinin anlaşılmasından çekiniyor, toynaklarının görülmesinden korkuyordu. Devletin kan damlayan toynaklarının görülmesinin, işlerini zorlaştıracağını biliyordu... ama işte kan damlıyordu devletin toynaklarından, bu devletin her icraatında görünüyordu... devletin otoritesini sağlamakla yükümlü icracılarının; ilk fırsatta, birer işkenceci, birer tecavüzcü, birer halk düşmanı oldukları açığa çıkıyordu.

İşte devletin bu icracıları, yani bu devlet, bizi islah edecek!... Bunu insan olma hakkımızı, insanlığı savunabilmenin biricik koşulu olan devrimciliğimizi elimizden alarak, bize akıllarınca "teslimim" dendirterek yapacaklar. Her biri bir tecavüzcü namusuz, her biri bir katliamcı, alçak bir işkenceci olanlar ıslahtan bahsedebiliyorlar!... Biz hem onların ıslahtan ne anladığını, **hem de onları nasıl islah edeceğimizi çok iyi biliyoruz**, onların da bütün korkusu budur, onlar çok iyi biliyor, devrimciler halk düşmanlarını nasıl islah eder... hiç bir

biçimde onları affetmeyerek biz ıslahtan ne anladığımızı onlara göstereceğiz... F Tipi hücrelerini onlara mezar edeceğiz!...

Tüm bir yaşamı Türkiye halklarına cehenneme çevirmeyi tasarlayan, halka bir nükleer cehennem layık gören, tüm de-

molokratik muhalefeti bir çırpıda kliklerle tırpanlamak isteyen, "halk için yatırım"larının hepsini; "nasıl sömürürüm" ve "bu sömürümü hangi şiddet araçlarıyla devam ettirebilirim" in üzerinden yapan bu devlet; bize, bu halkın devrimci evlatlarına; daha iyi bir cezaevi (!) yaptığını söylüyordu. Gerçekten de egemenlerin kendisi açısından öyleydi: Türkiye halklarına sunulan güzel bir öküz resmiydi... egemenlerin egemenlik tabiatlarına uygun bir resim...

Burjuva medyaya verdikleri görüntülerde, kademeyle düşündükleri insanları koyacakları hücrelerden birini düzenleyip, hücredeki masaya çiçek koymayı bile ihmal etmeyen halk düşmanları, o çiçekle kendi insan dışı gövdelerini saklamaya çalışıyordu. Lafı ağızda geveleme gayretinde olan devletin 'adelet'e bakana'nın aksine devletin Er-Tosun'u Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürü, görev aşkıyla, o bütün Tosunluğu ve er tutarlılığıyla neyi amaçladıklarını, devrimcileri, kendince "terörist statü"ünde tanımlayarak, açıklıyordu... böyle bir halk düşmanı size terörist diyorsa, bilin ki siz, insan güzelsiniz...

Bir Afrika atasözü, "**aslanlar kendi tarihçilerine kavuşuncaya kadar, ay tarihleri avcıyı övecektir** diyor. Bizler de, bu vahşet düzenini yıkanca kadar, onların demogojik söylemleri, çizdikleri öküzden tanrılar toplum nezdinde etkili olabilme olanaklarına sahiptir. Biz devrimciler, bu tarihçilerin kendilerini övmesinden ve kamuoyu üzerindeki olası etkilerinden yola çıkarak, meşruluğumuzun sınırlarını geri çekmemeliyiz. Ve ancak bizler kendi meşruluğumuzun farkında olan bir eylem çizgisiyle, kitlelere kendimizi anlatabilir, halkları egemenlerin demogojik söylemlerinin gölgesinden çıkartıp, gerçeğin aydınlatıcılığına kavuşturabiliriz.

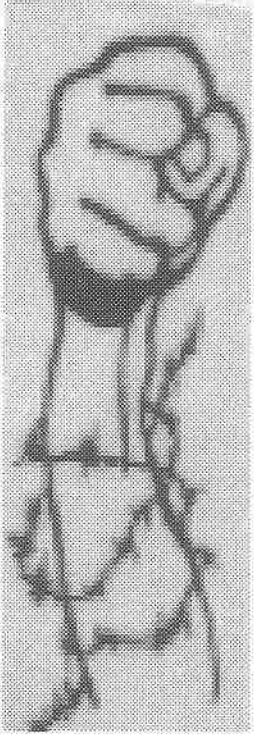
Burdur'da tecavüz ettiği bir devrimciye, güya hak-hukuk adına bir "kadın müfettiş" gönderen devlet, tecavüzcü, işken-

ceci yüzünü, "kaç santim girdi" sorusuyla, bir kez daha göstermiş, böylece ikinci bir cinsel şiddeti gerçekleştirmekten geri durmamıştır... İşte bunlar, örgütümüzün izin vermediği bireysel özgürlüklerimiz için (!), örgütümüz bizi örgüt şiddetine (!) maruz bıraktığı için; bize çok güzel odalar hazırlamışlar, masasına çiçek koymuşlar! And olsun ki o iğrenç yüzünüzü, o iğrenç egemenliğinizi yerin bin kat dibine gömene kadar, "**özgürlüğümüz örgütümüzün özgürlüğü, düzenimiz örgütümüzün düzeni olacak!**"

Devrimcilerin egemenlere karşı geliştireceği her davranış, meşruluğunu, tarihsel haklılığından alır. Devrimciler açısından meşruluk çizgisi, kimi aydınların kaygısını duyduğunu söyledikleri; "açlık grevi, ölüm orucu" gibi eylemlerden daha ileri bir noktadadır. Devrimciler açısından meşruluğun, şiddet kullanmak/kullanmamak ikileminde değerlendirilmesi söz konusu olamaz. Her devrimci eylemde olduğu gibi, devrimci tutsaklara karşı yöneltilen bir saldırı karşısında izlenecek eylemlilikteki anlayış da, meşruluğunu, içeriğinin devrimci açıklığına ve açıklayıcılığına alır. Şiddeti her koşulda ve her biçimde uygulamaktan bir an için geri durmayan faşizme karşı şiddet meşrudur, meşruluğumuzun anlatılabilmenin devrimci kanallarını açmak da yine bizlere düşmektedir; dün bu kanalların yeterince açılmamış olması, bugün yanlış kanallardan akmayı gerektiriyor. Hele ki Türkiye'deki mücadele tarihinde pek de iyi bir dolaşıma sahip olmamış olan "pravakasyon" kavramıyla münasebetlerimize dikkat etmeli, onun bugüne kadarki devrimci cezaevi pratiklerini yadsıyan bir belirleyici olmasına izin vermemeliyiz. İçinde bulunduğumuz kimi zorlukları aşmanın yolu, iyi niyetinden şüphe etmediğimiz kaygıların aksine, Ulucanlar sürecine kadar sürecin genel belirleyeni olan devrimci eylemin önünü açmaktan geçiyor. Devrimci bir duruşun meşruluk anlayışı ile "aydın duruşu"nun meşruluk anlayışının farklı olması, sınıfsal doğal bir sonuçtur. Biz meşruluğumuzun, tarafları anlaşmaya davet eden; yanlış bir "tarafsız aydın" rolünün çerçevesini çizdiği bir eylemsellikten değil, ezilenlerin tarafında yer almak olan devrimci rolümüzden alı- rız...

F Tipi, Faşizme Mezar Olacak!.. Oligarşi Mezara Halk İktidara!..

ULUCANLARI UNUTMADIK!...

" 26 Eylül gecesi, faşizmin karanlık yüzlü bekçileri, eli kanlı cellatları, ruhunu sermayeye satmış uşaklar; ölüm makinalarıyla kuşattılar **ULUCANLAR Hapishanesi**'ni. Sabaha dek ölüm kustular, kan döktüler, işkence yaptılar. Tarihteki benzerlerinden daha usta olduklarını kanıtlamak istercesine, yeni vahşet yöntemleri denediler. Arkalarında, 10'u cansız, pek çok yaralı beden bırakıp gittiler." (Devrimci Hareket)

Aradan bir yıl geçti; öfkemiz, ilk günkü sıcaklığıyla ve adres şaşırılmaz bir kararlılıkla, hesap sorma isteği-mizi kamçılıyor. Bilincimiz, daha berrak; suçlunun kimliğini ve hakkettiği cezayı iyi biliyoruz. Bugün devrimci tutsaklar, "ya hücre, ya da yeni **ULUCANLAR**" tehdidi ile etkisiz kılınmak istenmekte; insanların başı üzerinde zorbalık kılıcı sallandırılmaktadır.

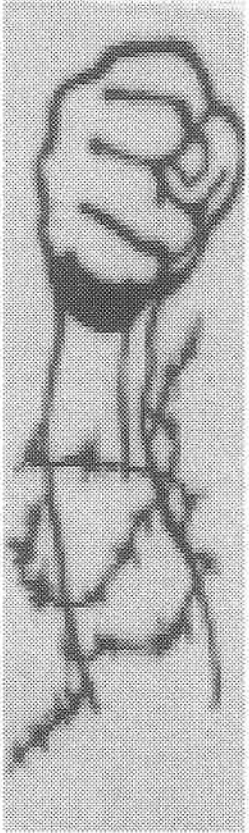
Bu pervasızlık ve muhtemel gelişmeler, "insanım" diyen herkese, önemli sorumluluklar yüklemektedir. Duyarsızlığın artık **ruh kararması** sayılacağı bir sınav döneminden geçilmektedir. Devrimci tutsakların sahipsiz olmadığı gösterilmeli; rehine olarak görülmesine ve hapishanelerin bir tatbikat alanına çevrilmesine izin verilmemelidir.

Tarihin hiçbir evresinde, ezilenler ve onların temsilcileri meşruiyet sorunu yaşamamış; gücünü, haklılığından almıştır. Bugün de haklı olan bizleriz. **Direneceğiz ve kazanacağız...**

**DEVRİMCİ TUTSAKLARA KALKAN ELLERİ KIRACAĞIZ!
ULUCANLAR ŞEHİTLERİ ÖLÜMSÜZDÜR!**

Devrimci Hareket Okurları adına
Murat SEVİNÇ

DEVRİMCİ TUTSAKLAR TESLİM ALINAMAZ!...

Hiçbir karşı-duruşa, itiraza, muhalefete tahammülü olmayan egemen sınıflar; halkı bir "ittaatkarlar topluluğu" haline getiremediği için, sürekli olarak saldırgan konumdadırlar. Hele ki, devrimci duruşun sembolü olan tutsaklara karşı, çok daha saldırgan ve tahammülsüzdürler.

Dünya ölçeğinde her türlü araç kullanılarak yapılan tüm propagandalara rağmen, halkların özgürlük düşüncesini yüreklerden söküp alamamış olmak, değerleri için ölümü seve seve göze alabilenlere, hemen her coğrafyada tanık olmak; uluslar arası burjuvaziyi ve işbirlikçilerini çıldırtmaktadır. Hırçınlıkları, saldırganlıkları, vahşetleri artmaktadır.

Ülkemizde devrimci tutsaklara karşı yöneltilen saldırıların arka planında bu gerçekler vardır. Ancak, bugüne kadarki tüm saldırılar göstermiştir ki, cellatlığı meslek edinerek, dozerle, bombayla, otomatik silahla saldırarak devrimci iradeye tek bir geri adım dahi atılamamıştır. Bedenler parçalanmış, tutsaklar öldürülmüş, ancak, yenilen yine saldırganlar olmuştur.

Son olarak Burdur'da yaşananlar aynı gerçeği bir kez daha kanıtlamıştır. Dozerler, bombalar, silahlar bedenleri parçalayabilir, ama devrimci iradeyi asla!...

Bundan sonra da zorbalık, her seferinde devrimci iradeye takılacak ve başarısız olacaktır.

Bilinmesi gereken bir diğer gerçek de; bu zorbalığın bir bedeli vardır ve bu mutlaka ödettirilecektir. Dökülen kanın, incitilen bedenlerin, çektirilen acıların hesabı sorulacak; yapanın yanına kar kalmayacaktır.

Vakti geldiğinde; diz çökmek, bir bağışlama sebebi olmayacak; şehitlerimizin ve yaralılarımızın öfkesi, zaman aşımına uğramayacaktır.

- * SİZİ ZİNDANLARINIZDA DA YENECEĞİZ!
- * DEVRİMCİ İRADEYİ HÜCRELERE SİĞİRMAYA GÜCÜNÜZ YETMEZ!
- * DİRENECEĞİZ VE KAZANACAĞIZ!

Devrimci Yol Dava Tutsakları Adına
Çanakkale Cezaevi - Tuner Tekin
Ermenek Cezaevi - M.Ali Yazıcı
Çankırı Cezaevi - Hakan Yalçın

KAYBEDENLERİ UNUTMAK, UMUDU KAYBETMEKTİR!..

ESİN KAÇMAZ

(...)
Göz veriyoruz,
ses,kulak
ve can veriyoruz
insan yüreğine.
(...)

Otto Rene Castillo

Toprak, su madenler, orman vb. üretim araçlarının bir grup insanın mülkü haleni geldiği çağdan beri, mülk sahibi sınıflar ellerindeki korumak ve daha falasını elde etmek için her türlü araç ve yönteme başvurdular. Sömürüye dayalı egemenliklerini sürdürmek, insani ihtiyaçlarını karşılayamaz hale getirdikleri yığınların tepkisini, başkaldırısını boğmakla mümkün olabilirdi ancak. Bu anlamda siyasal zor, ekonomik sürecin aracından başka bir şey değildir. Köleci toplumda köleler, feodal toplumda serfler ve kapitalist toplumda emekçi sınıflar, sırasıyla köle sahiplerinin, feodal beylerin ve kapitalistlerin uyguladığı baskı ve teröre maruz kaldılar. Sömürü katmerleştikçe emekçi yığınların içine itildikleri sefalet, yozlaşma ve kölelik arttı; bunların emekçi sınıflar katında yarattığı tepki de. İnsanlık tarihi bu yüzden mülk sahibi sınıfların baskı ve sömürsünün, bunun karşısında da emekçi sınıfların başkaldırısı ve direnişinin tarihidir.

Özel mülkiyete dayalı toplumsal sistemlerin en sonucusu ve en gelişmiş olan kapitalizmin tarih sahnesine çıkışı sermaye birikimini öngerektirmişti. Bu ilk birikim; "tepeden tırnağa

bütün gözeneklerinden kan ve irin akararak" oluşmuştur. Tarih sahnesine böyle çıkan ve gelişen kapitalizm bütün coğrafyalara hızla yayılmış, doğanın ve insanın sömürsünü kendinden önce gelen özel mülkiyetçi toplumsal sistemlerle kıyaslanmayacak derecede artırmıştır. Bu süreç girişte de belirttiğimiz gibi onun varlığını sürdürme çabasında çok daha yoğun baskı ve zorun kullanılmasını beraberinde getirmiştir.

Kapitalist egemenliğin uyguladığı baskı ve zor tarihsel süreçte, içinde bulunulan koşulların niteliğine göre fark-

sömürü ağının dışına çıkmaması için işbirlikçisi sınıflarla birlikte azgın bir şiddeti ve terörü bağımlı ülkelerde temel politika haline getirdi. Sosyalist devletlerin dünya coğrafyasının üçte birinde iktidar olmaları ve geri kalan ülkelerde de özgürlük mücadelesinin boy vermesinin karşısında ABD emperyalizminin yönlendiriciliğinde uygulanan bu terör dizginsiz bir boyut kazandı.

ABD'li uzmanların geliştirdiği bilimsel yöntemlerle (!) işkence, orduya bağlı paramiliter çetelerin katliamları, rejim karşıtlarının yargılı yargısız infazlarla öldürülmesi ve kaybetme gibi yöntemler Amerikancı yöntemlerin hakim olduğu ülkelerde uygulandı. Baskı ve terör yöntemleriyle devrimci hareketler fiziki olarak yok edilmek istenirken aynı zamanda halkı da bu yöntemlerle korku ve dehşet girdabında pasifize edilmeye çalışılıyordu. Halka, toplumsal değişim istemenin ve onun için mücadele etmenin ne sonuçlar getireceği gösteriliyor ve böylece sisteme biat etmesi sağlanmak isteniyordu.

Özellikle 1960'lı yıllar sonrası Latin Ameri-

ka'da bu yöntemler ABD kumandası altında uygulandı ve daha sonra bu laboratuvarda edinilen tecrübeler eşliğinde dünyanın geri kalanına ihraç edildi.

Yeni sömürge ülkelerde askeri faşist yönetimler eliyle uygulanan bu politikaların, uzun zaman içinde kitlelerin devrimci potansiyelini büyütüp ülkeyi patlama eşiğine getirdiğini tespit eden ABD emperyalizmi, bu duruma uygun yeni bir konsept geliştirdi.

hlaşmış, gelişmiş ve çeşitlenmiştir.

19. yy. ikinci yarısından itibaren başlayan süreçte, ezilen yığınların kurtuluşunun teorisi olan bilimsel sosyalizmin tarih sahnesine çıkışı ile birlikte sınıflar mücadelesi olağanüstü yoğunlaştı/keskinleşti. Kapitalizm ve süreç içinde evrildiği, gericileşen ve çürüyen haliyle emperyalist kapitalizm, tüm dünyada emekçi yığınların özgürlük mücadelesine karşı savaş başlattı. Egemenliği altında tuttuğu ülkelerin kendi

Dünyanın değişik coğrafyasında zulmün sahipleri değişse de yöntemleri aynı. Bu ülke topraklarında dakaybetme çok yaygın kullanılan bir yöntem oldu yıllarca ve hala devam ediyor. Bu coğrafyada yaşayan halkların en yiğit evlatları bu alçakça yöntemle kaybedildiler. Yapılmak istenen, toplumsal devrim hedefiyle yola çıkanların mezar taşına bile sahip olamayacakları bir sonla karşılaşabileceğini göstermek ve böylece devrim umudunun hiçbir zaman gerçekleşmeyeceği kanaatini yaymak/yaygınlaştırmaktır.

Bu konsept demokratik görüntünün muhafazası, zorun daha sınırlı kullanılması, ideolojik aygıtların çok yoğun ve ustaca kullanılması yoluyla toplumun belli bir davranışa yöneltmesi ya da kontrol edilebilmesinin sağlanması şeklindeydi.

Bahsettiğimiz bu süreçlerde uygulanan ve binlerce insanın katledildiği yöntemlerden biri de kaybetmedir.

Kaybetme de diğer yöntemler gibi devrimci muhalefeti yok etme toplumda korku ve dehşet yaratarak onu etkisiz kılma amacına yönelikti. Kaybetme, kaybedilen kişilerin yakınları için uzun sürece yayılan bir işkenceydi de. Belirsizlik, kuşku ve umut sarmalında yaşamak zorundabırakılan insanlar tüm toplumla birlikte teslim alınmak isteniyordu. Verilen gözdağı yıllara yayılıyor ve böylece kitlelerin çaresizlik duygusuyla acz içinde kalacakları hesaplanıyordu.

"Bir kadın ya da bir erkek, geceyse evinde, gündüzse iş yerinde tutuklanır, bir arabaya bindirilip götürülür. Bu kişiyi kaçırana ya da tutuklanayanların günlük giysiler giyerler. Bundansonra

tutuklanan kişi hakkında hiçbir bilgi edinilemez. Polis, bakanlık mahkemeler böyle bir kişinin varlığından habersiz olduklarını söylerler. Aylar, yıllar geçer. Onların öldüğüne inanmak, hayattan öylece koparılıp götürülmüş olanlara ihanet etmek olur; öte yandan, yaşadıklarına inanmak da, işkence gördüklerini düşünmek, sonra, genellikle çok sonra, onların ölmüş olduklarını ister istemez kabul etmek anlamına gelir. Ne bir mektup, ne bir iz, nerede oldukları konusunda ne bir bilgi, ne bir sorumluluğu, ne başvurulabilecek bir kişi, ne de yargının sonuçlanabileceği beklentisi vardır; çünkü yargılamaya yoktur. Genellikle, sessizliği sesin yokluğu olarak tanımlarız. Ama burada sesizlik etkindir ve bir kez daha sistematik olarak bir araca, bu kez yüreğe işkence eden bir araç dönüştürülmüştür. Arada bir, başka kayıplar hakkında bilgileri olan bir iki tutuklu salıverilir. Bu belki de bilinçli olarak yapılmaktadır. Böylece binlerce kişinin yüreklerini onlara yeniden işkence çektirecek umut tohumları ekilmiş olur..." (John Berger)

Kaybedilen insanların yakınları, özellikle analar çocuklarının bir gün gelecekleri umudunu taşıdılar. bu umut giderek bir arayışa dönüştü. Kendisi gibi yakınları kaybedilen insanlarla birlikte bir çığlık oldu. Ezenlerin planları tarihsel haksızlıklar üzerine inşa edilmişinden er geç iflas etmek zorundadır. Öyle de oldu; kaybedilenler nezdinde yaratılmaya çalışılan çaresizlik duygusu kendi kabğunu kırdı ve yavaş yavaş dirence dönüştü. Arjantin'de Plazo de Mayo annelerinin yıllara yayılan direnişinin sonunda binlerce devrimcinin uçaklardan denize atılıp kaybedilmesi de dahil faşist cuntanın tüm uygulamaları açığa çıktı. Arjantin genelkurmay başkanının ağzından bu uygulamalar itiraf edildi.

Yine yakın zaman önce, Şili'de faşist Pinochet diktatörlüğünün hüküm sürdüğü 1973-1975 yılları arasında kaybedilen insanların akıbetleri, bizzat bu işin sorumlularının itiraflarıyla açıklığa kavuştu. "Şili Metodist kilisesi rahiplerinden Enrique Vilches, emekli bir havacı albayın kendisine bu yönde yaptığı itirafları bir mektupla Şili Devlet Başkanı Ricardo Lagos'a ilettili.

(...)

Mektupta, Pinochet'nin ajanlarının 1973-1975 arasında 800'e yakın cesedi okyanusa atmak için gemiler kiralandıkları, cesetlerin mümkün olduğunca derine inmesi için de üzerlerine kurşun külçeler bağladıkları kaydediliyor. Emekli albay ayrıca cesetlere, dağılıp su yüzüne çıkmalarını engelleyecek özel kimyasal maddeler enjekte edildiğini anlatıyor." (Radikal, 5 Ağustos 2000)

Dünyanın değişik coğrafyasında zulmün sahipleri değişse de yöntemleri aynı. Bu ülke topraklarında dakaybetme çok yaygın kullanılan bir yöntem oldu yıllarca ve hala devam ediyor. Bu coğrafyada yaşayan halkların en yiğit evlatları bu alçakça yöntemle kaybedildiler. Yapılmak istenen, toplumsal devrim hedefiyle yola çıkanların mezar taşına bile sahip olamayacakları bir sonla karşılaşabileceğini göstermek ve böylece devrim umudunun hiçbir zaman gerçekleşmeyeceği kanatını yaymak/yaygınlaştırmaktır. Bu anlamda, kaybedilenleri unutmamak cellatların arzusunun tersine, devrim umudunu taptaze tutma çabası içinde olmak demektir. Mezartaşı olmayanların, emekçi yığınların yüreklerinde ve beyinlerinde yer etmesi, toplumsal hafızaya kazınması çabaları, yarın düşümüzü diri tutan en önemli eylemlerimizden olacaktır.

Hüseyin Morsümbül, Ferhat Tepe, Kenan Bilgin, İsmail Bahçeci, Talat Türkoğlu, Hüseyin Toraman, Neslihan Uslu ve daha nice yiğit devrimci kararlılıkla çıktıkları yolda ölümle karşılaşabileceklerini biliyorlardı şüphesiz. Ölümle yüzyüze geldiklerinde, umutlarının gerçek olacağı günü göremeyecek olmalarının burukluğunun yanında o umudu büyüttüklerini bilmenin haklı gururu ve inancı vardı mutlaka yüzlerinde. Onları unutmamak, kuytu bir köşede başlarına dayanan silahın tetiği çekilmeden önce yüreklerini kaplayan isyanı, yüreğimize, beynimize nakşedip celladın üzerine yürümektir. Onları unutmamak; "bu alçaklıklarınızın hesabını bir gün mutlaka vereceksiniz" diyen seslerindeki beklentiyi kanatmamaktır. Onları unutmamak devrim yolunda yürümekte ısrar etmektir.

FAŞİZMİN MODERN HALLERİ

Ya da Devletin Vatandaşını 'Tuş' Etme Çabası

12 Eylül faşizminin etkisini çarpıcı bir biçimde ortaya koyan, adeta sosyolojik bir test yaşanmıştı. Hatırlayacaksınız, 12 Eylül darbesinin insanları silikleştirdiği yıllara varılmıştı artık ve bir gün haftalık bir dergi, Alman SS üniforması giydirdiği tiyatrocuları yanına katarak; İstanbul'un göbeğinde sokaktaki vatandaşlara "kimlik bitte" demiş, vatandaşlar da birkaç istisna hariç, uysallıkla; kimliklerini "Alman subaylarına" uzatmıştı. Üniformanın kimin sırtında olduğu bile artık önemli değildi, önemli olan; üniformanın, otoritenin kullandığı bir araç oluşu ve bu anlamda da otoriteyi temsil ediyor oluşuydu. Devlet artık yüreklere sinmiş bir otoriteydi, o artık her yerdedi...

12 Eylül açık faşizmi uygulamalarıyla, artık her gördüğü üniformaya "sen de kimsin kardeşim?" demeden kimliğini uzatan bir **vatandaş kimliği** yaratmıştı; vatandaş, hani deve yarışı **sırf Arapça anlatılıyor diye**, bunun bir deve yarışı değil de tanrı kelamı olduğunu sanıp, kalbi tanrı aşkıyla dolan Müslüman noktasına getirilmişti, 12 Eylül'ün başarısı buydu işte; devlet artık kendini andıran her şeyle "yüreklere taht" kurmuştu. Ama yüreklere taht kurmakla (!) yetinmeyecek kadar yönetme tecrübesine sahiptir egemenler.

Devlet, her an o tahtın sallanma ihtimalini dikkate almalıydı, bu anlamda da sınıfsal çelişkinin kaçınılmaz sonucu olan iktidara başkaldırma eğilimlerine karşı önlemler alınmalıydı. Bu, hem tahtını sallamaya kalkışanlara karşı bir önlem, hem de bu önlemin kendisi, her an herkesin kendi içinde hissedeceği bir devlet olgusunu sürekliştirmeliydi.

Bugün 12 Eylül faşizminin üstünden onca yıl geçmiş, egemenlerin yeni ihtiyaçları noktasında, devlet 28 Şubat'a başvurmuştu. MERNİS projesi de dünün birikmiş ihtiyaçlarının bir tezahürüydü, bu anlamda da devlet, aslında mazisi eskilere dayanan bir projeyi hızlandırma çabasına girdi. Devlet bugünlerde, topluma yabancılaşmasının göstergelerinden biri olacak olan bir projenin faaliyeti içerisinde. Devlet vatandaşıyla olan ilişkisini, kendi devlet doğasına uygun bir noktaya getirmek istiyor. Devlet vatandaşına yeni bir kimlik, kendi deyimiyle, **modern kimlik** vermeyi düşünüyor. Bu verilmek istenen **modern kimlik**, vatandaşın devletle olan ilişkisindeki

yabancılaşmasının, **birey-insan** kimliğinin silinerek, sayılar içinde bir sayı; **sayısal bir varlık** oluşunun projesidir. Artık vatandaş-devlet ilişkisi karamsar bilimkurgu filmlerini aratmayacak bir biçime bürünüyor. Vatandaş, devlet için artık bir parmak izi, vatandaşlık numarasından oluşmuş bir koddur; vatandaş, kimliğindeki kendine ait numarası ve parmak iziyle diğer koddardan ayrılır.

Elias Canetti, "*İncil'deki Tanrı'nın varlığını kanıtlandığı her ruha gösterilen ilgi, her birini hatırlayıp ilgilenişindeki sebat, iktidar kullanan herkes için bir model olabilir.*" (Kitle ve İktidar, s:297, abç.) diyor. Devletin MERNİS projesini bilip de böyle düşünmemek mümkün değil. Bu projenin anlamının kısaca, vatandaşın tek tuşla devletin önüne gelmesi olduğunu söyleyebiliriz. Devlet deyince Türkiye'de akıllara milli kütüphane gelmiyorsa eğer, tek tuşla devletin önüne gelmenin anlamı da ilk an'da sezilir. Devlet, modernleşmemizin adeta alamet-i farikası olarak sunduğu MERNİS projesiyle, bizi numaralandırıp, bir tuşta 'tuş' etmeyi düşünüyor. Devlet kendi sırtının yere gelmesi noktasında, her an için vatandaşın sırtının yerde kalmasını istiyor.

Dün olduğu gibi bugün de devlet, vatandaşını her an elinin altında, bıraktığı (!) yerde bulmak istemektedir. Devletin bu konudaki adımları, George Orwell'in 1949'da yazdığı, her iktidar-birey tartışmasında hatırlanmadan edilemeyen o meşhur romanının adeta doğrulanma çabasıdır. Gelecek hakkındaki düşüncelerini anlattığı "1984" romanında G. Orwell, Büyük Birader'in (Big Brother) kendi egemenliğinin garantisi için insanları gözetlemesinden bahseder. Devlet de, Türkiye'nin sokak sokak krokisini çıkartırken, evimize telefon hattı çekerken, bizi muhtarlığa kayıt ettirirken, şehirlerin çeşitli merkezlerine onlarca kamera yerleştirirken, hep aynı şeyin derindedir; her an için devletin gözleri altında olmalıyız. **Egemenler açısından, devletin gözünü üzerimizde öyle bir hissetmeliyiz ki, devlet kendi otoritesini üzerimizde fiilen hissettirmesine gerek kalmadan, bu kendiliğinden bir otoriteye dönüşsün.**

Yeni uygulamayla, GBT kapsamındaki bilgilerin tek merkezde toplanması amacıyla, kimliklerin değiştirilerek, nüfus bil-

gilerinin merkezleştirilmesi öngörülüyor. Devlet bu projesiyle istediği kişiye hiçbir aksaklığa meydan vermeden ulaşmak amacıyla olduğu için, parmak izi dahil her şeyi düşünmüş. Açık kimliğiyle halkını aldatmakta, zulmetmekte meşhur devletimiz, haliyle güvenliğini tehlikeye sokabilecek kişilerin kimliğini gizlemesini istememektedir. Her türlü sahtekarlığın, yolsuzluğun, namussuzluğun arkasında göğsünü siper eden devlet, kimsenin kimliğini değiştirerek "sahtekarlık" yapamayacağını, yeni vereceği kimliklerdeki güvenlik unsurlarıyla her çeşit taklit ve tahrifatın önleneyeceğini söylüyor. MERNİS veri tabanındaki nüfus kayıtları ile cüzdan değiştirme belgelerinden elde edilecek fotoğraf, imza ve parmak izi karşılaştırılarak, devlet hatasız olarak vatandaşına kavuşacak!

Yeni kimliklerde olmayacağı söylenen "din" ve "medeni hal" haneleri üzerinden koparılan yaygara ve tartışmalarla, yine halkın ilgisi pek çok konuda olduğu gibi işin özünden uzaklaştırılmıştır. Dünya Bankası'nın 1996'da özelleştirme ve sosyal güvenlik ağı kapsamına aldığı MERNİS projesine 5.5 milyon dolar kaynak aktardığını düşünürsek; bu projeye kimlerin yararı düşünüldüğü de ortaya çıkıyor. Yarar demişken, vatandaşın sağlığı ile ilgili olan kan grubu hanesine yeni kimlikte yer verilmeyeceğinin söylendiğine de dikkati çekelim.

Devrimciler için **yüksek güvenlikli cezavleri** düşünen devlet, vatandaş için de yüksek güvenlikli bir ülke düşünmektedir. Yüksek güvenlik deyip durdukları şey ise kendi can korkularından başka bir şey değildir. MERNİS bugünlerde tekrar güncelleşmiş bir konu. MERNİS'in aslında mazisi 1974'lere dayanmaktadır. Merkezi Nüfus İdare Sistemi (MERNİS) anlaşılan o ki, tam da devletin insanları parmak izine kadar tanımak / kodlamak isteyeceği bir tarihsel döneme denk geliyor. 70'li yıllar Türkiye'si, devrimci hareketlerin çıkışına ve bu devrimci akımların 12 Mart faşist darbesi ile tasfiye edilme çabasına tanıklık etmişti. MERNİS'in geçmişine ve bugün söylenenlere baktığımızda, faşizmin kurumsallaşmasından bağımsız olarak düşünülemez bir proje olduğu açıktır; bu anlamda da, bir devrimci için polis karakolu ne ise, bu projenin hazırlandığı yerler de o anlama geliyor.

ÇELİŞME ÜZERİNE

BİR ÜLKEDE TOPLUMSAL YAŞAMI ETKİLEYEN ÇELİŞMELERİN SAPTANMASI; DEVİRİM PROGRAMI İÇİN ZORUNLU BİR KOŞULDUR

“Çelişme” meselesi, Marksistler açısından yöntem sorunu ile doğrudan ilintili olan bir konudur. Bu nedenle yoldaşlarımız, örneği Mao'nun Teori ve Pratik kitabından (veya S.E. C:1'den) çelişme meselesini okurken, diyalektiğin dört maddesinden birine dair genel bir bilgi edinmiş olmakla yetinmemeli; temel ve baş çelişmenin programatik hedeflerle ilintisini de kurabilmelidir. Böyle bir yöntem, ideolojik-politik belirlemelerdeki isabet oranını da artıracaktır.

Bir toplumda, toplumsal yaşamı etkileyen pek çok çelişme vardır. Bu çelişmelerin toplumsal yaşama etkileri birbirlerinden farklıdır. Bazıları kısa dönemlerde önce çıkarken, bazıları çok uzun dönemlerde de varlıklarını sürdürürler.

Doğrudan maddi yaşamın üretilmesi sürecinden (biçiminden) kaynaklanan çelişmeler, o üretim biçimi varlığını sürdürdüğüçe etkili olur. **Her üretim biçiminde, bireylerin üretim araçlarının mülkiyeti karşısındaki konumu ile de belirlenen çelişme, temel çelişmedir.** Kapitalist toplunda işçi sınıfı ile burjuvazi (emek-sermaye) arasındaki çelişme, temel çelişmedir. Feodal toplumda, feodallerle topraksız köylüler arasındaki çelişme; köleci toplumda, köle sahipleri ile köleler arasındaki çelişme temel çelişmedir.

Ancak, toplumsal yapıda, özünde temel çelişmeden kaynaklanan bazı çelişmeler, tüm çelişmelerin önüne geçerek sürecin belirli bir aşamasında belirleyici olabilirler. Bu çelişmeler de **baş çelişme** olarak tanımlanır.

“Farklı nitelikteki çelişmeler ancak farklı nitelikteki yöntemlerle çözülebilir. Örneğin, proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişme sosyalist devrim yöntemiyle çözülür; geniş halk kitleleri ile feodal sistem arasındaki çelişme demokratik devrim yöntemiyle çözülür; sömürgeler ile emperyalizm arasındaki

çelişme milli devrimci savaş yöntemiyle çözülür; sosyalist toplumda işçi sınıfı ile köylü sınıfı arasındaki çelişme tarımın kollektifleştirilmesi ve makinalaştırılması yöntemiyle çözülür; Komünist Partisi içindeki çelişme eleştiri ve özelleştirme yöntemiyle çözülür; toplum ile doğa arasındaki çelişme üretici güçleri geliştirme yöntemiyle çözülür. Süreçler değişir, eski süreçler ve eski çelişmeler yok olur, yeni süreçler ve yeni çelişmeler doğar ve buna uygun olarak çelişmeleri çözüme yöntemleri de değişir. Rusya'da Şubat Devrimi tarafından çözülen çelişme ile Ekim Devrimi tarafından çözülen çelişme arasında ve aynı zamanda bu çelişmeleri çözmek için kullanılan yöntemler arasında temel bir farklılık vardı. Farklı çelişmeleri çözmek için farklı yöntemler kullanmak gerektiğini kavramazlar. Tam tersine, her zaman değişmez sandıkları bir formül benimser ve onu gelişigüzel bir biçimde her yerde uygularlar. Bu da ya devrimin yenilgilere uğramasına yol açar ya da daha önceden iyi yapılmış bir işi berbat eder.” (Mao, Seçme Eserler C:1, s:407)

Temel çelişmenin belirlenmesinde, ülkede egemen olan üretim tarzı etkilidir ve onun tarafından belirlenir. Geçiş toplumlarında ise, ağır basan toplum biçimine dayanarak temel çelişme tespiti yapılır. (Gelişmekte olan üretim biçiminin süreçte dahafazla itkili olacağı bilinmelidir). Baş çelişme ise, herhangi bir tarihsel dönemde toplumsal yaşamı derinden etkileyen ve şekillenen çelişmedir. Genellikle öz olarak temel çelişmeden kaynaklanır. Günümüzde tapitalist üretim tarzının gelişim düzeyine, emperyalizm ile girilen ilişkilerin niteliğine, egemen sınıfların iktidarlarını sürdürmedeki tercihleri vb. etmenlere bağlı olarak baş çelişme farklılıklar gösterebilir.

Bir ülkede, devrimin stratejisinin ve taktiklerinin tespitinde tayin edici etki-

de bulunan temel ve baş çelişmenin doğru değerlendirilebilmesi; süreçte başarı için zorunlu olan koşullardan biridir. bu konudaki yanlış, fikri sistematığı oluşturan halkalarda, zincirleme biçimde bir yanlışlar dizisi olarak yansır. Dikkatli bakılacak olursa, çeşitli siyasal yoğunluklar arasındaki temel farkın, “çelişme” konusunun değerlendirilmesindeki farka dayandığı görülür.

Marksist terminolojide yer edinmiş de olsa, temel ve baş çelişme kavramları, her kaynakta aynı biçimde karşımıza çıkmayabilir. Önemli olan, mevcut çelişmeli şekillenmenin doğru tahlil edilmesi ve devrimin stratejik hedeflerinin tayininde isabetin sağlanabilmesidir. Marx ve Engels tarafından ortaya konan materyalist tarih anlayışı içinde, kavramsal olmasa da, içerik itibarıyla bu tanımlamaların kaynağına rastlanır. Devrim süreçlerinde birbirini tamamlayan asgari ve azami programlar, bu çelişmelerin tahliline dayanır.

Marksist literatürde, üretici güçler ile üretim ilişkileri arasındaki çelişme, tarihin bütün çatışmalarının kökeni olarak yer alır. Ancak, çelişme sorununun ayrı bir konu olarak incelenmesi, Mao Zedung tarafından gerçekleşir. Mao, “Çelişme Üzerine” adlı makalesinde meseleyi ayırtılandırırken, aynı zamanda Marksist Klasiklerde yerini alan önemli bir katkıda bulunmuş olur. Bu makalede, “çelişme”yi tüm boyutlarıyla inceleyen Mao Zedung; hem çeşitli çelişmeleri ve bu çelişmeler arasındaki ilişkiyi, hem de bir çelişmeyi oluşturan iki karşıt yön arasındaki hareketi ve bu iki yönün birbirine karşı durumunu ele alır.

“Nitelik bakımından farklı çelişkiler, ancak farklı nitelikte yöntemlerle çözümlenebilir” diyen Mao Zedung; bir sürecin kapsamı dahilinde bulunan, birden çok çelişmenin ana ve ikincil yönlerinin incelenmesi meselesini; devrimci bir partinin, siyasal, askeri, stratejik ve

taktik buyruklarını belirlemede önemli yöntemlerden biri” olarak görülür.

Aslında, Mao’da temel ve baş çelişme kavramları net bir ayırım halinde değildir. Ancak, bu konudaki makalesi, sorunu açıklığa kavuşturmak için yeterli veriler sunmaktadır. Kimi çevrelerde yer yer kavram karışıklığı halinde yansıyan bu meseledeki “net”liğe gölge düşüren etmenlerden biri de çeviri sırasında düşülen özensizliktir. “Temel”, “baş”, “ana” gibi kavramların kullanım sırasında birbirinin yerine geçebilme olasılığı, karşılıklı sebeptir. Devrimci Yol yazılarında da belirtildiği gibi, Mao’nun makalesinin İngilizce ve Fransızca orijinalinde yer alan “fundamental contradiction” deyiimi “temel çelişme” “Principal contradiction” deyiimi de “baş çelişme” olarak çevrilince, kavram kargaşası bir ölçüde ortadan kalkıyor.

Temel çelişme ve baş çelişme, içinde yer aldıkları bütünlük dahilinde bu anlamı/önemi kazanır. Diğer çelişmelerin tali konumu da aynı bütünlük çerçevesindeki bir tanımlamadır. Bir sürece dair çelişmeler tespit edilmiş dahi olsa, sürecin kendi iç diyalektiğinde yaşanan değişim izlenemediğinde, bu tespitlerin mücadele içindeki gerekleri yeterince yanıtlanamaz.

“Bir şeyin gelişme sürecindeki temel çelişme ve sürecin bu temel çelişme tarafından belirlenen özü, süreç tamamlanuncaya kadar kaybolmaz; ama uzunca bir süreçte koşullar genellikle her aşamada değişir. Çünkü bir şeyin gelişme sürecindeki temel çelişmenin niteliği ve sürecin özü değişmemekle birlikte, temel çelişme uzunca bir süreç içinde bir aşamadan ötekine geçerken gittikçe şiddetlenir. Ayrıca temel çelişme tarafından belirlenen ya da etkilenen irili ufaklı çeşitli çelişmelerden bazıları şiddetlenir, bazıları geçici olarak ya da kısmen çözülür ya da hafifler ve bazı yeni çelişmeler doğar; bundan dolayı süreç aşamalara ayrılır. Bir şeyin gelişme sürecindeki aşamalara dikkat edilmezse, onun çelişmeleri doğru bir biçimde çözülemez.” (age, S:410-411)

Bir sürece damgasını vuran, sürecin ortaya çıkmasına neden olan ve süreç boyunca varlığını sürdüren temel çelişme, süreçteki diğer başka çelişmelerle karşılıklı etki içinde olur. Bu gelişmeler, sürecin özünü değiştirmese de, aşı-

malara ayrılan süreçte aşamaların kendi içinde değerlendirilmesini gerekli kılar. Temel çelişme, nasıl ki sürece damgasını vururuyorsa, aşamaya damgasını vuran da baş çelişmedir.

Temel çelişme ve baş çelişme ayırımı net bir biçimde kavrayan ve konuyu açıcı tanımlamalar yapan **Mahir Çayan**, “*Bir toplumun bünyesi karmaşık çelişmeler bütünüdür. Bu çelişmeler arasında üretim güçleri ile üretim ilişkileri arasındaki çelişme, nihai tayin edici olan temel çelişmedir. Ama o anda ‘baş çelişme’, bu çelişme olmayabilir.*” der. Baş çelişmenin üretim ilişkileri dışında bir nedene dayanabileceğine dair bu varsayım, çeşitli tartışmalara neden olmuştur. M. Çayan, sorunun bu boyutuna da açıklık getirir.

“*Baş çelişmenin de üretim ilişkilerinden çıkartılamayacağına ilişkin olarak da, 1941-44 emperyalist kapitalist Fransa’sında baş çelişkinin (nihai tayin*

Bir ülkede, devrimin stratejisinin ve taktiklerinin tespitinde tayin edici etkide bulunan temel ve baş çelişmenin doğru değerlendirilebilmesi; süreçte başarı için zorunlu olan koşullardan biridir. bu konudaki yanlış, fi-kri sistematığı oluşturan halkalarda, zincirleme biçimde bir yanlışlar dizisi olarak yansır. Dikkatli bakılacak olursa, çeşitli siyasal yoğunluklar arasındaki temel farkın, “çelişme” konusunun değerlendirilmesindeki farka dayandığı görülür

edici temel çelişki değil) proletarya-burjuvazi arasında değil de, istilacı Alman emperyalizmi ve gerici Vich burjuvazisi ile bujuvazinin millici fraksiyonu dahil bütün Fransız ulusu arasında olduğu örneğini gösterdik.”

Bir süreç boyunca, yalnızca bir temel çelişme olabilir. Aynı şekilde, bir aşamada yalnızca bir baş çelişme olur. Ancak, öyle durumlar olur ki, mevcut baş çelişme çözülmeyen, yerini bir başka baş çelişmeye bırakır ve kendisi

ikincil plana düşer.

Sürece damgasını vuran temel çelişme, çözümlenme aşamasına geldiğinde, temel çelişme ile baş çelişme aynıyet kazanır. Ne var ki, böyle anlarda bile, herhangi bir gelişme ile beraber bir başka çelişmenin ön plana çıkıp baş çelişme olması ve **ayniyetin** bozulması mümkündür.

Bütün toplumsal gelişmelerin özünde yatan dinamiğin, maddi hayatın yenisinden üretilmesi tarzı olduğunu bilen marksistler; bir toplumu incelerken, aşılmakta olanla egemen olan niteliklerin sürece yansımaları ve süreçlerin birbirinin içine sarkabilme özelliğini dikkate alır. Bir üretim tarzının saf olarak bulunmaması; bir sürecin, süreçler toplamı olarak varlık göstermesi; çözümlenme yönteminde kapsayıcılık ve hassasiyet gerektirir. Karmaşık olgular, **soyutlama** yöntemiyle ayrıştırılır; sürecin iç yasaları kavranır ve temel olanı tali olandan ayırmak, aradaki ilintiyi doğru kurmak mümkün hale gelir. Farklı soyutlama düzeyleri (genelleştirerek veya özelleştirerek) altında incelenen süreçte, birbirinden farklı rollere sahip olan çelişmeler net biçimde açığa çıkartılabilir.

“*Organik bir bütün olarak bir cisim, bu cismin hücrelerinden daha dolay incelenir. Ayrıca, ekonomi biçimlerinin tahlilinde ne mikroskoptan yararlanılabilir, ne de kimyasal araçlardan. Her ikisinin de yerini soyutlama gücü olmalıdır*” (Marx, Kapital C:1 s:14 abç.)

En üst soyutlama düzeyinde tespit edilen üretim güçleri-üretim ilişkileri arasındaki çelişme, ayrı ayrı ülkelerin özgül niteliğini kavramak ve devrimin dinamiklerini bulup çıkarmak için yeterli değildir. Çağımızın temel çelişmesi, emek-sermaye çelişmesidir. Bunun dünya ölçeğindeki ifadesi, proletarya-burjuvazi ve sosyalizm-emperyalizm arasındaki çelişmedir. Tekelleşen ve çürüten kapitalizm, sosyalizmin arifesidir; süreç sosyalizmin zaferi ile sonlanacaktır. Bu sürecin, bugünkü aşaması, emperyalist-kapitalist ülkeler ile sömürge ülkeler (çeşitli biçimleri) arasındaki baş çelişmede ifadesini bulur.

Bu saptamaların yanında, her ülkenin dünyadaki temel ve baş çelişmenin ışığı altında incelenmesi zorunludur. Örneğin Çin’e özgü somutlamalarla konuya açıklık getirin Mao Zedung, ülke devriminin gerçekleşmesi için çözüml-

mesi gereken temel çelişmeyi emperyalizm ve feodalizm (ülke yarı-sömürge, yarı-feodal) ile halk yığınları arasındaki çelişme olarak saptar. Bu çelişmenin çözümü Milli Demokratik Devrime bağlanır. Bu çelişme süreç boyunca varlığını sürdürürken, dönem dönem farklı çelişmeler ön plana çıkar. Örneğin, iç savaş sürecinde, baş çelişme feodalizm ile halk yığınları arasında iken, bir işgal durumunda, bu çelişme ikincil plana düşer ve yerini emperyalizm ile işbirlikçiler dışındaki- Çin ulusu arasındaki çelişme alır. Bir önceki çelişme çözülmemiş, ama ikincil plana düşmüştür. Bir aşamada iki tane baş çelişme olmaz. Bu nedenle, tayin edici olanın doğru saptanması, mücadelenin yönlendirilmesi ve kazanılması için zorunludur. Verdiğimiz Çin örneğinde, işgal öncesinde, mücadelede sınıfsal yan ağır basarken, işgalle beraber ulusal yan ağır basmaya başlar. Bu gelişmeler, temel çelişmenin önemini zayıflatmaz, onu ikincil plana düşürmez; aksine, temel çelişmeyi daha da yoğunlaştırır.

Konuyu **ülkemiz özgülünde ayrınılıdır, değerlendirsek;** 1950'li yıllarda başlayan ve 60'lı yıllarda hızlanan kapitalistleşme süreci ile birlikte temel çelişme, emek ve sermaye arasındaki çelişmeye dönüşmüştür. (Ülkemizde özellikle üst yapıda varlığını sürdüren feodal yapı ve değerlere bağlı olarak temel çelişmenin feodallerle yoksul köylüler arasında olduğu tespitini yapan siyasal odaklar da var. Ancak temel çelişme tespitinde önemli olan "yüzde şu kadar feodalizmin olması" değil, egemen üretim tarzının ne olduğudur.)

Yeni sömürge ülkelerde genellikle baş çelişme, emperyalizm ile girilen ilişkilerin niteliği tarafından belirlenir. Ülkemiz özgülünde düşünüldüğünde yeni sömürgecilik ilişkilerin iyice şekillendiği 1960'lı yıllarla birlikte baş çelişme, emperyalizm ve oligarşi ile Türkiye halkları arasındaki bir çelişme olarak ortaya çıkmıştır. 1970'li yıllarda giderek tırmanan sistemli ve yaygın faşist saldırılarla halk güçleri arasındaki çelişme süreçte belirleyici olmuştur.

12 Eylül sonrasında faşizmin sınırtanımayan saldırganlığı ile halk arasındaki çelişme, tüm çelişmelerin önüne geçen bir nitelik kazanmıştır.

Kapitalist toplumda temel çelişmenin çözümü, ancak üretim araçlarının

toplumsal mülkiyetlerini sağlayacak **sosyalist devrim** ile mümkündür. Emperyalizm ve oligarşi ile halk güçleri arasındaki bir çelişme olarak ortaya çıkan çelişmenin (baş çelişme) çözümü ise ancak **demokratik halk devrimi** ile mümkündür.

Devrimci örgütlenmeler temel stratejilerini, devrim ve örgütlenme biçimlerini, ittifaklarını temel çelişme ve baş çelişmeye bağlı olarak belirlerler. Bu çelişmelerin tespitinde yapılan hatalar, doğrudan devrimci mücadeleyi zafaya uğratar ve yanlış hedeflere yöneltilir. Örneğin, temel çelişmenin tespitinde yapılan hatalar, devrimin niteliği ile ilgili hatalara yol açar. O da çalışma ve örgütlenme tarzında, mücadele anlayışında, ittifakların tespitinde hatalara neden olur ve bir bütün olarak devrimci hareketi olumsuz etkiler. Aynı şekilde baş çelişmenin tespitinde yapılan hatalar, devrimin niteliği ve ittifakların belirlenmesinde, vb. hatalara neden olur.

Ülkemizde baş çelişmeyi emek-sermaye çelişmesi olarak belirleyen siyasal eğilimler bulunmaktadır. Bu kesimler, doğrudan sosyalist devrimi hedef alır. Dolayısıyla demokratik devrim aşamasında ittifak yapabilecek kesimler, sosyalist devrim hedefi ile ittifakların dışında kalmakta, devrim cephesi daralmaktadır.

Benzer şekilde, ülkedeki feodal kalıntıların ekonomik ve siyasal gücü abartılarak yapılan baş çelişme tespiti, demokratik devrimi toprak sorununu çözecek bir devrime indirgemekte, köylülüğün devrimdeki rolünün de abartılmasına neden olmakta, devrimin demokratik nitelikleri büyük oranda gözardı edilmektedir. Devrimin demokratik kapsamı daraltılmaktadır.

"Bugün Türkiye'deki toplumsal süreç bir yeni sömürge sürecidir. Bu sürecin temel çelişmesi, emperyalizm ve ona bağımlı çarpık kapitalizm ile Türkiye halkları arasındaki çelişmedir. Bu çelişmenin çözümü anti-emperyalist anti-oligarşik demokratik halk devrimi ile mümkün olacaktır. Demokratik Halk Devrimi sürecinin bugün içinde bulunduğumuz aşamasını karakterize eden baş çelişme oligarşi ile Türkiye halkları arasındaki çelişmedir. Bu baş çelişmenin çözümü doğrultusunda verilen mücadelede sınıfsal yan ağır basmaktadır. Ancak bu baş çelişmenin de geçi-

ci olarak ikincil plana düşmesi ve bir başka çelişmenin ön plana çıkarak baş çelişme olması da mümkündür. Örneğin, emperyalizmin açık işgali koşullarında emperyalizm ile anti-emperyalist güçler arasındaki çelişmenin, vb. çelişmelerden bir tanesinin baş çelişme olması mümkündür. Ancak Türkiye'nin bir yeni-sömürge ülke olmaktan çıkması, bu sürecin temel çelişmesinin (emperyalizm ve ona bağımlı çarpık kapitalizm ile Türkiye halkları arasındaki çelişmenin) çözümüne bağlıdır" (Devrimci Yol. Sayı: 15)

ÜLKEMİZDE BAŞ ÇELİŞMENİN BUGÜNKÜ ANLAMI

Emperyalizmin 3. bunalım dönemine özgü gelişmelerin ülkemizde egemen hale gelmesi ile, artık ülkemizde baş çelişme oligarşi ile Türkiye halkları arasındadır. Bu sürecin ülkemizde 1950'lerde tamamlandığı düşünülürse, o günden beri baş çelişmede bir değişiklik olmamıştır. Fakat 1970'lere kadar mücadele genellikle anti-emperyalist temelde gelişmiştir. (Bunda o dönemde dünyadaki konjonktürel gelişmeler de etkiliydi) Anti-emperyalist tavrın niteliği gereği önemle oranda ulusal nitelikler taşımaktaydı. Ancak, kapitalist gelişimin hızlanması ve oligarşi içinde tekelci burjuvasının rolünün giderek artması, faşist kurumlaşmanın ulştığı boyut gibi nedenlerle mücadele daha çok anti-faşist temelde gelişmiştir.

Günümüzde ise; oligarşi, tekelci burjuvasının bir kesimine kadar daralmıştır. En azından şimdilik, faşist saldırılar ve antifaşist mücadele toplumu derinden etkileyen bir nitelikte değildir. Bu nedenle günümüzdeki mücadele daha çok sınıfsal temelde gelişecektir. Tekelci burjuvasının -oligarşinin-emekçi sınıfların bugüne kadarki kazanımlarını bile yok sayan saldırıları karşısında mücadele, emekçi sınıfların oligarşiye karşı daha çok sınıfsal temelde tavrı alışı ile sürecektir.

Buna karşılık, AB ile bütünleşme ve globalleşme nedeni ile tarım kesiminde karşılaşılabilecek sorunlar, ulusal özellikler taşıyan bir çıkış ve tavrı alışı da nedeni olabilir. (Fransız Köylüsünün bile böyle bir tavrı içine girdiği düşünülürse; bunun ülkemiz için daha da çok geçerli olduğu görülür.)

BİR ÜLKEDEKİ ALT VE ÜST YAPISAL GELİŞMELERİ DOĞRU TAHLİL EDEBİLMEK "DEĞİŞTİREBİLMEK" İÇİN ZORUNLUDUR

Türkiye Devrimci Hareketi'nin bugüne kadarki süreci, pek çok araştırmayı, tartışma ve saptamayı içererek gelişmiştir. Geline aşamada, çeşitli siyasal yoğunluklar açısından tercihler büyük oranda tamamlanmış ve bir çeşit saflaşma yaşanmıştır. Bu saflaşma sonrasında, temel teorik tezlerin yaşama izdüşürülmesindeki farklılıklar, tartışma gündemlerinin üst sıralarını işgal etmeye başladı.

Devrimci Yol'un temel teorik tezlerindeki tutarlılık, bu tezlerin taşıyıcılarını her dönem avantajlı kılmıştır. Daha önce de söylediğimiz gibi, bu geleneğin içerdiği yöntem ve kazandırdığı perspektif sebebiyle, Devrimci Yolcular için ne dün, ne bugün, ne de gelecek; bir belirsizlik/çözumsuzlük hali yansıtmadı. Sorunlar ne kadar karmaşık olursa olsun, çözümün devrimcilerden geleceğinin bilincinde olan bizler; bir taraftan güne dair gelişmelerin aydınlatıcılığında rol alırken, diğer taraftan "aşılmış" olarak görsek de kimi konuları, bugünün sorunları ile bir kez daha gündeme almayı uygun gördük.

Bu tür çalışmalar, kendi yoldaşlarımız içerisinde de temel teorik tezlere yaklaşım ve yorumlama yetersizliği taşıyanlar için yararlı/öğretici olacaktır. Aşağıdaki soru-yanıt çalışması, bu amaca hizmet etmektedir.

SORU: *Bir ülkenin iktisadi yapısına dair tanımlama yapılırken, yöntemimiz ne olmalıdır; hangi verilerden hareket edilmeli ve ölçü ne olmalıdır?*

YANIT: Bir ülkedeki iktisadi yapı ile ilgili tanımlama yapılırken, maddi hayatın üretimindeki "egemen üretim biçimine"ne bakılır. Pazar için üretimin egemen olduğu ekonomik yapı (toprak mülkiyetinin önemli oranda feodal nitelik taşıdığı durumlarda bile) kapitalizm olarak tanımlanır. Siyasal üst yapıda feodalizmin taşıdığı etkinlik ya da ekonomik alanda sınırlı oranda varlığını sürdüren feodal nitelik, temel iktisadi yapının tespitini değiştirmez. Önemli olan, çeşitli biçimlerde de olsa Pazar için üretimin egemen bir nitelik kazanmış olmasıdır. Sermayenin birikim düzeyi, işçi sınıfının nicel ve nitel konumu, burjuvazinin siyasal gücü,... gibi faktörler bu temel tespiti güçlendirir; fakat, onu belirlemez.

SORU: *Metropol ülkeler ile, egemen üretim biçiminin kapitalizm olduğu yeni sömürge ülkeler; iktisadi temel ve üst yapısal şekillenme açısından hangi farklarla birbirinden ayrılır?*

YANIT: Metropol ülkelerde kapitalizm, kendi iç dinamiği ile gelişmiştir. Bu gelişme ile birlikte, sermayenin birikimi, teknolojik gelişme, maddi altyapının (ulaşım, haberleşme, enerji gibi) hazırlanması, ana ve hammadde-lerin üretimi-pazarlama,... gibi kapitalist üretimin bileşenleri bir bütünlük içinde gelişmiştir. Siyasal, sosyal, kültürel üstyapı kapitalist gelişimin önünü açacak şekilde biçimlenmiştir.

Sermaye birikimi, sermaye ihracını zorunlu kılacak biçimde gelişmiş ve giderek az sayıda tekel grubuna dağılacak kadar merkezileşmiştir. Metropol ülkeler açısından emperyalist olmak bir tercih değil, sermayenin merkezileşme düzeyinin zorunlu bir sonucudur.

Yeni sömürge ülkelerde, kapitalizm, egemen bir üretim biçimine gelmekle birlikte, burjuvazinin ekonomik ve siyasal gücü, istenilen düzeyde değildir. Ekonomi, kendi içinde bütünlükten yoksun şekilde emperyalist tekel-ler tarafından şekillendirilmiştir. Sermaye ve teknoloji yetersizliği, maddi altyapıdaki yetersizlikler, ana ve hammadde eksikliği, ekonomik alanlardaki temel sorunlardır. Bu sorunlara, burjuvazinin siyasal güçsüzlüğünden kaynaklanan nedenlerle siyasal, sosyal ve kültürel üstyapıda, kapitalist gelişimin önünü açacak bir ortam yaratılamaz. İktidarı paylaşan sınıf ve katmanlar arasında bir dizi çatışma sürekli yaşanır.

Metropol ülkelerde yaşanan rekabetçi kapitalizm ve burjuva demokrasileri ile, burjuvazi; siyasal, sosyal ve kültürel üstyapıda tam bir egemenlik kurmuştur. Emperyalizm çağında ekonomik güç, az sayıda tekele kadar daralmasına rağmen (oligarşik nitelik) siyasal yapıda burjuva demokrasisi ve onun kazanımları büyük oranda korunmaktadır.

Yeni sömürge ülkelerde, kapitalist gelişim beraberinde demokratik bir gelişime eşlik etmemiştir. Ekonomik ve siyasal güçsüzlük, tekelci burjuvazinin açık zora dayalı olarak egemenliğini sürdürmesini zorunlu kılıyor. sürekli faşizm, bir tercih değil zorunluluk haline geliyor.

SORU: *Türkiye'de, ekonomik alanda feodalizmin tasfiye edilmişliğinden de hareketle demokratik devrimin tamamlanmış olduğu saptamasında bulunan kesimlerin yaklaşımında nasıl bir yanlgı söz konusudur?*

a) *Feodalizm Türkiye'de hangi boyutlarda tasfiye olmuştur?*

b) *Demokratik devrim tamamlanmış olsa, hangi değişimler gözlenirdi?*

YANIT: Türkiye gibi ülkelerde "demokratik devrimin tamamlanması" ile "ekonomik alanda feodalizmin tasfiyesi" birbiri ile pek fazla ilintili değil. Ekonomik alanda feodalizmin tasfiyesine beraberinde bir demokratikleşme eşlik etmiyorsa, burjuva demokratik devrim tamamlanmış olmaz.

Bu genel bakış ile

a) Ekonomik alanda feodalizmin varlığından bahsetmek neredeyse olanaksız. Küçük aile işletmelerinde, kendi ihtiyacı için yapılan sınırlı tarımsal üretim dışında feodal üretim sayılabilecek hiçbir şey yok. Feodallerin mülkiyetindeki geniş tarım alanlarında bile Pazar için üretim egemen. Ekonomik alanda kapitalizmin gelişimi ile toprak mülkiyetini ellerin-

de bulunduran feodaller, kısa zamanda tarım kapitalistlerine dönüşecektir. GAP, bu süreci daha da hızlandıracaktır.

b) Demokratik devrim, siyasal, sosyal, kültürel üst yapıda feodalizmin tasfiyesini sağlar. Siyasal gericiliğin yerini, demokratik değerler alır. Bireylerin ve sınıfların siyasal olarak kendilerini ifade etmelerinin önündeki engeller kalkar. Burjuvazinin prekapitalist katmanlar ve feodallerle sürdürdüğü zorunlu ittifak sona erer, kapitalist üretimin önü açılır. (Burada bahsedilen "demokratik devrim", burjuva demokratik devrimdir)

SORU: *Bilindiği gibi, Türkiye'yi gelişmiş kapitalist ülke olarak tanımlayan siyasal çevreler var. Türkiye'nin, böyle bir yanlgıya sebep olan özgünlüğü var mıdır?*

YANIT: Türkiye yeni sömürge ülkeler arasında ithal ikameci sanayileşme modelini en uzun süre benimsemiş ülkedir. Bu özellik, ülkemizde çok farklı sanayi kollarının -daha başlangıçtan itibaren tekelci nitelikte de olsa gelişmesine neden olmuştur. Sanayi ve imalat kesimlerinde inanılmaz bir çeşitlilik yaşanmıştır. Az sayıda ürünün bol miktarda üretimini hedefleyen yeni sömürgecilik ilişkisi içinde Türkiye bu yönü ile bir ayrıcalık oluşturmaktadır. Büyük enerji kaynakları ve geniş pazar alanlarına yakınlık, Türkiye'deki kapitalizmin gelişiminin önünü açmaktadır. Ancak, sermaye birikimindeki yetersizlik, teknolojik gerilik, yetersiz altyapı gibi nedenlerle kapitalizmin gelişimi frenlenmektedir. Bu genel belirlemeler yanında kapitalist gelişimin gösterdiği olabilecek ölçüler açısından da Türkiye çok geri bir durumdadır. (GSMH, kişi başına düşen yıllık gelir, tüketim kalıpları ve düzeyi, eğitim, sağlık gibi hizmetlerden yararlanma...)

SORU: *Türkiye'nin gelişmiş kapitalist bir ülke olmasının önündeki engeller nelerdir?*

YANIT: Ülkemizde kapitalist gelişimin önündeki engellerin çoğu bizzat emperyalizm tarafından yaratılmaktadır. Emperyalist sömürü ve tahakkümün olmadığı koşullarda ülkemizde kapitalizmin çok daha hızlı boyutlarda gelişmesinin koşulları vardır. Ancak emperyalizm, ülkede kapitalizmin kendi iç dinamiği ile gelişimini engellemektedir. Ekonomi, büyük bir ürün çeşitliliğinden; az sayıda ürünün -emperyalist işbölümü gereği- bol miktarda üretimine yönelmektedir. Sermaye ihtiyacı emperyalist tekellerin sermaye ihracı (dış krediler) ile karşılanmakta, ülkenin dış borç yükü sürekli artmaktadır. Teknolojik gerilik ve bağımlılık giderek artmakta, Ar-Ge ve bilimsel çalışmalar her geçen gün daha da gerilemektedir. Ekonomi, altından kalkılamayacak düzeyde bir silahlanmayı finanse etmek zorunda bırakılmaktadır. Bu koşullarda, emperyalizmin iyi bir işbirlikçisi olunur; ama gelişen kapitalist ülke olunamaz.

MECLİSİ AHİR OLANLARIN AHİR TEPİŞMESİ

HÜSEYİN DENİZ

Erdemin ilk şartı burjuvalardan nefret etmektir. (Gustave Flaubert)

Elinizdeki feneri hangi yöne tuttuğunuz önemlidir. Fener, karanlıkta görmeye yardımcı olabilecek bir aydınlatma aracı olabileceken, karanlığa doğru tutmak yerine göze tutulduğunda bırakın görmeyi kolaylaştırmasını, sizi körleştiren bir araç olarak işlev kazanacaktır. Bilgi ve insan ilişkisi de buna benzer, gerçek anlamda bilgi, ancak gerçekliğin üzerine örtülmüş karanlık örtüyü kaldırırsa, bilgi olma niteliğini taşır; ama insanın bilgiyle ilişkisi, gerçekliği aydınlatmak yerine, gerçekliğin üzerini örten parlak bir gölge oluyorsa, yaşanan bir aydınlanma değil, körleşmedir.

Egemenlerin egemenliklerini sürdürmesinde **zor** kadar etkili olan **ideolojik aygıtların**; günümüzde en yetkini ve etkili olan medya da doğru kullanıldığında kitleler için önemli bir olanak olabileceken- egemenlerin elinde her ân halkın gözüne tutulan bir fener olma işlevini yerine getiriyor. İnsanlar dünyayı görüyorum -bilgileniyorum- yanılmasıyla seyrettiği televizyonları aracılığıyla körleşiyor. **Burjuvazi akşam tv haberlerinde halka 'öğrettiklerini', sabah sokağa saldıran muhabirleri aracılığıyla, 'fikri sorular halk'a söylenebiliyor.** Sokaktaki adam, akşamdan gözüne tutulmuş bu yanlış işlevlenmiş fenerden kamaşmış gözleriyle uyandıran sabahta, böylece tekrar tekrar gerçekliğin ters yüz edilmiş halini onaylayarak, egemenlerin kulaç atabileceği suni bir kamuoyu havuzu yaratılmasında işlev kazanıyor.

"**Psikolojik hareket' halinde olan kontrgerilla rejimi, toplumu teslim alarak, adeta hipnoz ederek ilgiyi istediği yöne çekmekte ve asıl oynanmakta olan oyunu arka planda bırakmaktadır.** Bu arka plan görülmediği sürece önüne atılan oyuncakla oynayan' durumuna düşürülmek toplumun kaderi(!) olmaya devam edecektir." (Devrimci Hareket, Sayı:4, s:3) Ezilenlerin kendi taleplerini yüksek sesle dillendirecek, gerçek anlamda öncü siyasal bir örgütlenmeden yoksun olduğu bir ortamda bu kaçınılmaz bir durumdur. Ezen ezilen ilişkisi, uzunca bir süredir, 'hukuk', 'laiklik', 'demokrasi', 'AB' gibi kimi safsataların kaybediciliğinde yok sayılıyor.⁽¹⁾

Ve ezilenlerin siyasal temsilciliğinin yeterince yapılamadığı bir ortamda, "çalışanları temsil eden konuşuyor" durumunda görünen ekonomist-reformist bir odak haline gelen, çalışanların sokağa çıkma potansiyelini kendi uzlaşmacı potansiyelinde eriten bürokratslaşmış sendika yöneticileriyle yapması gereken görevleri, burjuvazinin, kitlelerin sisteme güvenini tazelemek için hukukla cilaladığı Cumhurbaşkanı Sezer'e havalere vadeyi tercih ettiler.

Yanılmaya açık bir ideolojik bakışla gelişmeleri **seyretme pozisyonu** alanların gözünde; medyanın Sezer'i hukukçu, "bizden -halktan- biri" sıfatlarıyla günlerce cilalayıp, KHK tartışmasında da "Sezer karşıtı" bir saf tutması, "**Sezer çalışanların safında**" serabına neden oldu. **Bütün yılanları cansimidi olarak gören "Demokratik Cumhuriyetçi"ler** ise zaten malum, ve bir de tabii unutmamak gerekir ki, **pragmatizmi ilke edinmiş**, -başta FP olmak üzere islam Ö kesimler de desteklerini Sezer'den esirgemediler!

Bugün KHK'yi imzalamadığı için ağzından köpükler saçarak yıpratmaya çalıştığı Sezer'i daha dün halkın karşısında cilalamak için elinden geleni ardına koymayan sermayenin ve onun sözcüsü medyanın, Sezer'le alıp veremediği neydi? Sezer'i sözde kimi solcuların gözünde bile bir Don Kişot'a çeviren, önümüze konan bu yeldeğirmeni neydi?

"Yaşadığımız coğrafyada sınıf egemenliği öylesine ölçü tanımaz bir hal aldı ki; ellerinden gelse, insanların soluk alışını dahi kontrol altına almaktan geri kalmayacaklar. Bu uğurda her yolu mübah gördüklerini söylemeye bile gerek yok. Ayrıca, yöntem açısından ustalaşıklarını da inkar etmemek lazım. **Dün vezir etiklerini bugün rezil ederek hedef şaşırtıp gündemi kaydırırken; eskisi gibi, kamuoyunu karşılama alacak türde yöntemler (darbe) yerine 'inandırıcı ve ikna edici' yöntemleri tercih etmekte ve belirli ölçüde de sonuç almaktadırlar. Kötünün iyisini benimsetmek için 'kırk katır ile kırk satır' arasına sıkıştırılan halkın kimi kesimleri farkında olmadan mevcut 'dalaş'ın bir yönüne taraf edebilmektedir.**"(Devrimci Hareket, Sayı:4, s:3,abç.)

Cumhurbaşkanının imzasına sunulan kararname bir yeldeğirmeni, onu imzalamayan Sezer ise bir Don Kişot olarak algılanmakta, her fırsatta kırk yıllık sendikacılar bile Sezer'e desteklerini sunmakta bir çekince görmemektedirler. Sistemin bir cebinde havuç, bir cebinde de sopa taşıdığını iki satır solculuk okumuş herkes bilir; ama, hafıza-i beşer nisyan ile malüldür. Tercih edilen araçlar biçimsel olarak havuç-sopa ikileminde olduğu kadar karşıt olsun ya da olmasın, bizim tartışmamız bu değil, biz seçilen araçların özünün aynı olduğunu ve bu ayrılığın tercih edenlerden kaynaklı olduğunu ve egemenlerin ihtiyaçları doğrultusunda da bu özün farklı bir biçim alabileceğini söylüyoruz.(Tabii eğer, 'sokakları inlete inlete, Sezer'i Çankaya'ya biz çıkarttık' diyen bir KESK bürokratı varsa bu düşüncemizi gözden geçirebiliriz.)

Desteklenen kişi Sezer de, karşı olunan Ecevit de aynı anayasanın kollayıcılığında tartışıyor, haklılık gerekçelerini bu faşist anayasaya dayandırıyor. Sezer'i, **hukuk adamı** noktasına getiren de, Ecevit'i, **devletin selametini dü-**

şünen devlet adamı durumunda gösteren de, özünde sistem içindeki dayanaklardı. Ecevit burjuva politikacısı olarak, oligarşinin önündeki engellerin bertaraf edilmesi konusunda meclis içi burjuva politik kaygılarıyla, işin bir, n önce uzatılmadan bitirilmesi gerektiğini düşünüyor ve bu düşüncesini de arkasını dayadığı sermayenin yürütme organı MGK ile aynılaştığı oranda tehdit eder bir tarzda ifade etme rahatlığını gösteriyordu.

Tekelci burjuvazi için Ecevit, "tavizsizlik/kararlılık" misyonuyla 28 Şubat müdahalesinin gözdesi olmuştur ki, Ecevit de zaten kendini bu anlamda pazarlama konusunda tercihi yapmıştır. Sezer ise AB sürecindeki kimi özgün ihtiyaçları karşılayan bir unsur olarak tercih edilmişti. Sezer, kitlelerin gözünü kamaştırmak için -asıl gerekçelerinin dışında- sürekli vurgusu yapılan **AB vitrininde bir hukuk biblosuydu.** Ecevit takındığı tutumla tekelci burjuvazinin gerçek duygularına tercüman olmakla birlikte, Sezer de kendine biçilen rolün mütevazı oyuncusu olmuştur!

Sistemin kendi çıkarları açısından yaşamsal gördüğü önemli bir tasfiye hareketi ve bu anlamda da devletin yeniden yapılandırılmasında önemli bir basamak olan KHK'nın kitabına uydurulmasını isterken, aslında kendini oraya getirenlerin biçtiği rol dorultusunda hareket ediyordu Sezer. Ona biçilen rol neydi? O, AB'ye giren Türkiye'nin profiliydi, bir hukukçuydu. Örneğin henüz "hiç kimse" Sezer'i, Anayasa Mahkemesi başkanıyken "uluslararası tahkim" in altına attığı imza ya da cumhurbaşkanı olduktan sonra "tarım reformu" nun altına attığı imza dolayısıyla tartışmıyordu. KESK yöneticileri de Sezer'i hiç tartışmamış olmalı ki, sokakları doldurmak yerine, Sezer'e desteklerini iletip duruyordu.

Sezer KHK'yi gönderme gerekçesini, kararnamenin içeriği üzerinden değil, yürürlüğe konuş biçimiyle ilişkilendirerek, yani KHK içeriğinin meclisten yasa olarak çıkması gerektiği doğrultusunda dillendiriyordu. Sezer'in yasa olarak çıkması gerektiğini söylediği KHK ne anlama geliyordu. Aslında yeni kararname yürürlükteki Devlet Memurları Kanunu'nun daha kıyıcı hale getirilmesinden başka bir şey değildi, var olan D.M.Kanunu "Siyasi ve ideolojik amaçlarla eyleme yeltenen kamu görevlilerinin Yüksek Disiplin Kurulu kararıyla, süresiz olarak devlet memurluğundan çıkarılacağını" söylüyordu, ama pürüzsüz bir egemenlik fikrinden hiçbir zaman vazgeçmeyecek olan faşizme bu da yetmiyor olacak ki, devlet KHK⁽²⁾ ile, hakkında söylenti olan 'memurunu' bile iki müfettiş raporu ve iki sicil amirinin imzasıyla meslekten çıkartmayı düşünüyor.

Bu kararname ile yargısız infaz yapılmadığını söyleyen Ecevit'in aksine karamamenin içeriği yargısız infazı doğrular niteliktedir ve devletin koridorlarında dolaşan söylenti 36 bin çalışanın ilk etapta çıkartılacağı noktasındadır.

Devlet egemenlik çıkarları doğrultusunda kapsamını alabildiğine genişletip esnettiği kararname ile özcesi; karamamenin savunduğunun aksine, haysiyetsiz devlet memurları istiyor.

"Devletin kurumları arasındaki çatışma, gerçekte çok farklı yönetme tercihlerine dayanıyor. Toplumsal gelişmeleri, sınıfsal dayanaklarından uzaklaştırmış gibi görünen gelişmelerin bir süre sonra sınıfsal nitelikleri daha kolaylıkla görülebilecek biçimler alacağı beklenmelidir."(Devrimci Hareket, Sayı:4, s:4) Devletin tepesindeki tepişmenin aynı mekanın aktörleri tarafından gerçekleştirildiğini anlamayıp, umutlarını Sezer'e havale edenler, sisteme dair bilgilerini unutanlar, sisteme dair bilgilerini tazelemede ısrarcı olanlar, bilmelidir ki, **sistem içinde kişilerin dönüştürücülüğü yok denecek kadar sınırlıdır, sistem, kendi karşıtı toplumsal bir hareketin baskılması sonucu, ancak kendi önünü açacak aktörlere izin verir.** Ve Sezer'in rolü de Türkiye'nin içine girdiği yeni yapılandırmadan payına düşen rolden fazla değildir.

Egemenlerin, kendi iç sıkıntılarında ortaya çıkan **toz-duman**, doğru bir bakışa sahip olunmadığı noktada, devlet gerçekliğini gizleyen bir örtü haline gelebiliyor/getirilebiliyor. Ecevit'in krizi bilinçli biçimde tımandırılmış olma olasılığı -ki bu az bir ihtimal değildir, çünkü Ecevit'in politikadan ekmeğe yeme yöntemi budur- ya da bu krizin Ecevit'in niyetinden bağımsız biçimde böyle gelişmiş olması bu sonucu değiştirmiyor. Sezer birileri için umut oluyor.

Sermayenin yürütme organı olarak işlevlenmiş olan MGK'nın direktifleri doğrultusunda hareket eden hükümet, sermayenin doğasına uygun olarak işin bir, n evvel bitirilmesi arzusuyla, köşkü tercih etmiş, böylece bir yandan eller çabuk tutulurken öte yandan meşruluğu tartışma konusu edilecek olan KHK'nın, tartışılacağı; muhtemel cumhurbaşkanı imzasıyla engellenmek istenmiştir. Öte yandan meclise tekrar gelebilmelerinin koşulunun bir ölçüde halkın oylarına da bağlı olduğunu bilen hükümet bileşenleri, çok geniş bir kesimi biçecek olan bu KHK tırpanını elinde tutmak istememiş, tırpanı cumhurbaşkanının eline tutuşturmayı doğal olarak yeğlemiştir.

Hükümetin "Sezer imzalasın daha sonra Anayasa Mahkemesi'ne başvursun" ısrarlarının nedeni "bir hukuksuzluk varsa onu da Anayasa Mahkemesi'nde hallederiz" düşüncesinden çok, Anayasa Mahkemesi'ne gidecek olan KHK hakkında verilecek kararın çok uzun bir sürece yayılacak olması dolayısıyla devlete sağlayacağı avantajın hesap edilmesi olduğunu görüyoruz. Çünkü KHK, imzalandıktan sonra yürürlüğe girmiş olacaktı ve ondan sonra emekçilerin başından bunu defetmek hayli bir zaman alacaktı; önce bunu Anayasa Mahkemesi'ne götürecek birilerinin bulunması gerekecek, dava görülmeğe başlasa bile bu aylarca sürecekti, eğer Anayasa Mahkemesi aylar sonra karar verirse

bu kararın gerekçesinin yazılıp Resmi Gazete'de yayınlanması yıllar alacak ve bu aylar yıllar içinde de olan olmuş, atı alan sermaye Üsküdar'ı geçmiş; devlete sorun çıkartma potansiyeli taşıyan örgütlü kesimler tasfiye edilmiş olacaktı.

Ecevit-Sezer krizi tırmana tırmana nihayetinde MGK'na kadar çıkmış, Ecevit'in "28 Şubat 1997 tarihli MGK kararına dayanmaktadır" dediği KHK, 24 Ağustos 2000'de **dayandığı kurumun** önüne gelmiştir. MGK da, Ecevit'in bu sözünü doğrular nitelikte, dün karar altına aldığı düşüncelerini bu sefer Sezer'in başkanlık ettiği toplantısında bir kez daha karar haline getirmiştir.

"MGK, müdahale araçlarını son derece sadeleştirmiş ve dolaylı bir biçim vermiştir."(Devrimci Hareket, Sayı:1, s:13) Demokratik umutlarını Ecevit ile Sezer arasındaki ayrılığa sıkıştırmış olanlar, MGK'nın birkaç saat içinde "milli menfaat çimentosu" ile Ecevit-Sezer çatlağını doldurmuş olduğunu umarız görmüşlerdir. Sermayenin tüm yapısal ve acil kararlarının çıktığı organ olan MGK **tam bir görüş birliğine** varmıştı. MGK Genel Sekreterliği'nden yapılan açıklamada şöyle deniyordu:

"Yasadışı irticai, bölücü ve yıkıcı terör örgütleri ve organize suç örgütlerine karşı güvenlik güçleri tarafından yürütülen mücadelenin aylık değerlendirilmesi yapılmış, bilhassa bu mücadelede devletin demokratik ve laik yapısını yıkmayı, ülke bütünlüğünü bozmayı hedef alan, irticai, yıkıcı ve bölücü akımların kamu kurum ve kuruluşlarına sızmasını önleyecek ve bu faaliyetlere karışmış olan kamu görevlilerinin de süratle ayıklanmasını sağlayacak her türlü düzenlemenin ivedilikle yapılması hususunda tam bir görüş birliğine varılmıştır."(abç.)

Sezer ile Ecevit MGK çatısı altında el sıkışmıştı işte; bu MGK kararından sonra, sistem açısından rahatlıkla halledilebilir olan, Sezer ile Ecevit arasındaki çelişik görünümün, bizzat bu görüntüye yolaçanların kendi mutabıklıkları çerçevesinde giderilmesi noktasında önadımların atılmaya başladığını görüyoruz. Kriz süreci boyunca Sezer'in yetkisini kullanmasından bir hayli rahatsız olan Ecevit ile, kendi yetkilerinin kendisine fazla geldiğini düşünen cumhurbaşkanının, cumhurbaşkanı yetkilerinin sınırlandırılması noktasında mutabık olduklarını gördük. Böylece bu sözde çelişkinin gürlütüsüyle emekçilerin sesinin bastırılmak istendiği, bunun hem sürecin kimi öznelinin elbirliğiyle gerçekleştirildiği, hem de nesnel olarak yaşananın buna tekabül ettiği açık.

MGK toplantısından sonra hükümet çeşitli olasılıklar üzerinden hamleler yapabiliirdi. Bunlardan birisi; krizin tarafı olarak gözükken Ecevit ve Sezer'in kamuoyu önünde rahat adım atmasını sağlayacak, özünde aynı biçimde farklı "yeni kararname" gündeme getirmektir.

Olası başka bir hamle ise, aslında hükümetin bütün bileşenlerinin korkusu olan formül, bu işin meclis yoluyla halledilmesiydi. Kendi iplerini çekmeleri anlamına gelecek veya en azından epey bir boğazlarını sıkacak olan ve sistem içinde kaçınılmaz biçimde burjuva partilerinin sık sık başına gelmek zorunda olan bir duru-

mun uygulamasıydı ki, burjuva partilerin, fazla canlarının yanmaması için çeşitli atraksiyonlara girecekleri bu anlamda açıktı ve nitekim onun ilk sinyallerini de MGK toplantısını müteakip toplanan Bakanlar Kurulu'nun ilk açıklamasından alıyoruz.⁽³⁾

Hükümet, "görüşlerinden memnun olduklarını" belirttikleri MGK'nın "ivedilikle" uygulanmasını istediği kararları hayata geçirebilme noktasında, her türlü demagojiyi deneyecektir, ki, bu demagojinin en önemli ayağını özellikle 28 Şubat müdahalesiyle hızlandırdıkları, suni laik-şeriatçı çelişkisi üzerinden kitlelere m,letmeye çalıştıkları "laik-cumhuriyetin menfaatleri" oluşturuyor. Diğer ayağını ise yıllardır şoven bir şekillenmeyle bilinçleri bulandırılmış kitleler nezdinde; "bölücülere karşı olma" meşruluğu oluşturacaktır. Örneğin şöyle denecektir; "Bölücü, irticai faaliyetlerde bulunanların devlete bağlantıları kesilmelidir. Bu tip memurlar 'Bağımsız Kürdistan' diye bağırarak. Ben bunları kurumlarımda tutacağım. Böyle şey olmaz. Bunlar temizlenmeli"(Mesut Yılmaz, 11 Ağustos 2000 Milliyet) Devletin "Bölücü" ve "irticacı" yapamadığını da, "yıkıcı" diye değerlendireceğini, o da olmazsa daha istisnai -yeterince esneklik var nasıl olsa- suçlamalarla kendine meşruluk arayacağını söyleyebiliriz.

Hükümet daha ilk ândan itibaren demagojiye, manipülasyona başlamıştır, örneğin; "mütedeyyin (Dine bağlı, din işlerini sıkı güden-bn.) vatandaşlarımızın bu KHK'dan kesinlikle zarar görmeyeceğini" açıklarken hükümet sözcüsü, sanki tek dertleri "aşırı islami" kesimmiş gibi, aslında hedeflenen kesim, sokaklara çıkma potansiyeli taşıyan örgütlü çalışanlar değilmişçesine bir manipülasyona başvurmuştur. Sendikalarındaki örgütlü binlerce emekçiye, konunun direk muhatabı ve ilk elden kaygılanması gereken kesim olmasına rağmen bilinçli olarak konu dışı bırakmıştır, hükümet sözcüsünün hiç adını bile anmadığı -devrimci dönüşüm potansiyeli taşıyan- bu kesim aslında hükümetin hedef aldığı ilk kesimdir.

"KHK'dan vatandaşların zarar görmeyeceğini"ni açıklayan Yücelen'in diğer bir açıklamasıysa, kendisinin "çöp işçileri" ifadesini kullandığı "vatandaşlarını" bu zarardan muaf tutmuş olduğunu gösterir nitelikteydi; Yücelen, İzmir ve İstanbul'daki grevleri iki ay süreyle "ertelediklerini" söylüyordu. Yani grevleri, bulmakta hiç de zorlanmayacakları gerekçelerle yasaklamışlardı ve iki ay sonra aynı uyduruk gerekçelerle işçilerin karşısına çıkmayacaklarının da hiçbir garantisizliği yoktu. Lastik iş kolunda ve belediyelerde yasaklanan grevler, hükümetin, ileride gerçekleşecek olan ve halen görüşmeleri süren toplu iş sözleşmelerinde, KHK'yı "vatandaşlarına" karşı nasıl bir tehdit unsuru olarak kullanacağını da göstergesidir.

Hükümet, MGK'nın "ivedilikle" mesajını iyi almış olacak ki, bir yandan **"Valilik ve Kaymakamlık Bürosu'nun Kuruluş Görevi ve Çalışma Yönetmeliği"**ni ⁽⁴⁾ 25 Ağustos'ta Resmi Gazete'de yayınlayıp yürürlüğe koyarak, kısa dönem için kendi çözümlerini uygulamaya koyuyor, diğer yandan da cumhurbaşkanının yet-

kilerini Bakanlar Kurulu'na devretmek için kolları sıvıyordu.

KHK'yı savunmak için Ecevit "devlette maaş alan katiller bile var" diyordu. Böyle diyenlerin yüzünü iyi görmek gerekiyor. Evet, maaş alan katiller var, bugün ordusuyla, polisiyle ve bilinen-bilinmeyen resmi-gayriresmi her türlü şiddet örgütlenmesiyle binlerce "maaş alan katil" vardır. Katillikle yaşam sürdürenleri ve bu katilleri besleyenlerin kim olduğunu, katledilen insanların bizden biliyoruz. Ve bir zamanlar Ecevit de bizim bahsettiğimiz katilleri biliyordu. (6) Ama artık Ecevit, bu kontrgerilla devletinin bir uşağı olmuştur. Ve bu uşaklığını da hani kimi filmlerde gördüğümüz uşaklar gibi, şevkli bir titizlik, efendisini efendisinden daha çok düşünecek kadar bir pespayelikle yapıyor. Özellikle 28 Şubat müdahalesinden bu yana gösterdiği performansla Ecevit, eline uşaklık konusunda su dökülemez adam haline gelmiştir; işte onun tüm itibarı budur, onun tüm itibarı halk düşmanlığı üzerine kuruludur. Asıl temizlenmesi gerekenler de bu halk düşmanlarıdır; toplumu örgütsüzleştirmeye, toplumu onursuz bir hayata mahkum etmeye çabalayan egemenlerdir; asıl temizlenmesi gerekenler, karşılıklı aklamalarla meclisi kendi pisliklerini antan bir tesis haline getirenler, o meclisin arkasında duran güçlerdir.

"Demokratik" dedikleri tüm kurumları, aslında kendi kirli çıkarlarının gerçekleştirilmesinde bir organ olarak işlevlendirenler, yine bu kirli çıkarlarına uygun bir kurum oluşturma peşindeler. Bir yandan cumhurbaşkanı yetkilerinin fazlalığından yakınıp, cumhurbaşkanı yetkilerinin sınırlandırılması gerektiğini söyleyenler bir yandan da **ombudsman** dedikleri yetkili bir organ yaratma peşindeler. **Ombudsman** için dillendirilen adayın Süleyman Demirel olduğu düşünüldüğünde bunun ne anlama gelebileceği de açığa çıkıyor. Bazı insanların yaşamlarındaki durumu o kadar kötü bir hal arzeder ki; siz ne kadar nazik bir insan olursanız olun, bu insanları tanımlarken sizin hakaret ifadeleri kullanmanızı zorunlu kılarlar, çünkü o tür insanların nesnellğine uygun başka türlü bir sıfat bulunmaz. İşte burjuvazi de sergilediği sınıf karakteriyle size bunu yaptırır; hele bir de yıllarca burjuvazinin çıkarları için halka kan kusturanlar vardır ki, onlar burjuvazinin karakteri noktasında tam bir numunedir. İşte halka, sözde idari sorunların çözümünde "başhakemlik" yapması için cilalan, peşkeş çektiği işler için "verdimse ben verdim" diyen Süleyman Demirel de bu anlamda bir numunedir (6)

Katillerin, devrimciler açısından net biçimde görülen yüzü, geniş kitlelerin baygınlaştırılmış bilincinde henüz netleşmemiştir, bu anlamda açık ki, devrimci teşhirin bütün olanaklarını yaratma konusunda elden gelen her şey yapılmalı, bunun biricik aracı siyasal örgütlenme, halka gerçekler anlatılırken yaratılmalıdır.

Dipnotlar:

1) Hukukun egemenlerin hukuku olduğu ve zaten eşitsizliğe ait bir durum olduğu, dinin

egemenlerin istediği bir yönlendirici ve çıkar koruyucu olduğu müddetçe laikliğin devlet açısından hiç de dert olmadığı, demokrasi denilen şeyin egemen olanın yönetme olanakları olduğu ve bu anlamda da yaşananın bir "sömürge tipi demokrasi" olduğu, AB'nin ezenler açısından yeni sömürü olanakları yarattığı, gözlerden saklanıyor.

2) KHK, "(...) Dahiliye Memurları, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, Hâkimler ve Savcılar Kanunu ile Sözleşmeli Personel Kanunu'nda değişiklik öngörüyor.

Kararnameye göre; Anayasa ve kanunların açıkça suç saydığı, devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünü, ve Cumhuriyet'in niteliklerinden herhangi birini değiştirmeye, ortadan kaldırmaya yönelik veya bunlara aykırı eylemleri veya irtikap ve irtişaları veya vazife ve memurluk haysiyet ve şereflerine uymayan kötü itiyat ve halleri şayi olduğu ve bu durumları ayrı ayrı **iki müfettiş tarafından verilen raporlar ve muhtelif iki amirin gizli sicil raporlarıyla teeyyüt eden memur, hakkında cezai takibat yapılmadığına bakılmaksızın, veklet inzibat komisyonunun kararı ve bakanın onayıyla meslekten çıkartılıyor.**

Kararname; bölücü, Cumhuriyet'in niteliklerinden birisini değiştirmeye veya bunlara aykırı eylem ve diğer faaliyetlerde bulunan, bu suretle kurumların **huzur ve çalışma düzenini bozan, boykot, işgal, tahrik ve teşvik eden veya yarımında bulunanların meslekten çıkartılması yanında, kamu kuruluşlarında çalışmasını da yasaklıyor.** (Radikal, 29 Temmuz 2000, abç.)(2)

3) Hükümetin atraksiyonu 25 Ağustos tarihli Radikal'e şöyle yansıyor:

"(...) Dün yapılan Bakanlar Kurulu toplantısında tüm bakanların, Meclis açılıncaya kadar irticayla mücadeleye yönelik kamu çalışanları hakkında çıkarılması gereken düzenlemeleri **halka anlatmaları** kararlaştırıldı.

(...)Ecevit, ortakları Mesut Yılmaz ve Devlet Bahçeli'yi işaret ederek,

'Üç parti lideri olarak bu yasaları Meclis'ten çıkarmaya kararlıyız' dedi. Bakanlar, MGK'nın görüşlerinden memnun olduklarını belirtirken, memurlara ilişkin düzenlemelerin 1 Ekim'de Meclis'in açılmasının ardından ivedilikle ele alınması kararlaştırıldı. Toplantının sonra konuşan Hükümet sözcüsü Rüştu Kaçım Yücelen, 'Bazı çevrelerin özellikle KHK'nın içeriği hakkında gerçek dışı beyanları üzerine müteaddiyin vatandaşlarımızın bu KHK'dan kesinlikle zarar görmeyeceğini ve çalışanlarımızın yargısız infaz edilmeyeceğini kamu oyuna anlatma kararı alınmıştır. 1 Ekim'e kadar bütün bakan arkadaşlarımız gittikleri yerlerde KHK'nın içeriğini aktaracaklardır' dedi.

Böylece hükümet, kararnameye konu olan hakimler ve savcılar, valiler ve kaymakamlar, memurlar ve sözleşmelilerle ilgili yeni bir yasa tasarısı hazırlamaktan vazgeçti. Hükümet bunun yerine komisyonlarda bekleyen irticayla mücadeleyi içeren dört tasarını canlandırarak."

4) Hürriyet'in "Temizlik" defteri" diye verdiği haberde şöyle diyordu: "Yönetmelik hükümlerini İçişleri Bakanı **Sadettin Tantan** yürüte-

cek. (...) Yeni Memur Yargılama Yasası ile vali ve kaymakamlara memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında ön inceleme yetkisi tanınmıştır. Vali ve kaymakamlar ön incelemeyi yapacaklar ve yapacaklar. Yasaya dayanarak çıkarılan yönetmeliğe göre ise ön inceleme sonuçları, özel deftere kaydedilecek. Bu inceleme kararları memurun özlük dosyasına konulmak üzere **'sicil yetkilisine'** gönderilecek.

(...) Yönetmeliğe göre, Adalet mercilerine tevdi edilen dosyalar üzerinde verilen kesin kararlar da izlenecek ve bu deftere işlenecek. Mahkeme kararları da ilgili görevlinin sicil yetkilisine bildirilecek. Bu kişiler, ilgili yasa ile 657 sayılı yasadaki disiplin hükümleri işletilerek, memuriyetten atılabilecek.

(...) İçişleri Bakanlığı yetkilileri, Memurun Muhakematı Kanunu'nu kaldıran 4483 sayılı yeni Memur yargılama Yasası çerçevesinde, **'Memurun muhakemat defterlerinin'** yerine özel defter tutulacağını belirttiler. Yetkililer, bu defterler ve bürolar aracılığı ile arşiv dosyalarına daha kolay ulaşılacağını açıkladılar. (26 Ağustos 2000, Hürriyet)

5) "Ecevit 7 Mayıs 1977'de Cumhurbaşkanlığına yazdığı mektupta: 'söz konusu örgüt, gerilla ve Kontr-Gerilla Savaşları için ve her türlü yeraltı faaliyetleri için planlar yapar ve insan yetiştirir (...) gizlilik içinde çalışır, demokratik hukuk dışındadır' diyordu" (Devrimci Hareket, Sayı:1, s:12)

6) Erdal Sağlam Hürriyet'teki köşesinden soruyor **"Ombudsmanlık bu mu oluyor?":**

"Eski Cumhurbaşkanı **Süleyman Demirel** de **'baş ombudsman'** olarak hazırlanıyor.

Son günlerde Ankara'da bir söylenti konuşuluyor. Direkt **Demirel**'le ilgili bu söylentiye aktarıp, bunun adı kamu denetçiliği mi oluyor, kararı size bırakıyorum:

Efendim enerji sorunu malum. Bu çerçevede daha önce santral kurup ürettikleri elektriği TEDAŞ'a satanlar, enerji sıkıntısını da bahane ederek, kullandıkları fuel-oil'den alınan KDV'nin alınmamasını istediler. Bu istek, bazı şirket yöneticileri tarafından **'üretim yapamayız'** türü tehditvari biçimde dile getirildi, bunlar gazelerde yer aldı.

İşte elektrik üretiminde kullanılan fuel-oil'deki KDV'nin kaldırılmasını Enerji Bakanlığı da istiyor. Ancak Maliye, gelir kaybı nedeniyle, doğal olarak buna karşı çıkıyor. Söylentiye göre, Enerji Bakanı **Cumhur Ersümer**, eski cumhurbaşkanı potansiyel **'baş ombudsman'** **Süleyman Demirel**'i ziyaret etmiş. KDV'nin kaldırılmasını istediklerini, ancak Maliye Bakanı **Sümer Oral**'ın karşı çıktığını söylemiş. Ardından da, **'Sümer Bey sizin yakınınızdır, çağırıp bir de siz söyleseniz'** demiş. Demirel de bunu kabul etmiş.

Sümer Oral çağırılmış, **Demirel** kendisine bunun gerekli olduğunu, KDV'nin kaldırılması gerektiğini söylemiş. **Oral** da söylentiye göre, **'Peki efendim'** deyip, bunu yapacağını söylemiş.

Şimdi ombudsmanlık bu mu oluyor?" (Hürriyet, 31 Ağustos 2000)

MÜKEMMEL BİR "İKİNCİ KEMAN"

ERDAL CANER

"Nasıl bir zeka meşalesi söndü
Nasıl bir yürek durdu!"

"5 Ağustos 1895'te Friedrich Engels, Londra'da öldü. Dostu Karl Marx'tan sonra, Engels, bütün uygar dünyanın modern proletaryasının en yetkin bilim adamı ve öğretmeni idi."

Lenin bu sözlerle anlatıyordu Engels'i, ölümünden kısa süre sonra yazdığı yazıda. Marx'tan sonra bütün uygar dünyanın modern proletaryasının en yetkin bilim adamı ve öğretmeni...

Bu yazıyla yapmaya çalışacağımız, eserleri gibi eşsiz bir yolgöstericilik özelliği taşıyan yaşamının, bugün bizim için çok daha fazla öğretici hale gelen yanlarını öne çıkararak, kişisel planda ne yapmalı, nasıl yapmalı sorularına cevap olmaya çalışmak olacak.

Engels 28 Kasım 1820'de, Prusya Ren'inde, Barmen'de doğdu. Barmen o yıllarda Prusya'nın sanayileşme bakımından en gelişmiş bölgesiydi. Bu özelliğiyle kapitalist ilişkilerin toplumsal yaşam üzerinde yarattığı tahribatın en yoğun görüldüğü bir bölgeydi. İşlerinden olmuş köylülerin, zanaatkarların ve son derece sefil koşullarda yaşamak zorunda bırakılan proleterlerin yoksul ve mutsuz hayatı Engels'i derinden etkiledi. O dönem yazdığı yazılarda bu etki kendini yoğun bir isyan duygusu halinde gösterir. Wuppertal sanayileşmenin hızla geliştiği bir bölge olmasının yanında ortaçağ dinsel gericiğinin ve kapitalist sistemin ihtiyaç duyduğu moral değerleri kendisine en iyi biçimde sağlayan, ikiyüzlü ve hoşgörüsüz protestanlığın da bir kalesiydi.

Engels'in babası bir tekstil fabrikatörüydü. Gericici ve despot bir kişiliğe sahipti. Babasının despot kişiliği bütün aile üstünde -anne de dahil- sürekli bir baskı unsuru oldu.

Engels'in içinde bulunduğu koşullar onu, bu koşulların yaratıcısı olarak gördüğü düşünce ve kurumlara karşı derin bir nefret içine sokar. Yerleşik değerleri, inançları o çok parlak beyninin süzgecinden geçirmeye, onlarla amansızca hesaplaşmaya başlar. Yaşadığı bu süreci şöyle anlatır bir dostuna, "... Kendi kendime en büyük sıkıntıları hazırladığımı biliyorum, fakat ne yaparsam, inançlarımdan beni zorladıklarından kurtulamıyorum. Aklın bağımsızlığını savunmak söz konusu olduğu zaman her baskıya karşı çıkıyorum". Bu hesaplaşma sonucunda gerici olarak gördüğü gelenek, düşünce ve tutum alışları hayatından tümüyle çıkarır. Engels yaşamında nelerin olmaması gerektiğine tam olarak karar vermiştir artık. Devrimci kimliği hızla belirlemeye başlar. Mevcut siyasal sistemin çizdiği çerçevede bir yaşam sürmeye karşı son derece büyük bir öfke içindedir. "Hiçbir mutsuzluğun

sana dokunmaması için tekkende rahat bırakılsan (zaten sen de daha fazlasını istemezsin)" diye yazar bir arkadaşına "ve sana karın ve çocuklarınla her akşam rahatça dolaşabileceğin verilsen mutluluğun son kertesinde olur ve kurulu düzeni ayıplayan şu cani Engels'i düşünmezsin bile. Hadi canım sen de, kahraman!"

Engels hayatının hiçbir döneminde böylesi "kahraman"ların güvenlikli, korunaklı, "huzur" dolu yaşamlarına itibar etmedi. O, bu türden bir yaşamın sunduğu "huzur"u hayatın vazgeçmek olarak gördü. Vazgeçilen bir hayatın sağlayacağı "huzur"a her ölümünün bir gün nasıl olsa ulaşacağını biliyordu. Yaşam onun için anlamlı bir eylem, yaratıcı bir çalışma demektir. Bu yüzden yaşamının her safhasında, el attığı her alanda olağanüstü tutkulu bir insanın eylemi görülür.

Engels 17 yaşındayken babasının ısrarları sonucu öğrenimini yarıda bırakmak ve babasının sahibi olduğu firmaya katip olarak girmek zorunda kaldı. Yaşamının bundan sonraki evrelerinde artık okul olmayacaktı. Sayısız dil bilen, pek çok bilim dalında neredeyse bir uzman seviyesinde bilgi sahibi olan bu insanın öğrenimini tamamlamamış olması insanı şaşırtabilir. Ancak onun yaşamını biraz olsun bilen biri için bu hiç de şaşırtıcı değildir. Engels öylesine bir çalışma kapasitesine sahipti ki, iş saatlerinin dışındaki zamanları çok iyi kullanabiliyordu. Bir arkadaşına, "Pırıltılı bir ilkyaz sabahı, ağzınızda pipoyla güneş sırtınızı ısıtırken, okumak için bir bahçeden daha güzel yer yoktur." diye yazıyordu o dönemler. Büroya gitmeden önce ve sonrası zamanının çoğu kitaplarla geçiyordu. Zamanını böylesine iyi kullanabilmesi onu daha o zamanlar çok birikimli bir insan kılmıştı. Çok sonraları Marx, Engels için, "o gerçek bir ansiklopedidir" diyordu. "Gündüzün ya da geceleyin her saatte, yemekten sonra ya da aç karnına her an çalışabilir."

Engels 1841 yılında Berlin'de askere yazılır. Askerlik yaptığı sürede hem bu alanda kendini geliştirir hem de boş zamanlarında Berlin Üniversitesinde gönüllü olarak dersleri izler. Özellikle felsefeyle ilgilidir. Bu alanda o dönem yapılan yoğun tartışmalara katılır, takma isimle yazılar yazar. Yazdığı kitapçıklara ilişkin değerlendirmelerde bulunanlar, bu kitapçıkların yetkin bir profesöre ait olduğunu düşünürler. Engels el attığı her alanda o alanın bütün bilgisine sahip olabilmek için doymak bilmez bir iştahla çalışırdı. 1849 yılında yaptığı bir aydan fazla süren bir gemi yolculuğu sırasında tuttuğu gezi günlüğü, "güneşin doğuşu ve durumları, rüzgarın yönü, denizin durumu ve kıyılardaki girinti çıkıntıları üzerine ayrıntılarla doludur".

1842 yılında Engels babasının önerisiyle,

Ermen Engels dokuma sanayii firmasının Manchester'deki bürosunda çalışmak üzere İngiltere'ye gitti. Kapitalizmin bu en geliştiği ülkede onun işleyiş biçimini sonuçlarıyla görmek mümkündü. Engels zaten bu konuda yoğun bir araştırma içerisindeydi. Bugün hâlâ, o dönemin İngiliz işçi sınıfı üzerine yazılmış en kapsamlı ve yetkin araştırma olarak kabul edilen İngiltere'de Emekçi Sınıfın Durumu adlı kitap o sürecin ürünüdür. Bu kitap Engels'in ifadesiyle "modern enternasyonal sosyalizmin embriyon olarak gelişiminin aşamalarından birine işaret eder; ve insan embriyonunu ilk evrelerinde balık olan atalarının solungaç kemeriğini nasıl yeniden üretiyorsa, bu kitap da her yerinde (modern sosyalizmin atalarından biri olan Alman felsefesinden modern sosyalizmin çıkışının izlerini taşır."

Engels, Kapitalist üretim tarzının emekçi sınıflar ve tüm toplumsal yaşam üzerinde yarattığı tahribatı derinliğine görebiliyor ve onu hakettiği yere yani tarihin çöplüğüne göndermek için bütün hücreleriyle savaş atılıyordu. Onu bu derece tutkulu bir eylemci yapan, derinliğine görebildiği burjuva dünyasına karşı duyduğu nefret ve sınıfsız sömürsüz bir dünyaya duyduğu sarsılmaz inanç ve özlemdi.

Şöyle yazıyordu: "Her yerde bir yandan barbarca bir kayıtsızlık, katı bir bencilik, öte yandan adı konmamış bir sefalet, her yerde toplumsal bir savaş; herkesin evi bir çembere alınmışlık içinde; her yerde yasa koruması altında karşılıklı yağmalama; ve bütün bunlar öylesine utanmazca, öylesine açıktan ki, kendisini burada apaçık ortaya koyan toplumsal durumun sonuçlarından insan ürüyor ve bu çulgin dokunun h,l, birarada durabilmesinden hayrete düşüyor." (İngiltere'de Emekçi Sınıfının Durumu, s: 71)

1844 yılında Engels Manchester'den ayrıldı. Paris'te Marx'ı ziyaret etti. Bu on günlük buluşma, Marx ölünceye dek sürdürecekleri birlikteliklerinin başlangıcı oldu. Bu tarihten sonra yaptıkları çalışmalar çok hızlı ilerlemelerini sağladı. Engels 1845'de Brüksel'de tekrar bir araya geldiklerinde vardıkları noktayı şöyle anlatır: "Marx artık, materyalist tarih teorisini bütün ana özellikleri ile geliştirmiş durumdaydı... Ve şimdi biz artık kendimiz, yeni ulaştığımız görüşü, çok çeşitli yönlerde, bütün ayrıntıları ile geliştirme çabasına vermiştik."

Bu tarihten 1848 Devrimlerine kadar olan dönemde bilimsel sosyalizmin temel çerçevesini ortaya koyan; Kutsal Aile, Alman İdeolojisi gibi önemli eserleri Marx ve Engels ortak bir çalışma içinde yazdılar. Ve 1848'de de Komünist Manifesto'yu. Engels'in sözleriyle, en yaygın biçimde yayımlanan, tüm sosyalist eserler içerisinde en fazla enternasyonal olan

ve Sibirya'dan Kaliforniya'ya kadar bütün ülkelerdeki milyonlarca işçinin ortak programı haline gelen bu büyük eseri yayımladılar.

Komünist Manifesto yayımlandığı sırada Avrupa büyük bir devrimci dalgayla sallanmaya başlamıştı. Proletaryanın öğretmeni bu iki büyük devrimci hiç duraksamaksızın kitlelerin kendiliğinden hareketini bilinçli ve örgütlü bir hale getirmek amacıyla ileri atıldılar.

Engels elde silah bizzat çarpışmalara katıldı. "En azimli komünistler aynı zamanda en cesaretli askerlerdi." diye yazmıştı kendisinin de bir nefer olarak savaştığı Palentine-Baden ordusu hakkında. Bu tespitiyle tam bir uygunluk içinde, büyük bir inanç ve olağanüstü bir azimle bağlı olduğu komünist dava için yeri geldiğinde elde silah büyük bir cesaretle ileri atıldı. Eleanor Marx, "Onu ateş altında görenler, hiçbir zaman eşsiz soğukkanlılığından ve tehlike karşısındaki mutlak korkusuzluğundan söz etmekten bıkmazdı" demiştir. Devrimci mücadelenin yöneldiği hedef olan siyasi iktidarı ele geçirmede silahlı savaşımın önemini çok iyi kavraması, onu askerlik sanatını mükemmel bir şekilde öğrenmeye yöneltti. Bu alanda uğraştığı diğer alanlarda olduğu gibi- öylesine bir yetkinleşme içindeydi ki, daha sonraları yazdığı askerlik ve savaş üzerine yazıları, okuyanlara, yazarın çok büyük bir askeri uzman olduğunu düşündürüyordu.

1848 devrimci dalgasının geri çekilmesinin ardından Engels ile Marx bu devrimlerin analizini yapmak ve devrimci mücadele açısından ortaya çıkan deneyimi genelleştirmek amacıyla hızlı bir teorik çalışma içine girdiler. Bu süreçte Marx "Fransa'da Sınıf Savaşmaları" ve "Louis Bonaparte'ın 18 Brumaire'ı"; Engels ise "Almanya'da Köylüler Savaşı" ve "Almanya'da Devrim ve Karşı Devrim" kitaplarını yazdılar. Bu eserler materyalist tarih anlayışının politik süreçlere uygulamasının nasıl olması gerektiği konusunda benzersiz nitelikte eserlerdir.

Yeni bir devrimci dalganın yeni bir bunalm arkasından gelebileceği tespitini yapan Marx ve Engels, ortaya çıkan koşulları, son derece geniş bir çalışmayı gerektiren teorik çalışmaları için elverişli bir dönem olarak değerlendirdiler. Ancak bu süreçte maddi ihtiyaçların karşılanması ciddi bir problem olarak ortada duruyordu. Özellikle Marx'ın kendisi ve ailesinin ihtiyaçlarını karşılaması için ciddi bir parasal kaynağa ihtiyacı vardı. Engels bu durum karşısında, lanet olası diye nitelendirdiği ticarete dönmek durumunda kaldı ve Manchester'e döndü. Engels'in ticari faaliyete dönmesi ve Marx'ın da British Museum kitaplığında çalışmalara başlaması karşısında bazı çevreler büyük bir dedikodu başlattı. Bu dedikodularda en ağır suçlama Engels'e yöneltti. Çünkü O, devrimci mücadeleyi bırakmak yanında bir de ticari faaliyete başlamıştı. Engels gibi tüm yaşamını devrime adanmış biri için bu suçlamalar çok ağırdı. Fakat O, Marx'ın, emekçi yığınlar için benzersiz

önemde olan çalışmalarına olanak sağlamanın herşeyden önemli olduğunu biliyordu. Devrimci mücadeleye en üst düzeyde katkı yaptığı inancı bu her türlü zorluğa göğüs germiş büyük devrimci için en önemli şeydi. Bu gerçekliğin birilerinin katında kabul edilmesi bu anlamda önemli değildi. Engels için tek ölçü proletarya mücadelesinin çıkarlarıydı. Ve o anda bu mücadelenin Marx'a ve onun yapacağı teorik çalışmalara ne kadar ihtiyaç duyduğunu biliyordu. Onun çalışmalarına devam etmesinin önündeki engeller kaldırılmıyordu.

Engels gibi; son derece yetkin bir beyne, olağanüstü yeteneklere ve müthiş çalışma kapasitesine sahip bir insanın "Allahın cezası" bir şey dediği ticarete dönmesi olağanüstü bir fedakarlıktı. Bu fedakarlığı ancak onun gibi burjuva dünyasının bencilleştirici yanlarından tamamıyla kurtulabilmiş inançlı bir devrimci gösterebilirdi. Engels için devrimci faaliyet devrimci amaçları için gerekli çabayı en üst düzeyde göstermekti. Devrimci amaçlarının gerektirdiği her çabayı -bu tam cephe-den karşı olduğu ve iğrenç bulduğu ticaret de olsa yapmaktan geri durmadı. Bütün yaşamını devrimci amaçlarını gerçekleştirmeye adanmış bu büyük devrimcinin olağanüstü yeteneklerini körelten ve ona dayanılmaz derecede iğrenç gelen ticari faaliyeti 20 yıl sürdürübilmesinin ardında yatan gerçek budur.

20 yıl sonra ticari yaşamdan kurtulma aşamasına geldiğinde Marx'a "Bu Allahın cezası ticaret işinden kurtulmayı nasıl istiyorum kimse bilemez." diye yazmıştı. O dönemde Marx Kapital'in birinci cildini bitirmişti. Engels böylece, Marx'ın bu eserden elde edeceği gelirle ihtiyaçlarını karşılayabilecek duruma gelebileceğini, kendisinin de ticaretten ayrılarak firmadan gelecek gelirle yaşayabileceğini düşünüyordu. Böylece Marx'larla birlikte yaşayabilecekti. Bu düşüncesi ancak iki yıl sonra gerçekleşebildi. 1869 yılında Marx'a, "Hurra! Deux Commerce ile ilişkiyi bitirdim ve şimdi özgür bir insanım" diye yazıyordu. Marx'da onu "Mısır köleliğinden" kurtulduğu için kutladı. Elenor Marx işe gideceği son günü: "Son kez bürosuna gideceği sabah fotinlerini giyerken, 'Son kez!' diye haykırdığı o mutlu anı hiç unutamam." diye anlatır.

1856 yılında Marx'a, "... ancak büyük bir yüreklilikle ve en büyük kararlılık ve azimle bir şey yapmak mümkündür, çünkü, artık bu sefer suların yükselişi 1848'deki kadar hızlı olmayacaktır." diye yazmıştı. Zorunlu çalışması bittikten sonra tespit ettiği bu doğruyu hızla pratiğe geçirdi. Büyük bir azimle çalışmaya başladı. Londra'ya yerleşti ve Marx'ın önerisiyle Enternasyonal Genel Konseyi'nin çalışmalarına katıldı. Bu süreçte 1871 yılında Paris proletaryası iktidarı ele geçirdi. Marx ve Engels bütün güçleriyle Paris proletaryasının savaşımını desteklediler.

Paris Komünü'nün yenilgisi ve Birinci Enternasyonal'in dağılmasının ardından Marx

ve Engels, kendilerini çok yoğun bir biçimde çeşitli ülkelerde proleter partilerinin kurulması ve önlerindeki görevleri yerine getirebilecek bir noktaya gelmelerini sağlama işine verdiler. Bu süreçte Engels kendini yine mücadelenin ihtiyaçlarına göre konumlandırdı. Şöyle diyordu: "Marx'la aramızdaki görev bölüşümüne göre, Marx'ın büyük eserini hazırlaması için gerekli zamanı bulabilmesi amacıyla, özellikle karşı görüşlerle mücadele ederek günlük basında düşüncelerimizi savunma görevi bana düşüyordu."

Engels tüm bilgisini, enerjisini, yeteneklerini devrimci mücadelenin hizmetine sunmuştu. Kişisel yaşamı devrimci amaçlarına belirlendi daima. Bu yaşam biçimi aynı zamanda kendisi için sonsuz bir doyum kaynağıydı. "Özgürlük bizi çevreleyen zorunlulukların bilgisi üzerine kurulu egemenliğe dayanır" diye yazmıştı. Bu anlamda Engels için yaşamak; anlamak, derinliğine kavramak ve değiştirmek için ileriye atılmak demektir. Bütün yaşamı bu anlayışın üzerine kuruluydu.

14 Mart 1883 yılında Marx öldü. "Partimizin en büyük zekası artık düşünmüyor; tanıdığım en güçlü kalp artık çarpıyor." diye yazıyordu Engels, Becker'e. Marx'ın ölümü Engels'in sorumluluklarını daha fazla artırdı. Bir yandan Marx'ın hayatının büyük bir kısmını adadığı Kapital'in kalan ciltlerini yayınlamak görevi, ki bu görev en önemlisiydi. Engels Marx'ın bu eserinin bilimsel sosyalizm için taşıdığı önemi çok iyi biliyordu. Hayatının geri kalan kısmında, bu görevi yerine getirememesi endişesini taşıdı hep. "Halen hayatta olanlar içerisinde, onun elyazısını ve kısaltılmış sözcüklerini çözümleyebilecek tek insan olduğum için üzüntülerim büsbütün artıyor." diye yazmıştı bir mektubunda. Bu gerçekten son derece zor bir görevdi. Marx'ın elyazmalarını çözmek, onları bir düzene koymak ve taslak halinde bırakılmış notları Marx'ın düşünsel sistematiği çerçevesinde yazmak ancak Engels'in altından kalkabileceği bir işti.

Diğer yandan, Marx'ın ölümünden sonra "Engels, Avrupa sosyalistlerinin, biricik danışmanı ve öncüsü olma görevini sürdürmüştür." (Lenin) Bu görevin, sosyalist hareketlerin o dönemde eriştiği yaygınlık gözönüne alındığında ne kadar büyük bir enerji gerektirdiği kendiliğinden anlaşılır. Kavgasına olan bağlılığı ve derin inancı ona her zaman olağanüstü bir güç sağlamıştı.

"Bütün hayatım boyunca yapmaya yatkin olduğum şeyi yaptım: ikinci keman olarak kaldım; ve sanırım bu işi oldukça iyi yaptım. Marx gibi mükemmel bir birinci kemanla olduğum için memnunum." diye yazmıştı bir mektubunda Becker'e. Marx'a duyduğu derin sevgi ve sahip olduğu yapmacıksız mütevaziliği yansıtıyordu bu sözler.

Engels, insanlığın özgürlük şarkısının bestecilerinden biri ve mükemmel ikinci kemanıydı. Marx için söylediği gibi "Adı yüzyıllar boyunca yaşayacak ve eserleri de"

RÜYASINDA DEVRİM GÖREMEYENLER, DEVİRİME UYANAMAZLAR

CEM SAVAŞ

"İnsanların çoğu bireysel sorumluluğunun farkında olmaksızın yaşarlar; bütün mutsuzluklarımızın asıl çekirdeği işte burada gibime geliyor." (Kafka)

92'lere gelindiğinde, uzun bir sürece yayılmış olan örgütsüz-belirsiz ilişkilerin doğurduğu **cılızlık**; kendileri de birer sağcılık mikrobi taşıyıcısı olanlar tarafından, son bir hamleyle **tartışma süreci enjeksiyonu**la sağcılık mikrobuna tabi tutularak **ölüme dönüştürülmek istendi**. Kimi iyi niyetli unsurların, aldığı bu son mikropla ölümün eşliğine getirilen bu bünye için, etraflarına doktor yok mu telaşı içinde baktıkları bir ân'da, yani yaşamak ile ölmek arasındaki o kritik süreçte hareket ortaya çıktı. Devrimci Hareket elde kalan son doktordu. Ve bu doktor, yetiştiği okula ihanet etmeden, bilincini ve emeğini büyük bir özveriyle kullandı, öldürülmek istenen bu bedeni devrimci değerlerden oluşturulmuş bir oksijen çadırına aldı.

Bugün devrimci olmayan alışkanlıklarını devam ettirenler, hareketin ihtiyaçları yerine kendi ihtiyaçlarını ikame edenler, devrimin güncel bir sorun, devrimciliğin her ,n sorumluluk isteyen bir iş olduğunu göremeyenler, bu oksijen çadırını parçalayan bir öge haline dönüştüklerinin farkına varmalıdırlar.

Elbette kimsenin "şu oksijen çadırını bir güzel parçalasam ne iyi olur" gibi saflaşmış, bir kötü düşüncesi yok. Ama mesele niyet tartışması değildir, davranışın nesnel anlamda neye tekabül ettiği. Yani doktorun emeğinin ve bilincinin hiçe sayıldığı, vurdumduymazlık ve bildiğini okumak -yoksa bilmediğini mi demeliydim- alışkanlığıdır. Devrimci Hareketin tecrübesi ve kararlılığı, kişisel zaafiyetler dolayısıyla hiçe sayılıyor. Devrimci kuralların hangi yaşamsal nedenlerden kaynaklandığı unutuluyorsa, ya da hiç öğrenilmiyorsa. Hangi kritik noktalardan bugünlere, hangi değerlerle geldiği görülmüyorsa. Olumsuz davranışların altında, dünyanın örgütsüz ilişkileri tarafından biçimlendirilmiş alışkanlıkların olduğu görülmediği gibi, yanlış toprağın yanlış otları olanlar, kendi alışkanlık tohumlarını döküyorsa etrafa. Nesnellüğün adını koymakta fayda var.

Devrimci Hareket'e karşı kişisel sorumluluk duygularıyla hareket edebilmek, devrimciliğimizin, yaşamın her kesitinde vücut bulmasını gerektirir. "**Bir yanda ne Marx ne de Lenin, proleter devrimin güncelliği-**

ni ve onun nihai hedeflerini, herhangi bir ,nda keyfi olarak gerçekleştirebilecekmiş gibi düşünüyordu. Öte yanda ise, her ikisi de, devrimin güncelliğiyle, bütün günlük sorunlarda karar verirken güvenilir bir mihenk taşı kazanmışlardı. Tek tek davranışları devrimci ya da karşı devrimci yapan şey, (...) Marksizm('in-bn.)(...) tek tek davranışların genel kaderle, tüm bir işçi sınıfının kaderiyle olan yakın, (...) görülür (...),ciddi bağlantısından ibarettir. Bu ise yalnızca, günlük her sorunun -günlük her sorun olarak bile aynı zamanda devrimin temel sorunu olduğu anlamına gelir."(Georges Lucas, Lenin'in Düşüncesi, s:11, abç.)

Devrimci kurallarla aramızdaki çelişik ilişkiyi devrimcilikten yana çözmeye iradesini bugünden gösteremezsek, yarın oluşturulacak, bir devrimci organın aktivisti olabilir miyiz? Ya da günlük yaşamı devrimci olmayan bir insanın, devrimle ,nlık bağlantıları, onun devrimciliğini nereye kadar taşıyabilir, ve o kişi devrime ne taşıyabilir? Bu sorulara, devrimci teorinin ve deneyimin ışığında, olumlu yanıt vermek mümkün değildir; çünkü **rüyasında devrim göremeyenler, devrime uyanamazlar!**

Peki bir insan, rüyasında bile devrim görür hale nasıl gelir?

Bu ancak devrimin ihtiyaçlarına yanıt vererek, bu konuda kişisel sorumluluk duygusuyla hareket ederek olur. "**Sosyalizmin kurulmasında eğitilmiş insanlara ihtiyaç vardır. Eğitilmiş insan ise çok okuyan değil, özellikle materyalist felsefe ile ilgilenen, bilimin zenginliklerini benimseyen, okudukları üzerinde düşünen ve devrimci kuramı devrimci pratikle birleştirmek gerektiğini anlayana denilir"**(M.İ. Kalinin, Devrimci Eğitim Devrimci Ahl,k, s:97, abç.). Kalinin, sosyalizmin ihtiyacı olan eğitilmiş insanı tanımlarken, aslında bize bir devrimci insan tanımını veriyor. O bir devrimci **kadronun, en özlü tanımını yapıyor, devrimci kuramla devrimci pratiği birleştiren insan**. Siz devrimciliği bu şekilde algılayıp hayata geçirdiğinizde zaten, her ânınızın devrimci olmaması ve bu ân'ların doğal bir yansıması olabilecek devrim rüyaları görmemeniz imkansızdır. Bütün mesele doğru bilinen şeyi, yüksek bir iradeyle uygulama noktasına gelebilmehtir.

Lenin "Herhangi bir örgütün niteliğini doğal ve kaçınılmaz olarak belirleyen şey, o örgütün eyleminin içeriğidir."(Ne Yapmalı, s:109) diyor. Bu doğruyu kime söylersek

söyleyelim hiç kimse itiraz etmeyecektir, ancak günlük yaşamda bu doğrunun aslında, sonuçta örgütü örgüt yapan insanlar toplama için geçerli olacağına pek de farkına varılmadığına, şahit olabiliyoruz, bu en azından pratik olarak böyledir.

Örgütle, örgütlü insan arasındaki karşılıklı belirleme, nihayetinde bir insan ilişkisi olarak gerçekleşir, örgüt; soyut, bizim dışımızda bir durum değildir, tam da aksine örgütün somutluğu, onun bizi devrimle organikleştiren, bizi devrimin bir parçası haline getiren yanı, kendisini bir insan ilişkisi olarak gerçekleştirmesidir. Bu noktada sorun "elbette öyledir" demekle çözülebilecek gibi değildir. Sorun, doğru olanla pratiğimiz arasındaki, devrimci irade yoksunluğunun oluşturduğu geniş açıdır.

Devrimci irade yoksunluğu ise, kaynağını devrimci olmayan yaşam biçiminden, Devrimci Hareket'in siyasi-ideolojik hattıyla uyum sağlayamamaktan alır.

"**Ufak tefek şeyleri yapmayan birisinin ciddi görevleri yerine getirmesi mümkün müdür. Mümkün olmasına mümkündür. Ama neyin ciddi olduğu ve neyin ciddi olmadığına kim karar verecek? Ne yerine getirilmeli ve ne yerine getirilmemeli? Herkes kendi kendinin yargıcı mı? Sen mi yargıçsın? Böyle olsa ne kurallara, ne de parti yönetimine gerek kalmazdı. Ama o zaman parti de olmazdı"**(Yarın Bizimdir Yoldaşlar, s:151)

Örneğin peygamber edasında ortalıkta gezen ama iki cami arasında binamaz olan insanlar görürüz; ellerini hiçbir işe sürmeden, Godot'un kendilerine "büyük" devrimci görevleri vermesini beklemektedirler. Devrimci görevlerin sanki büyüğü küçüğü olurmuş gibi... Oysa "küçük iş" dedikleri görevler karşısındaki tutumlarıyla işin hiç de küçük değil, tam aksine bu işleri devrimci bir yöntemle göre sınıflandırma bilincinden yoksun olanların yönteminin ne kadar küçük olduğu gözükür. Bu karakterin en büyük özelliği, hiçbir işe enerjisi ve motivasyonu yoktur ama, "çok büyük bir iş" verilirse kendisine, size devrimciliğini ispatlayacaktır! Ama onlar, kendine ayırdığı "büyük iş"lerin kahramanı olma onurunun bir köşede bekleyenlere verilmeyeceğini/verilemeyeceğini tahmin edecek bir bilinçten yoksundurlar. Aslında onların kafası epey karışıktır. Hem bugüne kadar kendilerini tanıttıkları bir kimlik vardır, hem de bu kimliğin onlar için hiç de hoş olmayan zorlayıcılıkla-

rı vardır. Bu kimlikle "bedava Yol'culuk" etmek avantajı ile yaşamak onlar için çok hoş; çevreden bu Yol'culuğun bir üyesi gözükmek gerçekten de gurur okşayıcıdır, ama bu gurur onlar için sadece dışarıdan gözükmesi önemli olan bir şeydir; insanın içten içe duyumsadığı, devrim emekçiliğinin onlara vereceği gurur umurlarında değildir. Gösteriş için devrimcilik yapanların, ne olduğunun anlaşılması hiç de zor değildir: **Lenin'in Ekim devrimi öncesinde** sığınmak zorunda kaldığı kır kulübesine Lenin'le birlikte gelen **Zinovyev'in**, devrimin zorlu bir sürece girmesinin ortaya çıkardığı ideolojik gerilemeyle günlük yaşamındaki ruh hali bir paralellik izler. Zorlukları görünce, Lenin'i de devrimi de oracıkta terk edip gidecek olan Zinovyev, Lenin'in aksine, kulubede birlikte yaşadıkları ve kendilerine yardımcı olan aileye **bir şeyden anlamayan-anlaması da gerekmeyen insanlar gibi** davranıyordu; ama, bu bir şeyden anlamaz sandığı ailenin **küçük çocuğu bile onun ruh halini anlıyordu**: "(...) Kolya, Zinovyev'in **hep ziyaretçiler geldiğinde canlandığını düşündü**, şu günlerde genellikle, çok sessiz ve tembeldi. Kolya bunda **yapay bir şeyler buluyordu**. Zinovyev'in, **insanların yanında Lenin gibi olduğunu, onun gibi düşündüğünü, onun kadar cesur, kendine güvenli ve dost canlısı olduğunu göstermeye çalıştığını düşünüyordu** (...) **Sergo orada olmasaydı, Zinovyev'in o buz gibi sabahta göle yıkanmaya girmeyeceğini ve kulubeden öyle havlusunu sallayıp yüksek sesle konuşarak ok gibi fırlatmayacağını fark etmişti**." (Emmanuil Kazakeviç, Mavi Defter, s:92, abç.)

Bu tip küçük burjuva eğilimlilerin, elle-

rini en küçük bir işe bile vurmadıkları gibi, kendilerini de büyük ânların ihtiyaç duyulan adamı olarak gördüklerini farkederiz. Oysa devrim her ân, her gün kitleler içinde mayalandırılması gereken; siyasal-pratik, devrimciliğin kişilerin keyfiyetiyle, hiçbir ilgisi yoktur, devrimci görev kendi gerekliliğini, devrimin ihtiyacından alır. "*Lenin'e göre, profesyonel devrimciler grubunun görevi, bir ân için olsun, ne devrim "yapmak", ne de kendi bağımsız, yürekli eylemleriyle atl kitleleri peşinden sürüklemek, onları devrimci bir fait accompli (oldu-bitti) ile karşı karşıya bırakmaktır. Lenin'in örgüt düşüncesi, devrim olgusunu, devrimin güncelliğini şart koşar.*" (Georges Lucas, Lenin'in Düşüncesi, s:27)

İşin temelinde kişisel sorumluluk duygusuyla hareket etmemek, bu kişisel sorumluluk duygusunu var edecek olan teorik donanımdan yoksunluk, bildiği teorik doğruları hayata geçirememeye iradesizliği vardır.

Çevremizde **Che'nin "devrim için savaşmaya sosyalist denmez"** sözünü bilmeyen bir tek insan yoktur, ama ne yazık ki, kimi pratik verilerden yola çıkarak doğruluğugerekliliği kanıtlanan ve bu anlamda teorik olarak savunulan bir şeyin günlük pratikte görmezden gelinmesi tutarsızlığı ile karşılaşırız. Eşyanın adını koymak gerekir ki bu, günlük yaşamda oportünist olmaktır ve her anlamda oportünist olmak istiyorsanız bundan daha iyi bir yol bulamazsınız!... Devrim için savaşmaya oportünist deriz biz, unutan varsa hatırlatmakta fayda var. Bun böyle söyler bizim önderler!

Canı savaşmak istemeyenler, kırk dere-den kırk su getirirler. İdeoloji ve politika, kişilerin ve örgütlerin yaşamdaki duruşuna göre kırılmaya uğrar. Örneğin mücadeleden

kaçma kaygısıyla yapılan, ilerletilmiş bir ekonomizm eleştirisinin volantarizme varması gibi, kimilerinin işi kılıfına uydurma kurnazlığıyla yaptıkları, siyasal-pratik içinde bir zorunluluk olan illegaliteyi, polisiye bir tedbirden öte, korkaklıklarının kamuflajı haline getirmeleri de, devrimci duruştaki bir kırılmanın sonucudur. Evet devrimciliğe dört elle sarılmayanların, savrulacağı noktalar hiç de muteber değildir, kendi üzerinde irade gösteremeyen, korkaklıktan, oportünistliğe kadar, bir sürü sıfatı da hak etmiş olur.

Eşyanın adı konuyor diye, yakıncak kişiler de olacaktır. Bütün bir yaşamı hatalarla dolduranlar, bir gün gelip size itirazlarda bulunurlarsa; "ben mağdur" edildim diye, bilin ki onun mağduriyeti yalancı çobanın mağduriyetinden fazla değildir. Mağdur edildim diyen kişi, şimdiye kadar yaptığı hatalarla yaşamındaki herhangi doğru bir noktayı da çarpıtabilme yeteneğini göstermiş demektir. Yanılgıyla yaşanlar, çevrelerini de yanıltırlar... Devrimci olmayan yöntemlerle ilerlemeye çalışanlar, başlarını er geç devrimci yönetime çarpmak durumunda kalacaklardır.

Eğer yaşadığı şeyi bir sorun, ve de çözmek istediği bir sorun olarak görenler varsa; "(...)bir sorunu çözenin yolu, sorunu ortadan kaldıracak tarzda yaşamaktır." (Ludwig Wittgenstein, Kültür ve Devrim)

Kafka, mutsuzluğumuzun nedenini bireysel sorumsuzlukta buluyordu, bu noktada bireysel sorumluluğun ne olduğunu açmakta fayda var, **Marx** şöyle diyor: "**Mükemmellik, insanın kendisini toplum için feda etmesidir.**" Ya da bir başka ifadeyle söyleyecek olursak, mükemmel sorumluluk budur.

HALKA ŞİDDET KULLANANLAR , HESAP VERMEKTEN KURTULAMAYACAK

Geçtiğimiz günlerde Batıkent'te yaşanan ve yerel basına konu olan bir olay; gerek sokaktaki zorbalığın arka planına dair düşündürücü bir etki yapması, gerekse de örgütlülüğün gerekliliğini bir kez daha hatırlatması nedeniyle özel bir önem taşımaktadır. **Cafer Yeniay**'ın uğradığı saldırı sonucu yaşamını yitirmesi; sokaktaki, halka yönelik suçun ve suçlunun kimliğine bir kez daha dikkat çekmeyi gerekli hale getirmiştir. Bunlar münferit, kendinden menkul, önemsiz vak'alar değildir. Çürüyen sistem, kendi niteliğine uygun ilişkileri de yaratmaktadır.

İnsani her türlü değeri kendi kazanında eriterek, değersizliği ve hiçliği besleyen; insanlar arası dayanışmanın, sevgi ve hoşgörünün gelişimini çeşitli yöntem ve araçlarla köstekleyen bir sistemde insanlara sallanan bıçağın sapını gerçekte, egemen güçlerin kendisi tutmaktadır. Tabii bu durum, bir çeşit "türev" veya "maşa" niteliğindeki kişileri ne masum kılmakta ne de hesap vermektan kurtarmaktadır. Aksine, maşayı tutan kol gibi, maşanın kendisi de devrimci yöntemlerle kırılmayı hak etmiştir. **Hesap soracağız.**

Ankara DH

VE EMPERYALİZM SANIK SANDALYESİNDE!

HAKAN YALÇIN

Çiviyazıları yayınevini Küba devriminin 40. yılı dolayısıyla çıkarmış olduğu: "Küba Emperyalizmi Yargılıyor" isimli kitap; Küba devrimi, devrimden sonra sosyalizmin inşası, ABD emperyalizminin devrimci hükümeti yıkma girişimleri ve Küba ile ilgili daha bilinmeyen bir çok gerçeği açıklıyor.

Kitap, Ernesto Che Guevera'nın ve Fidel Castro'nun kısa biyografileriyle başlıyor. Bu kısa yaşam öykülerinde, Fidel ve arkadaşlarının ülkeye dönüşleri ve Batista rejimini yıkarak gerçekleştirdikleri devrimi de kısa ve öz olarak yeniden hatırlatıyor.

"Küba Emperyalizmi Yargılıyor"; Fidel Castro'nun 26 Eylül 1960'da ve 12 Ekim 1979'da BM Genel Kurulu'nda yaptığı konuşmaları ve Ernesto Che Guevera'nın, 25 Mart 1964'de Cenevre Ticaret ve Kalkınma Konferansı'nda Küba adına yaptığı konuşmayı ve yine Che'nin, 11 Aralık 1964'de BM Genel Kurulu'nda yaptığı konuşmayı ve Harlem'de Castro'nun Müslüman lider Malcolm X ile yaptığı sohbeti içeriyor.

Castro BM'de yapacağı konuşma için New York'a geldiğinde, ABD tarafından yapılan yoğun bir saldırı ve tecrit politikasına maruz kalır. Onları Küba'dan New York'a getiren uçağa el konulur, hiç bir otelde kalacak yer bulamazlar, BM'nin bahçesinde çadırda yaşamak zorunda kalırlar. Son anda Müslüman lider Malcolm X, Fidel'i ve heyetini kabul edip Harlem'de ağırlar. Saldırı ve karalama kampanyaları bitmez. Amerika'daki karşı devrimci Küba'lular gösteri yaparlar ve gazeteler Castro'nun kaldığı oteli geneleve çevirip, zevki sefa içinde yaşadığı yönünde haberler yaparlar. Bütün bu zorluklara rağmen Castro BM'deki o tarihi konuşmasını yapar ve dünyanın tüm dikkatini üzerine çekmeyi başarır. Castro'nun BM'de yaptığı bu konuşma, sık sık diğer ülke temsilcileri tarafından uzun süreli alkışlarla kesilir.

Kabaca bakıldığında kitabın sadece can sıkıcı resmi konuşmalardan ibaret olduğu sanılabilir. Ama Che ile Fidel'in yaptığı bu konuşmalar;

Emperyalizmin az gelişmiş ülkeler üzerindeki sömürsü ve talanı, halklar üzerindeki terör, ekonomik eşitsizlik, ABD emperyalizminin çeşitli ülkeler üzerindeki darbe girişimleri ve devrimci ayaklanmaları bastırma çabaları, yine ABD'nin Küba'ya dolaylı ve dolaysız yollardan yaptığı silahlı saldırılar ve provakasyonlar, Küba'ya konulan kotalar, ambargolar, devrim-

ci hükümeti yıkma girişimleri ve emperyalizmin dünya üzerinde uyguladığı haksız uygulamaları içeriyor.

Fidel Castro'nun BM Genel Kurulu'nda yaptığı konuşmasından çarpıcı bölümler:

"Dünyanın bir lokma ekmek bile bulamayan çocukları adına konuşuyorum. (Alkışlar) İlacı olmayan hastalar adına konuşuyorum. Yaşam ve insanlık onuru reddedilenler adına konuşuyorum.

Bazı ülkelerin denize kıyısı vardır, bazılarının yoktur. Bazılarının enerji kaynakları vardır, bazılarının yoktur. Bazılarının gıda üretimi için bereketli toprakları vardır, bazılarının yoktur. Bazılarında hava kirliliğinden dolayı nefes bile alınmasını engelleyecek derecede makine ve fabrika varken, (Alkışlar) bazılarında ancak günlük ekmek parasının kazanılabildiği cılız kollar vardır.

Kısaca, bazı ülkelerin zengin kaynakları varken, bazılarının hiçbir şeyi yoktur. Onların kaderi nedir? Açlıktan ölmek mi? Ebediyen yoksul olmak mı?

O halde uygarlık nerede kaldı? İnsan vicdanı nerede kaldı? BM nerede kaldı? (Alkışlar) Dünya nerede kaldı?

Tüm dünyada açlıktan ölmek üzere olan ya da tedavi edilebilir hastalıklardan dolayı ölen on milyonlarca insan adına barıştan söz edilemez. 900 milyon okur-yazar olmayan adına barıştan söz edilemez.

Yoksul ülkelerin zengin ülkeler tarafından sömürsü son bulmalıdır!

(...) Sözler yeter! İcraata ihtiyacımız var! (Alkışlar)

Soyutlamalar yeter! Somut eylemlere ihtiyacımız var!

Kimsenin anlamadığı spekülatif yeni bir uluslararası ekonomik bir düzen hakkında konuşmak yeter! (Kahkahalar ve alkışlar) Herkesin anladığı gerçek, nesnel bir düzenden söz etmeliyiz!

Buraya bir devrim kahini olarak gelmedim. Dünyanın şiddetli bir şekilde çalkalanması istemeye ya da dilemeye gelmedim. Burada haklar arasında barış ve işbirliğinden söz etmeye geldim. Ve bugünkü adaletsizliklere ve eşitsizliklere barışçı yollardan ve akıllı bir şekilde son vermezsek, geleceğin felaket olacağı uyarısında bulunmaya geldim. (Alkışlar)

Uluslararası arenada, silah sesleri, tehditkar üsluplar son bulmalıdır. (Alkışlar)

Dünyanın sorunlarının nükleer silahlarla çözülebileceği yanılması artık yeter. Bombalar açları, hastaları ve okur-yazar olmayanları öldürebilir, ama açlığı, hastalıkları ve cehaleti öldüremez. Halkların haklı başkaldırılarını da öldüremez. Ve büyük yangında bu dünyada en çok kaybedecek şeyi olan zenginler de ölür. (Alkışlar)

Silahlara elvada diyelim ve uygar bir tavırla zamanımızın en acil sorunlarına kendimizi adayalım. Bu, dünyadaki tüm devlet adamlarının sorumluluğu ve en kutsal görevidir. Dahası, bu insanlığın varlığını sürdürmesinin temel koşuludur.

Teşekkür ederim. (Uzun süreli alkışlar)

(...) Sık sık insan haklarından söz edilir, ancak insanlığın haklarından da söz etmiyoruz. Bazıları, diğerleri pahalı arabalara binsin diye, neden yalınayak yürümeli-Bazıları, diğerleri 70 yaşına kadar yaşasın diye, neden ancak 35 yıl yaşamalı? Bazıları, diğerleri abartılı biçimde zengin olsun diye, neden sefalet içinde olmalı?"

Ve, Ernesto Che Guevera:

"Ben, bir Latin-Amerika ülkeleri yurtseveriyim. Ne zaman gerekse, hiç kimseden hiçbir şey istemeden, hiçbir şey talep etmeden, kimseyi kullanmadan herhangi bir Latin-Amerika Ülkesinin kurtuluşu için hayatımı veririm. Ve bu, yalnızca, şu anda kurula hitap eden kişinin düşünce tarzı değildir, bu tüm Küba halkının düşünce tarzıdır. Tüm Küba halkı yalnızca Latin-Amerika'da değil, dünyanın herhangi bir yerinde bir haksızlık yapılırsa, onu kendi içinde hissederek. Jose Marti'nin muhteşem sözünü burada aktarabiliriz: "Her gerçek insan, başkasının yanına vurulan her tokadı kendi yanığında hissetmelidir..."

Guevera verdiği söze uydu ve 1965 yılında Merkez Bankası başkanlığı ve Sanayi Bakanlığı da dahil olmak üzere yönetimdeki tüm görev ve sorumluluklarından çekildi ve diğer ülkelerdeki devrimci mücadelelere doğrudan katılmak üzere Küba'dan ayrıldı. İlk olarak Kongo'ya oradan da Bolivya'ya geçti. Askeri diktatörlüğe karşı bir gerilla hareketine önderlik etti. 8 Ekim 1967'de CIA'nın organize ettiği bir operasyon sırasında Bolivyalı askerlerle girdiği bir çatışmada yaralandı ve yakalandı. Ertesi gün öldürüldü.

Küba; devriminin 41. yılında hala ABD emperyalizminin yanbaşı varlığını sürdürmeye devam ediyor...

Deniz Yılmaz

Dostlar,

Egemen güçler, iktidarlarını kalıcı kılmak için, mümkün gördükleri her türlü kirli yola başvururlar; insanların değerlerini aşındırmak ve onları güdülebilir kılmak için bilinç altlarına dek uzanırlar. Bu konuda katedilecek küçük bir mesafe, yaratılabilecek en ufak bir tereddüt bile onlar için önemlidir. Oluşturdukları, düzen denen kirli mekanizma; içerdiği tuzaklarla, müknaş etkisi yapan "çekici" unsurlarla, insanları aşağı çeken ve yaşamsal kaliteyi düşüren bir işlev görmektedir.

İnsanları teslim almaya çalışan düzene karşı, en büyük güvence örgütlülüktür. Örgütsüz kalınan süreçlerde direnmek; daha güç, daha zordur. Böylesi dönemlerde başlı başına kendini korumak, değerlerini yitirmemek en büyük direnmedir. Çünkü örgütsüz kalmak savrulmayı, düzenle daha hızlı bütünleşmeyi beraberinde getirir. **Kişinin boşlukta olması otokontrolünü yitirmesine neden olur. Boşluk anlarında insanların sarıldığı dal, gerçekte sistemin onlara uzattığı daldır.**

"Düzen öyle çok tuzak içeriyor ve öyle çok yapıştırıcı, çekici, alışkanlık yapıcı öğeyi bağrında taşıyor ki, entegre olmak istemeyenler bile, her an eteklerinden çekiltilmekte olduklarını hissediyorlar. Düzenle sürdürülen ve her insanın yaşamında olan zorunlu ilişkiler, şu veya bu şekilde kurulan temas; bir çeşit, 'elini verip kolunu kaptırma' durumuna sebep olabilmekte; insanın karşısında düzen, pusuya yatmış ve her fırsatı gözleyen bir yırtıcı hayvan gibi durmaktadır. Bu nedenle, tüm bu olasılıkların önünü kesmek ve fırsat vermemek, örgütsüz konumdaki insanlar için olanaksız hale gelmektedir." (Devrimci Hareket S:1)

Sistemin değirmenine su taşıyanlar için geriye dönüp onurlu yaşamı tercih etmek zor olacaktır. Çünkü onlar artık kirlenmişlerdir. Batakılıkta debelendikçe daha çok batmakta, seviyesizliğin en alt sınırında yuvarlanmaktadır. Söylemleri, kendi duruşlarını meşrulaştırmak için, devrimcilere karşı çamur atmada düzen sahipleri ile yarışacaktır.

Dostlar, hepimizin yaşam kesitlerinde karşılaştığı örgütsüz süreçler olmuştur. Geçici hevesler, geçici yaşamsal zevkler devrimcilikte tattığımız bir saniyeye bile değmez. Devrimcilik, yaşamın en güzel renkleriyle buluşmaktır. Bugün için Devrimci Hareket bir avantajdır. Bu avantajı iyi değerlendirmeli, korumalıyız. Bu, bir devrim koşusudur. Ezilenlerin gökkuşağına bir renk daha kattığı, insanlığın özgürleştiği uzun erimli bir koşudur. İlmik atar gibi ördüğümüz süreç, yaratmak istediğimiz kültür, iyi kavranmalı ve özümsemelidir. Bizler, ne sosyal ilişkiler örgütü ne de boşlukta kalanların kendi egolarını tatmin için bir araya geldiği ilişkileriz. Bizler, iktidarı hedefliyoruz. İktidarı hedeflemenin devrimci bir partiyi zorunlu kıldığını biliyoruz. Tercihlerimiz, bilincimiz bulanık değil. Devrimciler, ne istediklerini iyi bilirler. Dün biriktirdiğimiz, oluşturduğumuz değerler, hâlâ bize yol göstermekte, ışık tutmaktadır. Ve bunlar kimi ucuz tartışmalarla gölgelenmeyecek denli berraktır.

Sıkça karşılaştığımız "eskinin konularını işliyorsunuz, biz zaten bunları biliyoruz." söylemleri eğer maksatlı değilse, dergilerin iyi okunmadığının, sadece konu başlıklarına bakılarak geçirildiğinin göstergesidir. Örneğin yeni sömürgecilik için dün ne diyorduk; bugün değişen konjonktürde nasıl değerlendireceğiz? Susurluk, vb. olayların suni denge üzerinde hangi ölçüde etkisi olmuştur; suni dengenin kırılması, çeşitli sınıf ve katmanları aynı düzeyde mi etkileyecektir; hangi faktörlerin suni dengenin kırılmasında daha etkili olacağını bugünden kestirmek mümkün müdür? Bu ve benzeri soruları yanıtlayan ve sorunlara günümüz koşulları açısından çözüm arayarak öntümüzü açan yazılar dikkatli okunduğunda, "eskinin tekrarı" iddiasının, anlamsız olduğu görülecek ve bu ucuz yakıştırmalara itibar edilmeyecektir. Aynı şekilde, örgütlenme, kadrolar, çalışma tarzı, vb. temel konuların; sırf başlıklarına bakılarak, yer verilmesi gereksizmiş gibi algılandığı ve kaba bir yoruma tabi tutulduğu gözlenmektedir. "Bunlar, geçmişte de işlenmişti, biz bunları biliyoruz." biçimindeki reflekslerin ardındaki ruhsal nedenleri irdelemek, konumuzun kapsamını aşılıyor; ama, rahatlıkla söyleyebiliriz ki, bu konuları gerçekten bilenlerin refleksleri böyle olmaz.

Dergideki yazılar, hareketimizin temel teorik tezlerini bir devamlılık içerisinde yansıtırken, aynı zamanda bugüne dek rastlanmayan bir tarzla; ezberi önlemekte ve dikkati, içerik boyutuna çekmektedir. Hatırlanacağı gibi, Çalışma Tarzı işlenirken, bundan ne kastedildiği, Mahir yoldaşın bunu hangi bağlamda kullandığı ve bunun, Mücadele Biçimleri ile neden aynı (eşit) anlama gelmediği açıklarak; konuya, geçmiş dergilerde olmayan biçimde yeni bir boyut eklenmiş ve ayrıntılı biçimde işlenmiştir. "Kitap dizisi" olarak çıkan sayıya dikkat edilecek olursa; Kürt Sorunu konusunda, bildik birkaç maddeyi sıralayıp "program oluşturduğum" kolaylığına kaçmak yerine, program çalışmalarının nasıl bir yaklaşımla ele alınacağı işlenmiş ve bugün durulmakta olan yerin bir adım ötesine işaret edilmiştir.

Bizler kaçak güreşmiyoruz. İdeolojik netlik ve bütünlük bir partinin yaratılmasında en önemli unsurdur.

Devrimcilerin ideolojileri nettir. Kendine ait literatürü / kavramları vardır. Yeni, zorlama kavramlar oluşturmak merakına devrimci değerleri, olguları kurban etmezler.

Dostlar, sevgi ile ördüğümüz kültürümüz, sistemle uzlaşmayan isyankâr ruhumuz bizleri, kendinden emin örgütlü bir duruşa taşımıştır. Bu duruş; beklentileri, umutları, özgürlüğü çalmış halkımızın, bedenleri incitilmiş, şehit düşmüş yoldaşlarımızın hesabını soracaktır.

Hepinizi sevgiyle öptüyorum.

**YOLDAŞLARIMIZ
KATLEDİLMESİN DİYE!**

Ayhan Güzel

İnsanların insanlığını unuttuğu, aile bireylerinin bile birbirine yabancılaştığı bir sistem içerisinde devrimci insanların halen inatçı bir biçimde insanlık mücadelesi vermesi çok da şaşılacak bir olay değildir. Devrimciyi devrimci kılan da vermiş olduğu insanlık mücadelesidir; varolan oligarşik sisteme karşı vermiş olduğu Marksist-Leninist mücadele biçimidir. Devrimciler, kan ve irin kokan faşizmle uzlaşmadığı oranda devrimcidir. Oligarşi, insanları dejenere etmek için günlük yaşamlarında kullandığı bütün araçlara sahip çıkarak kendi kültürünü empoze ederken, F tipi ölüm evlerini de yaparak devrimcileri pasifize etmeyi, onursuzlaştırmayı ve kimliksizleştirmeyi amaçlıyor.

Devrimci hareketlerin F tipine karşı yapılan eylemlerini boşa çıkartma çabasında olan medya, "Avrupa Birliği'ne girdik; bakın, cezaevleri bile Avrupa standartlarında" diyip halkı uyutmaya çalışıyor. O zaman biz de soralım; neden hastaneler, okullar ve yaşam standartları eşit değil? Bunun cevabı sistemin varlık sebebindedir ve bu sistem ancak devrimcilerin öncülüğünde yıkılacaktır.

Devrimciler, kokuşmuş düzenin yıkıcısı, eşit ve insancıl bir yaşamın kurucusudur; varolan kapitalist sistemin yıkıcısı, sosyalizmin kurucusudur.

Devrimcilere yönelik baskı ve sindirme politikaları bu kez de F tipi ölüm evleriyle karşımıza çıkmaktadır. Ama şunu unutmasınlar ki oligarşinin ölüm evleri ne mücadelemizi engelleyecek ne de devrim için verilen bedellerden geri durduracaktır. Tam tersine kopmaz bir biçimde tekrar sarılacağız birbirimize, "düşmana verecek hiçbir insanımız yok" diye bağırarak. Bıçaklarımızı tekrar bileyeceğiz. Silahlarımızı tekrar yağlayacağız. Yoldaşlarımız katledilmesin diye...

Tüm yoldaşlara selamlar.

Merhaba,

Ali Akyılmaz

Değerlerimizin bugünlere taşınması nice zorluklar, bedel ödemeler ve sahiplenme ile gerçekleştirilmiştir.

Dünden bugünlere gelen süreçte; THKP-C'den DEVİRİMCİ YOL'a, DEVİRİMCİ YOL'dan bugünlere değerlerimizin taşınmasında, "tartışmalar" adı altında içerik olarak hareketin tasfiyesini temel alan süreç en zorlu dönem olmuştur. Böylesine zorlu bir dönemden ve yeni girilen süreçten alınımızın akıyla, başımız dik çıktık.

Artık adımlarımızı daha sağlam atıyor ve geleceğe daha umutlu bakıyoruz. Halen birçok zorlukla ve hiç de istemediğimiz olaylarla karşılaşyoruz. Daha düne kadar bizimle aynı yolda yürüyen ve pek çok şeyi paylaştığımız arkadaşlarımız bugün bizimle değil (hatta karşımıza geçenler, yürüdüğümüz yolda çelme atanlar bile oldu). Bunlar ve hareketimizin eksiklikleri bizi umutsuzluğa, yılgınlığa düşürmemeli; aksine, değerlerimize daha sıkı sahip çıkmaya bir gerekçe olmalıdır.

Düneye bakıldığında yaşanmış pratikler gösteriyor ki devrimciliği kavrayamamış, Devrimci Yolculuğu içselleştirememiş, bir şekilde bizimle hareket eden unsurların, bir zaman sonra bünye ile uyşamayarak kendi ürettikleri çirkinlikler ve yalanlar içinde boğulup gittikleri görülmüştür.

İster istemez şöyle bir soru ile karşılaşyoruz; Hareket içinde bulunup da devrimciye ve de özellikle Devrimci Yolcuya yakışık düşmeyecek tavırlar takınan, hatta çirkin organizasyonlara giren, hiç mi zarar vermiyor harekete? Belki biraz şaşıracağız; ama, hiç zarar vermiyorlar; böyle bir eğilimden kendileri zararlı çıkıyorlar. Kardeşleşmenin en üst boyutta olduğu, her türlü soruna çözüm üretildiği ve bu coğrafyada ilişkilerde mütevazilik ve hoşgörünün en yüksekte bulunduğu bir örgütten ayrılıp; kapitalist sistemde ve onun biçimlendirdiği yaşam tarzında, daha onurlu bir yaşam, daha iyi bir insan ilişkisi sürdürebilecek, daha mutlu olabilecekler mi?

Yani şu şansı kaybediyorlar: "Sonuçta, insanlık suyunun en problemsiz aktığı kaynağa, Devrimci Yol'dan gidilecektir. Devrimci Yol'dan dönenler, kendi yaşam taşlarını ustalıklarla dizme olasılığına sırt çevirmiş olmaktadır" (Devrimci Hareket, Sayı:1)

Bir diğer konu ise, şu an elimizde bulunan araçları iyi değerlendirmeli ve günün şartlarını zorlayarak yeni araçlar yaratmalıyız.

Elimizde bulunan Devrimci Hareket gibi bir olanağı, çok iyi değerlendirmeliyiz. Dergimizdeki yazıları okuma tembelliği yapmadan, sıkılmadan, anlamadığımız yerleri başa dönerek ısrarlı bir şekilde okumalıyız. Bu yapacağımız çalışma, yarınki savaşımızda birer cephane görevi görecektir. Bir Devrimci Yolcunun sahip olması gereken öncelikli niteliklerden biri de yöntemle uzlaşma, bilgiyi edinme yolunda tembelliğe düşmemektir. Lenin'in de belirttiği gibi, "Eğer ki bir insan komünist olduğunu ve temel şeyleri bilmesine gereksinimi olmadığını açıklarsa, o zaman ondan her şey olur, ama komünist olmaz."

Dergimizin değindiği konularda hatta bütün yazılarda Devrimci Yolculuğu görürüz. Daha doğrusu bugünkü coğrafyada Devrimci Yol'u tanıyacağımız en iyi kaynak dergimiz Devrimci Hareket'tir.

Öğrendiğimiz yeni bilgiyi teorik düzlemde bırakmamalı, aslıolan pratik yanıyla gövde bulmalıdır. Yani Devrimci Hareket'teki tahlilleri, çözümleri ve fikirleri kitlelerle tanıştırmalıyız. Böyle yapacağımız küçük bir kazanımın, Türkiye'nin bir başka köşesindeki kazanımla aynı potada birikeceğini ve bu birleşmenin ileriki zamanlarda farklı güzel şeylere evrileceğini unutmamalıyım (burada salt dergi etrafında çalışma anlaşılmalıdır).

Biz, Devrimci Yolcuyuz; umudu büyüyen biziz; zafer de bizim olacak.

Merhaba,

Birkaç aydan beridir Devrimci Hareket okuruyum ve böylesine güzel bir dergide, yaşadığım olayları sizinle paylaşmakla mutluluk duyuyorum. Ama birazdan anlatacağım olay mutluluk verici bir olay değil.

Benim bulunduğum semtin bazı kesimlerinde özellikle gecekondu mahallerinde su akıyor ve insanlar su ihtiyaçlarını tankerlerden gideriyorlar. Su tankerlerinin yaptığı aşırı hız nedeniyle küçük yaşta birkaç çocuk yaşamını yitirdi. Devlet her zamanki gibi halkın sorunlarıyla ilgilenmedi. Bunun üzerine halk, su kamyonlarını protesto etmek için bir yürüyüş düzenledi. Altınşehir İkitelli arasında bulunan çevre yolunu kesti. Arabaların geçmesine izin vermedi. Yaklaşık 15 dakika sonra polisler geldi ve göz dönmüş katiller gibi (zaten birbirlerinden farkları yok) halkın üzerine saldırdı. Kadın, erkek, genç, yaşlı demeden insanları itip kalkmaya başladılar. Polisin bir tanesi elindeki silahı havaya kaldırmış kadını suratına vurmakla tehdit ediyordu. Ve eylem örgütlü olmadığı için halk dağıldı.

İnsanların çocukları çok kötü bir şekilde can vermiş, yürekleri yanıyor ve sistem her zamanki faşistliğiyle masum ve suçsuz halka zor kullanmaktan, vurmaktan çekinmiyordu.

Sizler; masum, savunmasız halka kurşun sıkan, vuran, öldüren faşistler, yobazlar bir gün gelecek ve halka bu yaptığınızın hesabını vereceksiniz. Faşistliğinizin faturasını ağır ödeyeceksiniz.

**KAHROLSUN FAŞİZM
YAŞASIN SOSYALİZM
MÜCADELEMİZ.**

Altınşehir-Bayramtepe'den

YILMAZ

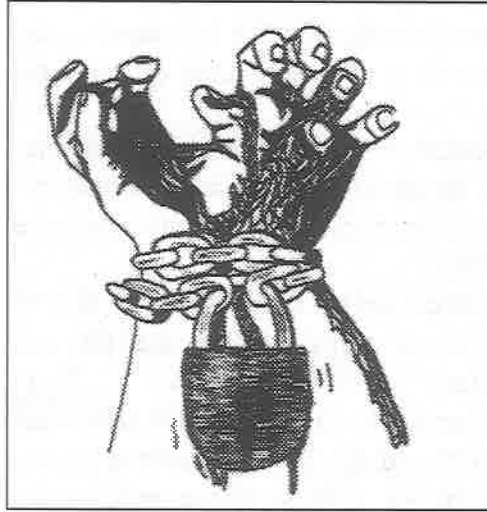
DEVRİMCİLER KAZANACAK

GÜNEFİ CAN

Yeni binyıla giren dünyada, hâlâ ısrar eden, hâlâ güzel bir dünya, sömürsüz zulümsüz bir dünya için savaştan ve kendini kapitalizmin büyüleyici, uyuşturan, gizemli, aldatan ışıklarına kaptırmayan; kendi çıkarları için dünyanın sonunu hazırlamaya çalışan insanlık düşmanı yönetimlere karşı her şeyi göze alarak, dünyayı insanlar ve doğanın güzelliği için onların başına yıkmaya çalışan; güzel insanları, güzel çocukları, devrimcileri F Tipi bir hapisanenin durdurabileceğini boşuna düşünmeyin. Devrimcilerin karşısına çıkan F Tipi, bir duvardır; bunu yıkmayı bilen, bunu yenmeyi ve geçmeyi bilen devrimciler hâlâ dünyanın dört bir yanında, her toprağında varlar ve savaşıyorlar. Damarlarındaki kan, bunun için akıyor; yürekleri, bunun için çarpıyor; bu, onların yaşam biçimidir. Gelecekte hiçbir kaygıları yok; "ne olacağım", "ne olacak" demiyorlar; kendi elleriyle hazırlıyorlar geleceği; kendi kanlarıyla, kendi düşleriyle hazırlıyorlar ve sunuyorlar...

İnsanlığın önüne, ya Güneşin Sofrası'na oturup insanca yaşam gidasını almak; ya da F Tipine çevrilmiş kentlerde, köylerde; F Tipine çevrilmiş dünyada egemenler için çalışmaya, ezilmeye devam etmek seçenekleri konmuştur. Ezenler, başkaldırıyla karşılaştıkları sürece insanlığın karşısına çeşitli tipte hapisaneler çıkarmaya devam edecektir. Sömürücü sınıfların, özelden ezilen sınıfın savaşçıları için hazırlamış olduğu ve bugün uygulamaya çalıştığı bu tip saldırıların ardı arkası kesilmeyecektir. Bunun nedeni, devrimcilerin varoluşudur, çoğalmalarıdır, bir araya gelmeleridir, düşlerini paylaşmalarıdır. Bu saldırılar, özelden devrimciler için yapılmaktadır; genelde ise, bütün insanlığa, bütün dünyaya yapılmaya çalışılıyor. Globalleşme, bunlara bir örnektir. Onlara karşı gelen herkese bu duvarları örmeyi düşünüyorlar; duvarı örüp ve içine atıp istediği seviyeye getirip her türlü insanlık dışı davranışlarına alet etmeye çalışıyorlar. Bütün devrimcileri, bütün muhalifleri buralarda, "F" yani "Faşizm Tipi" ölüm evlerinde susturmak, sindirmek, zayıflatmak, yok etmek istiyorlar; oyunlarını oynuyorlar.

Bizlere düşen görev, "F" yani "Faşizm Tipi" ölüm evlerine karşı devrimci direnci, devrimci cesareti, devrimci düşüncüyü, devrimci kavgayı kuşanıp, devrimci kararlılık ve bilinçle hareket etmek ve kurdukları ölüm evlerini parçalayarak; Gazi'de olduğu gibi, 1 Mayıs'larda olduğu gibi taştan birer silah olarak kullanmaktır. Bu, egemenlerin korkuyla çarpan yüreklerini, titreyen bedenlerini yeni korkularla ta-

nıştıracaktır.

Rüzgarı ektiler, devrimci fırtınayı biçecekler. İnsan olanın insanca yaşaması için, elini her şeyden çekmesi değil, insanlıktan uzaklaşması değil; insanca yaşamanın bedelini ödeyerek, hayatının geri kalan kısmı ve kendinden sonra gelecekler için mücadele etmesi gerekir. Kurulacak dünyanın bırakacağı güzelliğin, onurun, namusun, adaletin, aşkın, sevginin, mutluluğun, her şeyin özünde büyük bedel gerektirdiğinin bilincinde olmayanlara; hâlâ barışçıl yollarla çözüm aramaya çalışanlara; şiddete başvurulmaması gerektiğini söyleyen ve devrimcilere ayak bağı olmaya çalışan -tabiri caizdir- dönemlere ve sosyaldemokratların her iktidara gelişinde halka karşı artan saldırılara köprü olanlara; halkın dostu gibi gözükmeye çalışan sahte dostlara devrimci şiddetin kaçınılmaz bir silah olduğunu göstermek zor olmasa gerek. ("*Bir devrimin karakterini çizen sokak savaşları ve onun uzantılarıdır.*" -Rosa Lüksemburg) Barışçıl yollarla kazanılan her şey kolay eriyip gidiyor; "kolay kazanılan kolay kaybedilir" diyerek, zoru başarmanın ve zafere yaklaşmanın bedelini her an öde-

meye hazır olunmalıdır.

Tereddüt etmeden, Devrimci Yol'umuzdan sapmadan, düşmana inat, vaatlerine aldırılmayacak ve sosyalizmin çiçeklerle donatılmış bahçesine, en güzel ışığı doğuran şafağına, paylaşmanın ve kardeşleşmenin diyarına koşumuzu sürdüreceğiz. Tereddüte kapılanlar, çekilecek olan zorluğun yükünü taşıyamayanlar, bir an önce kendi saflarını belirlemeli ve kendi sığınaklarına çekilmelidirler. Ya kopacak fırtınaya katılıp güzel günlere kadar esmenin tadına varılacak ya da her fırtına kopuşunda sürüklenmek kaçınılmaz olacaktır.

Karanlığı aydınlatan ay gibi, günü müjdeleyen güneş gibi; güzelliği doğuracak sosyalizm... güzelliği doğuracak devrimciler...

BİZİMLE

Gözünüzü bizim baktığımız ufka
Yüzünüzü bizim döndüğümüz yere
Ellerinizi bizim uzattığımız güzelliğe
Adımlarınızı bizim attığımız yere

Cesaretinizi bizim verdiğimiz kavga ya
Aşkıınızı bizim verdiğimiz sevdaya
Öfkenizi bizim kuşandığımız düzene
Mutluluğunuzu bizim kuracağımız bayrama

Bileklerinizi bizim tuttuğumuz silaha
Özlemlerinizi bizim duyduğumuz dünyaya
Umutlarınızı bizim paylaştığımız kavgaya
Merminizi bizim sıktığımız hedefe

Düşlerinizi bizim kurduğumuz dünyaya
Kanınızı bizim akıttığımız bedele
Ciğerlerinizi bizim soluduğumuz havaya
Verin.

Verin ki soralım bunların hesabını. Soralım onların yarattığı fay hatlarında sonsuzluğa giden MURAT'ların; onların kurduğu her tip ölüm evlerinde katledilen yoldaşların, dağlarda katledilenlerin, sokaklarda vurulanların, faili belli meçhullerde boğulanların, işkencelerin, ezilen işçinin, sömürülen halkların; hepsinin... hepsinin... hesabını birlikte soralım.

**F TİPİ SALDIRISINI BOŞA ÇIKARTMAK
DEVRİMCİLİKTE ISRARDAN GEÇER**

İkitelli Devrimci Hareket okurları olarak bölgemizde (F) Tipi cezaevi uygulamalarına karşı gerçekleştirilen çalışmalardan bahsetmek istiyoruz.

Bölgemiz Devrimci Hareket, Direniş Dergisi, Gerçek Gazetesi ve HADEP'li arkadaşlar olarak (F) Tipine karşı bir platform oluşturduk. İlk önce İkitelli halkına yönelik bir bildiri dağıtımı gerçekleştirme kararı aldık ve bildiri dağıtımı gerçekleştirildi. Daha sonra platform tarafından bir panel gerçekleştirme kararı alındı. HADEP'li arkadaşların önerisi ile (panel gerçekleştirme yeri sorunumuz olduğundan) panel yerini Sefaköy HADEP bürosu olarak belirledik. Kitlelere panelin saati ve yeri belirtilerek hazırlıklar yapıldı. Belirtilen gün ve saatte panel gerçekleştirildi. Panel 3,5 saate yakın sürdü. Panel İnsan Hakları Derneği'nden bir temsilcinin sürece dair ve ileriki süreçte yaşanabilecek gelişmelere dair konuşmasıyla başladı. Daha sonra Devrimci Hareket okurları olarak hazırlanmış olduğumuz metni platforma katılan kitleye okuduk. Diğer katılımcıların (F) Tipiyle ilgili konuşmaları ile panele devam edildi. Panelde üzerinde en çok tartışılan konu, devrimci güçler tarafından (F) Tipine karşı neden ortak bir karşı duruşun gerçekleştirilemediği oldu. Ortak olarak herkes birliktelik sorununun doğru kavranması ile bu sorunun aşılacağı görüşünde birleşti.

Panel, tiyatro grubunun hücre tipi ile ilgili oyununun sergilenmesi ile son buldu.

Devrimci Hareket okurları olarak panelde okuduğumuz metni sizlere sunuyoruz.

"F Tipi cezaevi uygulaması Türkiye halklarına karşı oligarşinin gerçekleştirmiş olduğu topyekün bir saldırı biçimidir. Bunu meşrulaştırmak için egemenler tüm araç ve gereçlerini seferber etmiş durumdadır.

Oligarşinin bütün bu çabalarının boşa çıkartılması kendisine güç veren örgütsüz, bilinçsiz halkı F tipine karşı bilinçlendirilmesiyle mümkündür. Bunun için bulunduğumuz her alanda olanaklar dahilinde veya olanakları zorlayarak bu saldırıları boşa çıkarmamız gerekmektedir. Değerlerimize ters düşmeyecek her türlü birlikteliğe katılmalı ve halkın muhalefetine güçlendirmeliyiz.

Belirttiğimiz gibi asıl F tipi ile insansızlaştırılmak istenilen sadece devrimci tutsaklar değil, Türkiye halklarının ta kendisidir. Eğer oligarşinin bu uygulamayı başarmasına izin verirsek insan kimliğimizden neleri kaybedeceğimizi anlatmamıza gerek kalmayacağını düşünüyoruz.

Bundan dolayı F tipine karşı atacağımız her adımın egemenlerim oyununu bozacağını unutmamalıyız."

Bölgemizde bunun dışında tarafımızdan halkın F tipine karşı bilinçlendirilmesi ve duyarlı hale getilebilmesi için pullama ve bildiri dağıtımı yoğun olarak gerçekleştirilmiştir. F tipine karşı eylemliliklerimiz en yoğun ve sert biçimde devam edecektir.

F TİPİ FAŞİZME MEZAR OLACAK!...
DEVRİMCİ TUTSAKLARA KALKAN ELLERİ
KIRACAĞIZ!...
OLİGARŞİ MEZARA HALK İKTİDARA!..

İkitelli Devrimci Hareket okurları

MÜCADELEYE BAĞLILIK

Faşizm ve gerici güçlerin pençeleri altında kalan Türkiye'de KOMÜNİZM için mücadele vermiş insanlar geçmişten bugüne daima hor görül-müştür, ezilmiş, işkencelerden geçirilmiş ve öldürülmüştür. Sadece Türkiye'de değil, dünyanın dört bir yanındaki özgürlük savaşçıları Türkiye'deki gibi ağır bedeller ödemiştir. Ve şimdi de F tipi diye adlandırılan hücrelere sokulmak isteniyoruz.

CHE GUEVARA, Frank Pais, Mahir'ler, Deniz'ler, İbrahim'ler ve adını sayamadığım milyonlarca devrimci bizler için yani halkları için ölü-müne mücadele vermiş fedakar insanlardır.

Bizler halk olarak bu mükemmel insanların bizlere bıraktığı onurlu mücadeleyi, değerleri canımızdan bir parça gibi (ki öyle) sahiplenip ilet-meliyiz.

Sesimin ulaştığı tüm insanlara sesleniyorum; açın artık gözlerinizi sizler için mücadele veren insanları gözardı etmeyin.

Süpermarket sahipleri, fırıncılar hemen hemen her gün yaptığınız zamların insanları ne kadar güç duruma soktuğunu hiç düşündünüz mü?

Dershane sahipleri, kolejlerde okuyan gençler, zengin ana babalar yoksul insanların hangi zorluklarla okuduklarını okullarına kuru bir ekmekle gidip geldiklerini hiç düşündünüz mü? Ellerini yıkamaya bile su bulamadıkları günleri, hasta olduklarında doktora gidecek paraları olmadığı zamanları hiç düşündünüz mü?

Sizler milletvekilleri, Başbakanlar, yaşanan bütün haksızlıkları görmezlikten gelen Cumhurbaşkanları, ektiği ekinin karşılığında karnını zor doyuran köylüyü, asgari ücretle çalıştırdığınız işçilerin evlerinde hangi yemeğin piştiğini, karınlarını nasıl doyurduklarını düşündünüz mü?

Çorum, Maraş katliamında, Halepçe ve ismini sayamadığım birçok katliamda ölen insanları, anasız babasız kalan çocukları hiç düşündünüz mü?

Hayır düşünmeyiniz, bizler düşünüyoruz ve bu yüzden birkaç metrekairelik zulüm hücrelerine sokulmak isteniyoruz. Sizlere sesleniyorum adi emperyalistler, faşist köpekler, devrimcileri hücrelere sokmaya gücünüz yetmeyecek. Başaramayacak-sınız.

Zindanlarınızı, hücrelerinizi yıkacağız.

HER ZAMAN ZAFERE KADAR
F TİPİNE GİRMEYECEĞİZ
KAHROLSUN EMPERYALİZM
YAŞASIN KOMÜNİZM

Altınşehir Bayramtepe'den Yılmaz

DEVRİMCİLER YENİLMEZ

*Onlar mermi oldu
yatağına sığmadı
Kurşun oldu
döküldüğü yeri eritti
Bugün hâlâ
doruklar terliyorsa
onlar
tırmanmaya devam ettiği içindir*

Kırk kere düşse de, kırkbirinci kere ayağa kalkıp, düşmanın karşısına dikilen bir güç; "amacıma ulaşincaya kadar dövüşeceğim" demek ister; bu nedenle devrimciler yenilmez.

Sizler bakmayın, ruh yorgunu düşkünlerin, korkakların, geçici yol arkadaşlarının yansıttığı kabul edilemez ve gerçekte sadece kendilerini tanımlayan normlara...

Sizler bakmayın, devrimcilik zor geldiğinde, kılıcını devrimcilere karşı çekenlerin hezeyanlarına...

Sizler bakmayın, devrimcilerin uygulamalarıyla, mevcut devlet arasında özdeşlikler kuracak kadar bataklık suyu yutmuş yaratıklara...

**BU YOL YÜRÜNECEK,
ENGELLER AŞILACAK,
HEDEFE VARILACAKTIR...**

ELİMİZİ ÇABUK TUTMALIYIZ

Bahadır Deniz

Uluslararası gericiliğin ve yerli işbirlikçilerinin özellikle 90'lı yıllarla beraber başlattığı ideolojik saldırı, devrimciliği bütünüyle tasfiye etme ve tüm dünya coğrafyasından silme iddiası ve gayretiyle sürmektedir. Bunun karşısında yaşanan "eksik direnç"te, pek çok faktörün rolü var ise de; devrimciliği ehlileştirme, uysal ve sistem sahiplerince kabul edilebilir bir seviyeye çekme gayreti içerisinde olanların rolü, özellikle büyük ve özellikle tehlikelidir. Bunu söylerken sadece PKK'yi kastetmiyoruz. Umudu, düşleri, kendi ayakları üzerinde durma ve kaderini belirleme mutluluğu zedelenen; olağanüstü bedellerle büyütülen değer ve birikimleri **çıkartmasalarında utanç verici şekilde** ucuz hesaplara kurban edilen Kürt halkının yanında, bütünüyle emekçi kesimlerin beklentiyle atan yüreklerini bir kez daha sızlatmamak ve zaten yara almış olan güven duygusunu daha fazla kanatmamak için; devrimcilerin hiçbir dönem olmadığı kadar dikkatli ve ustalıkla biçimde davranması bir zorunluluktur.

Bizler, üzerinde yaşadığımız topraklarda, umudu büyütmenin, insanlığa en yakışan değerleri iktidar kılmanın mümkün olduğunu düşünüp yola çıktığımızda; "özgürlüğe giden akıntı durdurulamaz" diyerek nihai hedefimizin rengini tayin ettiğimizde; öncelikle kendimize ve halkın bağrında taşıdığı özgüce güvendik. Bu nedenle, hiçbir tasfiye girişimine veya devrimciliği liberal ağızların tavsiyelerine göre yeniden düzenleme gayretlerine itibar etmedik; bundan sonra da etmeyeceğiz. Kendimize güveniyoruz; insanlığın, iyiden ve güzelden yana eğilim belirtme potansiyeline güveniyoruz.

Çakalların çoğaldığı konjonktürler, meselelere salt konjonktürel bakanların umudunu kırabilir. Bizler için mevcut gelişmelerin hiçbiri sahneden çekilmeye veya oyunu ehlileştirilmiş figürlerle yeniden düzenlemeye gerekçe değildir.

Bugün, devrimci değerleri eteğinden tutup çekiştiren ve değerlerde erozyonun önünü açmayı kendine vazife edinen çevreler, koşulların, tarihin hiçbir evresinde bu denli ağırlaşmadığını düşünebilirler. Ancak biz biliyoruz ki, sınıflar mücadelesi tarihinde taşlar, "akılalmaz" güçlüler aşılarak döşenmiştir. Ve tarih, değerlerini her koşulda büyütmeyi başaranlar gibi, hiçliği seçenlere de çeşitli coğrafyalarda tanık olmuştur. Örneğin Lenin'in "Rus nihilizmi" olarak nitelediği olgu, nihilizmin bir başka coğrafyada dışa vuran niteliğinden başka bir şey değildir. Bu aynı zamanda; ufuk daralmasının, değer yitiminin, hiçlik duygusunun sınırları aşan benzerliğine işarettir. Kılıçlarını devrimci örgütlere karşı çeken, örgüt fobisi yaratan kişi veya çevrelerin bu benzerliğine dikkat çekmek, duruşlarındaki kofluğu açığa vurmak açısından önemlidir.

"Rus nihilisti, parti örgütünü ürkünç bir 'fabrika' olarak dü-

şünür; parçanın bütüne ve azınlığın çoğunluğa bağlılığını 'kölelik' olarak görür; ... bir merkezin yönetiminde iş bölümü yapılmasını, insanların 'çark dişlileri' haline getirilmesi gibi görür ve bu davranışa trajik-komik feryatlarla karşı çıkar. (Leninizmin Ülkeleri, s:104-105, Lenin'den aktaran Stalin)

Meseleye bir de devrimci görevlerin yakıcılığı ve oluşturduğu ağır yük açısından bakılacak olursa; aşındırıcı karakterlerin, devrimci yaşamla ne denli uyumsuz bir yapıya sahip olduğu daha çarpıcı biçimde açığa çıkar. "Yaşamak için acele etmeliyim" ifadesinin, içinde bulunduğumuz tarihsel kesitte "mücadele etmek için acele etmeliyim" biçiminde kavranması gerektiğinin bilincinde olan devrimciler için zaman hep eksik kalır. Devrimcilikte tırmanma son bulmaz. Ulaşılan basamak, bir başka basamağa tırmanmak için yeni bir zemindir. Görevler tamamlanır, yeni görevlerin ucu görünür. Hatta bazen yan yana, üst üste ve iç içe konumlar alır. Bu nedenle, devrimci kimliğin gerektirdiği vericilik, ödünç alınmış erdemle yürümez. Bir devrimci,

yorgun ve korunmasız bir halde, imansız bir yağmura yakalandığında, "sıcacık yatağım dururken, benim burada işim ne?" diye düşünmez/sızlanmaz.

Evet yoldaşlar, başkasının mücadeleye "yan çizen" karakteri, edilgen ve teslimiyetçi duruşu bizlere ayakbağı teşkil etmemeli; aksine, kamçılayıcı olmalıdır. Etraftan gelen tahriklere, yalan-yanlış ve aşındırıcı sorulara yanıt vermeye

bile ihtiyaç duymayalım. Biz, bugün bu topraklar üzerinde, nerede ve ne kadar varız; ne yapıyoruz? Bu türden soruların da tahrik ediciliğine kapılmaya gerek yok. Attığımız adımların ve döşediğimiz taşların neleri vaadettiğini, samimi gözler bugünden de görebilmeye yeteneğine sahiptir.

İnanın yoldaşlar, önümüzdeki yol, hiç de karmaşık ve bilinmez değildir. Yeter ki, hareketi doğru kavrama çabasında tembel davranmayalım ve her birimizin atacağı her adımın, hareketin bütünlüklü duruşuna önemli katkı sağlayacağı bilinciyle hareket edelim. Devrimci yolcularla bir arada anılması yakışık düşmeyecek sıfatların başında tembellik ve bencillik gelir. Bu nedenle sokakta, yüreği onurla yıkanmış, alını ak bir şekilde yürümenin koşulu demek olan Devrimci yolcu kimliği taşıyacak sak; uyarılmadan da rol alabilmeyi ve katkı koymayı alışkanlık haline getirmeliyiz.

Belki, "acelesi yok" diye düşünenlerimiz olacaktır; ama, unutmayalım ki, alçaklık sokakları zaptediyor; elimizi çabuk tutmalıyız...

NASIL YOLDAŞ OLDUK?

*Ben sana,
ruhsal menekşelerin
rengini sordum.*

*Sen bana
gönlündeki vadinin
yamaçlarında terlemiş
annesiz bir çocuğun
Afrikalı akranlarına dair
düşlerini anlattın.*

*Ben sana,
duygularımın göğsüme
büyük geldiğini söyledim.
Sen bana,
Afrika menekşelerinin
güneş altında
neden terlemediğini anlattın.*

*Ben sana,
kelebeklerin kısa ömürlü olması
onları mutsuz etmiyor mu
diye sordum.
Sen sana,
gelinciklerin
koyu kırmızı bir mutlulukla
gülümsediklerini söyledin.*

*Ben sana,
ateş hattından geçerken
sıcağa nasıl dayanacağımızı
sordum.
Sen bana, kardelenlerin
neden üşümediğini anlattın.*

*Cevapların,
soru nedenlerime
öyle bir yakıştı ki,
kendimi seninle
aynı yoldu yürürken buldum.
Ellerim avuçlarından
yoldaş sıcaklığı içiyordu.*